

การสำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
ในจังหวัดชุมพร

A SURVEY OF NEED FOR FURTHER EDUCATION OF MATHAYOMSUKSA III STUDENTS
UNDER THE OPPORTUNITY EXTENSION PROJECT OF THE OFFICE OF
THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION
IN CHUMPORN PROVINCE

นายประยูร มัย โภคา
MR. PRAYOON MAIPOKA

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขหมู่.....

พ.ศ. 2539

เลขทะเบียน..... 27113

วัน, เดือน, ปี 11 ก.พ. 2540

ISBN 974-621-586-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

A SURVEY OF NEED FOR FURTHER EDUCATION OF MATHAYOMSUKSA III
STUDENTS UNDER THE OPPORTUNITY EXTENSION PROJECT OF
THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION
COMMISSION IN CHUMPORN PROVINCE

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

1996

ISBN 974-621-586-8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสำรวจความต้องการศึกษาคู่ต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
ในจังหวัดชุมพร

นักศึกษา

นายประยูร มัย โภคา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.รวิวรรณ ชินะตระกูล

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร.สวัสดี อุดม โภชน์

ระดับการศึกษา

ครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

ภาควิชา

ครุศาสตรบัณฑิต สาขาบัณฑิตเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.

2539

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการในการเลือกศึกษาคู่ต่อศึกษา
เหตุผลในการเลือกศึกษาคู่ต่อ และศึกษาความรู้ ความเข้าใจในลักษณะวิชาชีพของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร

ประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน
อยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร จำนวนทั้งสิ้น 675 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างเป็นระบบ
เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 10 สิงหาคม-30 กันยายน 2538 โดยใช้แบบสอบถาม แล้ว
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ยเพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของ

กลุ่มตัวอย่าง เหตุผลในการเลือกศึกษาต่อ และความรู้ความเข้าใจในลักษณะวิชาชีพที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย พบว่า มีนักเรียนชาย มากกว่านักเรียนหญิง มีอายุเฉลี่ยประมาณ 16 ปี นักเรียนส่วนใหญ่ มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับปานกลาง วิชาสามัญที่นักเรียนชอบมากที่สุด คือ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาชีวนักเรียนชอบมากที่สุด คือ วิชาพาณิชยกรรม นักเรียนเกือบทั้งหมดต้องการศึกษาต่อ และสาขาที่ต้องการศึกษาต่อ ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อสายอาชีพ
2. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง บิดามารดาของนักเรียนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร และมีรายได้ ส่วนใหญ่ไม่เกิน 3,000 บาท ต่อเดือน นอกจากนี้ นักเรียนส่วนมากอาศัยอยู่กับ บิดา มารดา
3. การส่งเสริมและสนับสนุนด้านการศึกษาของผู้ปกครอง ผู้ปกครองเกือบทั้งหมดต้องการให้นักเรียนศึกษาต่อ และมากกว่าครึ่งต้องการให้นักเรียนศึกษาต่อสายอาชีพ
4. เหตุผลในการเลือกศึกษาต่อ ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อด้วยตนเอง ต้องการเลือกวิชาชีพที่มีลักษณะวิชาชีพที่หางานง่าย และรายได้ดี ต้องการหารายได้สร้างฐานะทางการเงินให้ดีกว่าเดิม ต้องการประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้ความสามารถพิเศษต้องการประกอบอาชีพส่วนตัว และมีความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพที่เลือก ซึ่งผู้ปกครองนักเรียน ให้ความเป็นอิสระในการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน และยินดีสนับสนุนให้เรียนจนสำเร็จ

5. นอกจากนี้ การวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่สนใจวิชาช่างอุตสาหกรรม และพาณิชยกรรม ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจในลักษณะวิชาชีพที่เลือก ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนรู้และเข้าใจว่าวิชาชีพที่เลือกเมื่อเรียนจบแล้วมีงานทำ ประกอบอาชีพก้าวหน้า ผู้ปกครองยินดีสนับสนุนให้เรียนจนสำเร็จ ส่วนในสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม และคหกรรม นักเรียนเลือกศึกษาต่อเป็นส่วนน้อย ซึ่งถ้าหากมีการแนะนำอาชีพให้เห็นถึงความสำคัญ การขยายตัวทางธุรกิจ และปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับภาคธุรกิจ หรือความต้องการของภาคเอกชนแล้ว ความสนใจในสาขาวิชาศิลปหัตถกรรม และคหกรรม อาจจะเพิ่มมากขึ้น

randomly drawn from 675 students. Research instrument employed self - constructed questionnaires. Data was analyzed by using arithmetic mean and percentages.

Results of the study revealed that there were more male students (57.50) with average age of 16 years. Learning achievement level of the student was moderate. Most of student (23.4) preferred science in general subjects and preferred commercial courses (36.4) in vocational subjects.

Most of them lived with parents (73.9) whose average income lower than 3,000 baht per month. All most students (93.3) were parental supported and more than one half of the parents supported their children to pursuing vocational education stream.

In regard to the knowledge and understanding of the students on career education, they choose their own educational programs offered by schools. They tended to choose vocational programs which job placement could be found easily or having good income and self-employed. The students were given free choices from the parents to choose the program of learning and the parents provided financial support.

The finding also revealed that the students preferred courses in industrial education and commercial education programs to hard crafts and home economics. The students had basic career education courses in schools. This provision was helpful for students to understand career choices.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้เพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือจาก ดร.รวิวรรณ ชินะตระกูล ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.สวัสดิ์ อุดมโกชน์ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ร่วมให้ คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ทั้งสอง เป็นอย่างสูง ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ดร.กมล ภูประเสริฐ ดร.เจริญผล สุวรรณโชติ ดร.จรัส นองมาก อาจารย์เจริญ การุญ และ อาจารย์เดชา นาคสุข ที่ได้อนุเคราะห์ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณในความเมตตากรุณา ผู้ช่วยศาสตราจารย์คุณหญิงวนิดา ฐปะเต็มย์ รองศาสตราจารย์ ดร.เมธี บิลันธานนท์ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเชิญ ไทรแจ่มจันทร์ อาจารย์ไอวาท พูลศิริ อาจารย์ไพรัตน์ พิภน้อย อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรพล เทพหัสติน ณ อยุธยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพร ไชยะ ดร.มาลัย จีร์วัฒนเกษตร์ ที่ กรุณาให้คำแนะนำและชี้แนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยความห่วงใยที่สุด

ขอกราบขอบพระคุณ เลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร ผู้บริหารโรงเรียน คณะครู อาจารย์ โรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในจังหวัด ชุมพร และขอขอบคุณนักเรียนในโรงเรียนสังกัดดังกล่าว ที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถาม ในครั้งนี้

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะมีคุณค่าและประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาทางการศึกษา ของท้องถิ่นและของประเทศชาติ ขอมอบคุณความดีนี้แก่ พระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์และ ผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือสนับสนุนแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ประยูร มัยโคคา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	IV
กิตติกรรมประกาศ.....	VI
สารบัญ.....	VII
สารบัญตาราง.....	X
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	7
2. แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การดำเนินงานขยายโอกาสทางการศึกษา.....	12
ความหมายของคำว่า ความสนใจ.....	13
ความหมายของคำว่า ความสนใจด้านอาชีพ.....	14
การวัดความสนใจ.....	15
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ.....	17
ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Roe's Theory of Vocational Choice....	17

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ทฤษฎีองค์ประกอบของ Hoppock (Hoppock's Composite Theory)...	19
ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Holland (Holland's Theory of vocational Choice).....	21
ทฤษฎีของ Tiedman และ O'Hara (Tiedman and O'Hara's Theory).....	24
ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล (Trait and Factors Theory).....	25
ทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพของ Ginzberg และคณะ Ginzberg and Associates's Theory).....	26
ทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพของ Super (Theory of Vocational Development).....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
ปัจจัยด้านประชากร.....	30
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ.....	35
ปัจจัยภูมหลังด้านการศึกษานักเรียน.....	36
ปัจจัยสถานภาพของบิดา มารดา.....	39
3. วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล.....	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
4. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	58
ภูมิหลังด้านการศึกษาของนักเรียน.....	62
สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบิดา มารดาของนักเรียน.....	66
เหตุผลในด้านต่าง ๆ ที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ.....	68
ความรู้ ความเข้าใจในลักษณะวิชาชั้นที่เลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ.....	77
5. สรุปรูป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	92
สรุปรูป อภิปรายผล.....	96
ข้อเสนอแนะ.....	106
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	107
เชิงอรรถ.....	108
บรรณานุกรม.....	111
ภาคผนวก.....	122
ภาคผนวก ก หนังสือราชการ.....	123
ภาคผนวก ข แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	134
ประวัติผู้เขียน.....	150

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	51
2. แสดงนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ลำดับการเกิด.....	58
3. แสดงลักษณะของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามบุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย.....	60
4. แสดงภูมิหลังด้านการศึกษาของนักเรียน.....	62
5. แสดงภูมิหลังด้านการศึกษาของนักเรียน.....	66
6. แสดงความเกี่ยวข้องระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน.....	67
7. แสดงสถานภาพทาง เศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองของนักเรียน.....	68
8. แสดงการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการศึกษาของผู้ปกครองตามความคิดเห็นของนักเรียน.....	70
9. แสดงเหตุผลทางด้านบุคคลที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ.....	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10. แสดงเหตุผลทางด้านการเงิน ที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ.....	74
11. แสดงเหตุผลทางด้านความถนัด ความสนใจ เหตุผลส่วนตัวที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ.....	77
12. แสดงเหตุผลทางด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง ที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ...	80
13. แสดงเหตุผลทางด้านลักษณะของงานและความก้าวหน้า ที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ.....	82
14. แสดงเหตุผลทางด้านความจำเป็น ที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ.....	84
15. แสดงวิชาชั้นที่นักเรียนต้องการเรียนต่อมากที่สุด.....	87
16. แสดงจำนวนนักเรียนที่ประสงค์จะเรียนต่อสาขาวิชาชั้น จำแนกตามประเภทวิชาชั้น.....	88
17. แสดงความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะวิชาอาชีพ ที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ..	89

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิตของคนในสังคม เพราะการศึกษามุ่งให้คนได้รับข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ต่าง ๆ การศึกษาจึงมีความสำคัญสำหรับทุกคน ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี สรุปว่า การศึกษาเป็นการพัฒนาทุกชีวิตและทุกด้านในสังคมพร้อมทั้งช่วยยกระดับความสามารถของคนด้วย จึงถือว่า การศึกษาเป็นการพัฒนาคนหรือทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อเตรียมคนสำหรับการประกอบอาชีพต่าง ๆ ทุกคนจึงต้องมีหน้าที่หาความรู้เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคต¹ ซึ่งรัฐบาลก็ได้พยายามส่งเสริมและมีเป้าหมายให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ตามความสามารถและศักยภาพของแต่ละคนอยู่แล้ว ในปี 2530 กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งการดำเนินงานที่ผ่านมา คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้กรมสามัญ และกรมการศึกษานอกโรงเรียน รับผิดชอบดำเนินการ การปฏิบัติงานมีข้อจำกัดหลายประการ อย่างไรก็ตาม ในปีการศึกษา 2532 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีอัตราการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งในระบบ และนอกระบบโรงเรียน เป็นร้อยละ 50.87 มีนักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่ออีกประมาณร้อยละ 49.13

ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2533 มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดำเนินการขยายโอกาสทางการศึกษาขึ้นพื้นฐาน โดยใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) และได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน(ปีการศึกษา 2537) มีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่เปิดขยายโอกาสทางการศึกษา สอนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวนทั้งสิ้น 4,322 โรงเรียน ซึ่งเกินจาก

เป้าหมายเดิมที่กำหนดไว้ 4,200 โรงเรียนในช่วงแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด²

ขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา อันเป็นผลจากการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ นั้น ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และสังคมอย่างมาก ทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมเปลี่ยนแปลงไป และมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ถ้าหากพิจารณาอย่างละเอียดแล้ว จะพบว่า การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ ได้ส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพของประชากรโดยทั่วไป ทั้งในปัจจุบันและอนาคตอีกด้วย เนื่องจากสาเหตุเหล่านี้ รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้เห็นเรื่องการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพให้แก่ผู้เรียน ในระดับมัธยมศึกษามากขึ้น ดังจะเห็นได้จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ซึ่งระบุถึงการจัดการศึกษาในระดับนี้ พอสรุปได้ว่าเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียน มีความรู้ และทักษะทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความสนใจความต้องการและความถนัดของนักเรียนแต่ละคน โดยเน้นให้ผู้เรียน ได้ค้นพบความต้องการของตนเอง เกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพในอนาคต เกิดความเข้าใจและรู้จักเลือกประกอบอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคมต่อไป³ ซึ่งหลักสูตรได้เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้เลือกวิชาเรียน ทั้งในกลุ่มวิชาการ และวิชาอาชีพอย่างกว้างขวาง เพื่อให้นักเรียน ได้มีความรู้ และเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพหลังจากการสำเร็จการศึกษาต่อไป

นอกจากนี้ การดำเนินงานของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ให้นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มีโอกาสศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้นอีก 3 ปี อันเป็นการพัฒนาคุณภาพ ทักษะกรมนุษย์ ให้มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และทักษะวิชาชีพเพียงพอต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงาน หรือประกอบอาชีพอิสระ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมหรือศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้น² การเตรียมบุคคลเพื่อประกอบอาชีพต่าง ๆ นับวันจะเพิ่มความจำเป็น การเลือกอาชีพที่เหมาะสมของแต่ละบุคคล นอกจากจะเป็นประโยชน์แก่ตนเองแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติด้วย เพราะการเร่งรัดพัฒนาการศึกษาและเศรษฐกิจของรัฐ ย่อมหมายถึงการเอกราชนี้เป็นเอกราชที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอญูตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนาอาชีพของประชาชน ซึ่ง อรวรรณ ประคองเวช⁴ ได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพจากแนวความคิดของRoe ว่าอาชีพเป็นวิถีทางที่จะได้มา ซึ่งค่าตอบแทนเพื่อนำไปซื้อปัจจัยต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการทางร่างกาย จิตใจ และความต้องการด้านสังคมของบุคคลนั้น ๆ ประกอบกับ สวัสดิ์ สุวรรณอักษร⁵ ชี้ให้เห็นแนวคิดในการเลือกอาชีพว่าบุคคลจะเลือกอาชีพได้อย่างฉลาด จำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ คือการรู้จักตนเอง รู้จักโลกของงาน รู้ข้อเท็จจริงของงานอาชีพ และประเภทของอาชีพ

ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนที่จะให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของตนเองนั้น บริการแนะแนวอาชีพในโรงเรียนจะต้องช่วยให้ให้นักเรียนได้รู้จักตนเองและประเมินตามความสามารถ ความสนใจ และความคาดหวังได้อย่างถ่องแท้ ช่วยให้นักเรียน ได้สำรวจโลกของงานอาชีพ และเลือกแผนการเรียนให้เหมาะสมที่ตนจะประกอบอาชีพต่อไป⁶ มนุษย์มีความต้องการพื้นฐานเหมือนกัน แต่มีความต้องการในระดับสูงขึ้นไปแตกต่างกันตามหลักของ Maslow⁷ จึงจะเห็นได้ว่า ความต้องการศึกษาต่ออันจัดเป็นความต้องการระดับสูงอย่างหนึ่ง ยิ่งกว่านั้น Herbert G. Hicks เสนอว่าการจูงใจเป็นผลของความแตกต่างระหว่างความต้องการกับความสำเร็จ ดังนั้น นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะมีความต้องการเกี่ยวกับการศึกษาต่อแตกต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียน จำเป็นจะต้องทราบปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สำเร็จแตกต่างกันผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องทราบปัจจัยแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อนำความรู้ไปสร้างแรงจูงใจสายอาชีพ และเสริมแรงจูงใจแก่นักเรียนสายอาชีพ ให้เกิดความรู้ลึกสำเร็จสูงสุดจนสามารถสำเร็จการศึกษาทางด้านวิชาชีพออกไปประกอบอาชีพได้

ด้วยเหตุว่าเยาวชนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีศักยภาพสูง และเป็นหลักประกันด้านเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญของประเทศในอนาคต จึงเป็นที่คาดกันว่าเมื่อเยาวชนเหล่านี้ สำเร็จการศึกษาในระดับนี้แล้ว ย่อมมีทางเลือกอย่างน้อย 2 ทาง คือ ประการแรก เลือกเรียนต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น เพื่อเตรียมตัวสำหรับการประกอบอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านตามสาขาที่เรียนมาและ/หรือประการที่สอง หากขาดทุนทรัพย์หรือมีทุนทรัพย์ แต่ไม่มีความสามารถก็จะเลือกทำงานหรือประกอบอาชีพตามความรู้ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ความพร้อมของตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศเพราะการพัฒนาประเทศไปสู่ความเป็นอุตสาหกรรมใหม่ บรรดาผู้บริหารสถานศึกษาทั้งหลาย ต้องมีความตระหนักที่จะจัดการ และยอมให้สถานศึกษา เป็นเครื่องมือในการผลิตกำลังคนเพื่อรองรับการพัฒนา การแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จะต้องมึใจกว้าง ไม่มุ่งแนะนำชักจูงให้นักเรียนเรียนสูงจนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเข้าเรียนอุดมศึกษา เพราะความกลัวนักเรียนจะออกไปเรียนในสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษา จะเป็นผลทำให้นักเรียนสายสามัญลดลง และมีผลกระทบต่อความดีความชอบของผู้บริหารโรงเรียน ในปัจจุบันมีเยาวชนจำนวนไม่น้อย จบปริญญาตรีแล้วกลับต้องมาเรียน ปวช. ปวส. และ ปวท. ในสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษา⁷ หรือการเรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น เพื่อให้ตนเองมีอาชีพหรือมีงานทำ ตามที่ตลาดแรงงานต้องการซึ่งเป็นที่น่าคิดว่าการแนะแนวผิดพลาดหรือไม่ ทั้งนี้ประเทศไทยเริ่มเปลี่ยนแปลงในด้านการพัฒนาทางด้านเกษตรกรรม การอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรมบริการ ไปสู่การผลิตและบริการ ที่มีความสลับซับซ้อน ใช้เทคโนโลยีที่สูงกว่าที่เป็นมาในอดีต⁸ ทำให้ปัจจัยแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นสิ่งจำเป็นต่อการวางแผนการศึกษา

เนื่องจากเหตุดังกล่าว จึงเป็นภาระของการศึกษา ในฐานะที่เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพประชากร ที่จะต้องหาแนวทางแก้ไขปัญหา ซึ่งการมีข้อมูลทุกด้านอย่างเพียงพอ ก็มีความจำเป็นสำหรับการจัดการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มและพัฒนาศักยภาพให้แก่ผู้เรียน ให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น แต่กระทรวงศึกษาธิการ⁹ ได้ระบุว่า ข้อมูลที่ได้จากหลายหลายฝ่ายชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การจัดการศึกษาของไทย ยังไม่สามารถสนองต่อจุดนี้ได้มากนัก ระบบการศึกษายังขาดความกลมกลืนและความสมดุลกับการพัฒนาด้านอื่น ๆ และมักจะถูกกำหนดขึ้นภายใต้เงื่อนไขของระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ที่ไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ดังนั้น ข้อมูลด้านความต้องการศึกษาต่อของนักเรียน จึงถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งที่จะสนองให้เกิดการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้

จากความจริงทางด้านเศรษฐกิจ ของประเทศที่เริ่มเปลี่ยนจากประเทศเกษตรกรรม ก้าวเข้าสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรม จังหวัดชุมพร เป็นจังหวัดหนึ่ง ที่ได้รับผลกระทบเรื่องนี้ เนื่องจากสภาพภูมิประเทศสะดวกต่อการคมนาคม สภาพดินฟ้าอากาศชุ่มชื้นตลอดปี ประชากรเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนใหญ่ของจังหวัด ประกอบอาชีพหลัก คือ เกษตรกรรม ทำสวน ทำไร่ อาทิเช่น สวนเงาะ สวนทุเรียน มังคุด กล้วย สวนมะพร้าว สวนปาล์ม สวนยางพารา การทำสวนดังกล่าวนับว่าได้ผลดีมาก เพราะลักษณะดินฟ้าอากาศอำนวย สำหรับสวนมะพร้าว สวนปาล์ม กาแฟ และยางพารา มีปลูกอยู่ทั่วไป การอุตสาหกรรมในจังหวัดชุมพร เริ่มมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันมีโรงงานอุตสาหกรรมอยู่หลายประเภทกระจายอยู่ทั่วไป อาทิเช่น โรงงานสีข้าว โรงงานซ่อมแซมเครื่องยนต์กลึงโลหะ โรงงานทำน้ำแข็ง โรงงานทำปลาป่น โรงงานแปรรูปไม้ โรงงานห้องเย็น ฯลฯ เป็นต้น¹⁰

ประกอบกับเหตุการณ์เมื่อวันที่ 2-4 พฤศจิกายน 2532 ได้เกิดวาตภัยอย่างรุนแรงของพายุไต้ฝุ่นเกย์ เกิดภาวะน้ำท่วมฉับพลันในเวลาต่อมา ทำให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน รวมทั้งสถานศึกษา วัดและสถานที่ราชการอื่น ๆ พื้นที่ ที่ได้รับความเสียหายมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดชุมพร โดยเฉพาะอำเภอปะทิว อำเภอท่าแซะได้รับความเสียหายเกือบทั้งหมดแทบจะไม่มีอะไรเหลือ โรงเรียนเสียหายอย่างสิ้นเชิง จำนวน 148 หลัง นักเรียนได้รับความเดือดร้อน ไม่มีที่เรียน จำนวน 17,958 คน¹¹ จากวาตภัยพายุไต้ฝุ่นเกย์ที่มีผลทำให้จังหวัดชุมพร ได้รับความเสียหายอย่างรุนแรง ทั้งชีวิตและทรัพย์สินนั้น รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะเห็นจังหวัดชุมพร ได้รับการฟื้นฟู บูรณะ และได้รับการพัฒนา ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วยแผนระยะกลางและระยะยาว ดังนี้ แผนการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่เกษตรกรรมแก้ไขปัญหาลังคมและความยากจน การบริการ และจัดการป่าไม้ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาชายฝั่งทะเลและการประมงน้ำลึก การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและแผนสร้างโอกาสใหม่ ศูนย์คมนาคมขนส่งภูมิภาค คือ ศูนย์กลางการนำเข้า และการกระจายสินค้าของภาคใต้ เขตนิคมอุตสาหกรรม¹² จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจต่อปัญหาการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร มากยิ่งขึ้น

ดังนั้น การวิจัยการสำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร ที่ต้องการศึกษาต่อ จึงมีบทบาทสำคัญในอันที่จะปรับปรุงการศึกษา อันเป็น

รากฐานการพัฒนาชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ โดยสามารถที่จะนำผลการวิจัยไปใช้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการดำเนินงานขยายการศึกษาภาคบังคับ และแผนการฟื้นฟูบูรณะและพัฒนาทางจังหวัดชุมพร จังหวัดใกล้เคียงให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของรัฐบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความต้องการการเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในจังหวัดชุมพร
2. เพื่อศึกษาเหตุผล และความรู้ความเข้าใจในการเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งสำรวจ ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 675 คน ใน 25 โรงเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งหมด

2. ตัวแปรที่จะศึกษา

- 2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

- 2.1.1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม คือ อาชีพผู้ปกครอง รายได้ครัวเรือน การส่งเสริมและสนับสนุนทางการเรียนของผู้ปกครอง สถานภาพทางครอบครัว

- 2.1.2 ภูมิหลังด้านการศึกษาของนักเรียน ได้แก่ วิชาสามัญที่นักเรียน

ชอบวิชาชีวะที่นักเรียนชอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคาดหวังในการเรียน ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทางด้านสายสามัญ สายอาชีวะ มีเหตุผล 6 ด้านคือ เหตุผลทางด้านบุคคล เหตุผลทางการเงิน เหตุผลทางด้านความถนัด ความสนใจ เหตุผลทางด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง เหตุผลทางด้านลักษณะของงาน และความก้าวหน้า และเหตุผลทางด้านความจำเป็น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การสำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยได้แนวคิดเรื่องหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของประชาชนให้สูงขึ้นอันเป็นการพัฒนาคุณภาพ คุณภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และทักษะวิชาชีพเพียงพอต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงานหรือประกอบอาชีพอิสระให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. โรงเรียนขยายโอกาส หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่เปิดสอนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เพื่อให้นักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มีโอกาสศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้นอีก 3 ปี

2. แรงจูงใจ หมายถึง อิทธิพลหรือสิ่งต่าง ๆ ที่จูงใจ หรือชักนำให้นักเรียน มีเหตุผลในการเลือกหรือไม่เลือกเรียน ได้แก่ บุคคล เงิน ความถนัด ความสนใจ เหตุผลส่วนตัว เกียรติยศชื่อเสียง ลักษณะของงานและความก้าวหน้า และความจำเป็นบางอย่างที่บังคับเลือก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ความต้องการศึกษาต่อ หมายถึง สภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ต้องการเลือกศึกษาต่อตามความต้องการของตนเอง หลังจากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

4. ความสนใจ หมายถึง ความสามารถเฉพาะที่บุคคล กระทำสิ่งหนึ่ง สิ่งใดได้ดีเป็นพิเศษ ตามธรรมชาติหรือเป็นผลรวมของลักษณะต่าง ๆ และสมรรถภาพที่ใช้เป็นรากฐานในการทำนาย ระดับความล้มเหลวแน่นอนของบุคคล ซึ่งตามปกติแล้วจะแสดงออกมาให้ทราบได้โดยการปฏิบัติหรือทดลองทำจริง

5. ประเภทอาชีพ หมายถึง ประเภทวิชา ที่สถานศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรี เปิดสอน เพื่อผู้เรียนได้นำออกไปประกอบอาชีพแบ่งออกเป็น 5 ประเภทวิชา คือ ช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม เกษตรกรรม และศิลปกรรม

6. วิชาชีพรหรือวิชาอาชีพ หมายถึง สาขาวิชาที่เปิดสอนในแต่ละประเภทวิชาชีพ

7. ช่างอุตสาหกรรม หมายถึง ประเภทวิชาชีพที่เปิดสอนสาขาวิชาชีพทางด้านช่างหรือการผลิต เช่น ช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างก่อสร้าง ช่างเทคนิค สถาปัตยกรรม ช่างพิมพ์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ ช่างเทคนิคแว่นตาและเลนส์

8. พาณิชยกรรม หมายถึง ประเภทวิชาชีพที่เปิดสอนสาขาวิชาชีพ ทางด้านธุรกิจ เช่น การบัญชี การเลขานุการ การขาย ธุรกิจการโรงแรม ธุรกิจ สถานพยาบาล การสื่อสารธุรกิจ การประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยว และการหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์

9. คหกรรม หมายถึง ประเภทวิชาที่เปิดสอน สาขาวิชาทางด้านอาหาร และเครื่องแต่งกาย

10. เกษตรกรรม หมายถึง ประเภทวิชาที่เปิดสอน สาขาวิชาด้านเกษตร เช่น ช่างเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร ธุรกิจเกษตร ประมง เกษตรพืช และเกษตรสัตว์

11. ศิลปหัตถกรรม หมายถึง ประเภทวิชาที่เปิดสอน สาขาวิชาจิตรศิลป์ ศิลปะประยุกต์ การดนตรี

12. อาชีพ หมายถึง อาชีพทุกชนิด ที่นักเรียนมุ่งหวังจะออกไปประกอบอาชีพในอนาคต

13. ค่านิยมทางอาชีพ หมายถึง การเลือกคุณลักษณะทางอาชีพที่ตนชอบ และพอใจ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิงอรรถ

¹ สุธรรม ปิ่นประเสริฐ, คู่มือการดำเนินงานสำหรับโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สขพ.) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พิมพ์ครั้งที่ 4 (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2536.

² เรื่องเดียวกัน หน้า 16.

³ อรวรรณ ประคองเวช, การสำรวจปัญหาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 6 , (วิทยานิพนธ์ , มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร), 2521.

⁴ สวัสดิ์ สุวรรณอักษร, "แนวคิดในการเลือกอาชีพ," ศิลปหัตถกรรมหนังสือที่ระลึกงานกรีฑาหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 35 ของกระทรวงศึกษาธิการ 1 - 5 ธันวาคม 2515, หน้า 81-88.

⁵ ชมาธร พันธุมโชติ, "การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในกรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2530.

⁶ ประถม แสงสว่าง, "การบริหารการศึกษาเบื้องต้น," เอกสารประกอบการสอบ, 2524, หน้า 155.

⁷ เมธี บิลันธานนท์, "สถานศึกษามีฐานะเป็นเครื่องมือของรัฐ เพื่อรองรับความเป็นนิคส์," การประชุมสัมมนาเรื่องผู้บริหารที่พึงประสงค์ในทศวรรษหน้า, 2532, A5.

⁸ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, ไปรเวทไทเซชั่น (Privatization) ด้านการศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทย เอกสารประกอบการประชุม คณะรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ, 2532, หน้า 26.

⁹ กระทรวงศึกษาธิการ, การดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ในการฟื้นฟูบูรณะ การศึกษาและการศาสนาในจังหวัดชุมพร เอกสารเสนอต่อที่ประชุมอธิบดี 7 กุมภาพันธ์ 2533, หน้า 1-2

¹⁰ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน แผนฟื้นฟูบูรณะและ พัฒนาจังหวัดชุมพรและจังหวัดใกล้เคียง เมษายน 2535, หน้า ก - ข.

¹¹ เรื่องเดียวกัน หน้า 1 - 2.

¹² กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ วารสารวิจัยทางการศึกษา เล่มที่ 18 ฉบับที่ 1 กรกฎาคม-กันยายน 2531, โรงพิมพ์การศาสนา, หน้า 27-28.

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเลือกอาชีพเป็นสิ่งสำคัญสำหรับทุกคน เพราะอาชีพมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตทั้งหมด การวางแผน และการตัดสินใจเลือกอาชีพเริ่มด้วยการพัฒนาแนวความคิดด้านอาชีพ การสร้างค่านิยมด้านอาชีพ การหาความรู้ เพื่อการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ และการสำรวจตนเองด้านอาชีพในการวางแผนเลือกอาชีพ นั้น เราต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ค่านิยม ทักษะ และเป้าหมายในชีวิตของตนเอง ตลอดจนปัจจัย ด้านภาวะของตลาดแรงงาน นโยบายของรัฐและอื่น ๆ อีกด้วย การศึกษาเรื่องความสนใจด้านอาชีพ ได้มีผู้ศึกษาแล้วสร้างทฤษฎีและแนวคิด เพื่ออธิบายกระบวนการเลือกอาชีพของคนเราไว้หลายท่าน ดังนั้น การทบทวนวรรณกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาเรื่องความต้องการศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดชุมพร จึงแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

2.1 การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการขยายโอกาสทางการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7

(พ.ศ. 2535-2539)

2.2 ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความสนใจด้านอาชีพ

2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา

ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี

การดำเนินงานทางด้านขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)

เพื่อให้การวางแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 7 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติสนองต่อภารกิจ สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวโน้มของสังคมในอนาคตรวมทั้งมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 ของรัฐบาลจึงกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย ดังนี้¹

1. วัตถุประสงค์-ระดับมัธยม

"ข้อ 4 เพื่อให้นักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มีโอกาสศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้นอีก 3 ปี อันเป็นการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรมและทักษะวิชาชีพเพียงพอต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงานหรือประกอบอาชีพอิสระให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น"

2. นโยบาย

- ด้านปริมาณ "ข้อ 3. ส่งเสริมสนับสนุน การขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้นอีก 3 ปี โดยเปิดขยายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นในโรงเรียนประถมศึกษาและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการประชาสัมพันธ์จูงใจให้เห็นคุณค่าของการศึกษาต่อ"

- ด้านคุณภาพ "ข้อ 4. เร่งรัดพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีความรู้ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะเด่นชัดตามความต้องการของสังคมและท้องถิ่น ทั้งนี้มุ่งเน้นความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และการดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ที่ดีของชาติ การมีคุณธรรม จริยธรรมและมีความรู้ ทักษะทางด้านภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีสามารถพัฒนาตนเอง และปรับตัวเข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม รู้จักการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการมีสุขภาพอนามัยที่ดี มีกฉินนิสัยและทักษะพื้นฐาน ทางด้านอาชีพที่สอดคล้อง และเหมาะสมกับความต้องการของสังคมและท้องถิ่น"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เป้าหมาย

- ด้านปริมาณ "ข้อ 4. นักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรียนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของ นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2539 "

- ด้านคุณภาพ "ข้อ 12. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีคุณลักษณะตามที่หลักสูตรกำหนด และทุกคนเป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรู้ทักษะพื้นฐาน ในการประกอบอาชีพ ที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและท้องถิ่น"

ความหมายของคำว่า "ความสนใจและความสนใจด้านอาชีพ"

1. ความหมายของคำว่า "ความสนใจ"

ได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่า "ความสนใจ" (interest) ไว้หลายท่าน เช่น

Dewey ได้กล่าวถึงความสนใจไว้ว่า เป็นความรู้สึกชอบหรือความพอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด แนวความคิดใดความคิดหนึ่ง หรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง²

Strong กล่าวไว้ว่า ความสนใจจะแสดงออกมาเมื่อมีความนึกคิด ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดชอบสิ่งนั้น เมื่อพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้น ถ้าไม่ชอบก็ปรารถนาที่จะออกห่างจากสิ่งนั้น³

Thorndike และ Hagen ได้อธิบายไว้ว่า ความสนใจเป็นการตัดสินใจของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวกับกิจกรรมที่เขาพึงพอใจ โดยแสดงออกมาในรูปของความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งจะ เป็นแนว โน้ม ในการค้นหาหรือหลีกเลี่ยงกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยเฉพาะ⁴

สำหรับ วชิช บรรจง และคณะ กล่าวว่า ความสนใจ คือ ความรู้สึกหรือเจตคติของบุคคลต่อสิ่ง ใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะ ความรู้สึกอันนั้นทำให้บุคคลเอาใจใส่และทำงานจนบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น⁵

ในขณะที่ วัชรวิ ทรัพย์มี ได้อธิบายว่า ความสนใจ คือ ความรู้สึกที่จัดจ่อ อยากรู้อยากเห็น อยากรจะทำโนสิ่งที่น่าสนใจ ความสนใจเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะกระทำ ให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนหรือการทำงาน ความสนใจเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือก อาชีพของบุคคลและมีอิทธิพลต่อการที่บุคคลนั้น ๆ จะมีความบากบั่นในการประกอบอาชีพนั้นมาก น้อยเพียงใดด้วย^๕

ส่วน วิชชุตา ถาวรพัฒน์พงศ์ กล่าวว่า ความสนใจ เป็นแรงจูงใจที่สำคัญ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความพึงพอใจ และนำไปสู่ความสำเร็จ และยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ซึ่งช่วยให้บุคคลตัดสินใจเลือกงานที่ตนเองพึงพอใจ^๖

ในงานองเดียวกันสมคิด อิศระวัฒน์ ได้กล่าวไว้ว่า ความสนใจเป็นผลมาจาก ความไม่รู้ ความปรารถนา การเห็นคุณค่าหรือประโยชน์ การทำสิ่งใดที่เป็นผลมาจากความสนใจผลงานก็จะดีและมีประสิทธิภาพ^๗

2. ความหมายของคำว่า "ความสนใจด้านอาชีพ"

คมเพชร จิตรศุภกุล ได้กล่าวถึงความสนใจด้านอาชีพว่า เป็นความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบของบุคคลที่มีต่ออาชีพใดอาชีพหนึ่ง ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลเลือกกระทำในอาชีพที่เขาชอบจนในที่สุดเขาก็จะบรรลุถึงจุดมุ่งหมายของการประกอบอาชีพที่ตั้งไว้^๘

ในขณะที่ จิตรา วสุวานิช ได้กล่าวถึงความสนใจด้านอาชีพว่า ชนิดและปริมาณของความสนใจเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล เพราะคนเราทุกคนย่อมมีความสนใจ เหตุการณ์และสิ่งของที่แตกต่างกันออกไป ทั้งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละคน^{๑๐}

จากความหมายของความสนใจด้านอาชีพดังกล่าวข้างต้น จึงอาจกล่าวได้ว่าการเลือกอาชีพของแต่ละบุคคล เกิดจากความสนใจด้านอาชีพของคนนั้น ๆ ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่จะทำให้คนประ เหมินความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบอาชีพที่ตนเองเคยรับรู้ และมีประสบการณ์มาก่อน หากมีความชอบในอาชีพใดแล้ว บุคคลย่อมมีแนวโน้มที่จะแสดงความสนใจในอาชีพนั้น โดยการเตรียมตัวให้พร้อม เพื่อการประกอบอาชีพนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการหาข่าวสาร ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพหรือการฝึกฝนตนเอง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาชีพนั้น ๆ ซึ่งมีผลถึงความสำเร็จหรือบรรลุจุดมุ่งหมายในการประกอบอาชีพ ความสนใจในการเลือกประกอบอาชีพของแต่ละ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคคลนั้น เราสามารถวัดออกมาได้ ซึ่งจะได้อีกต่อไป

3. การวัดความสนใจ

ความสนใจเป็นแรงผลักดันให้คนเราแสดงพฤติกรรมออกมาและถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ การวัดความสนใจจึงต้องวัดหรือประเมินจากพฤติกรรมที่คนนั้น ๆ แสดงออกมา Jager และ Floehlich ได้อธิบายถึงวิธีการวัดความสนใจไว้ดังนี้ คือ

1. โดยการสังเกตจากความเป็นไปของแต่ละบุคคล
2. พิจารณาจากความสนใจต่าง ๆ ที่แต่ละบุคคลแสดงออกมา
3. สังเกตจากกิจกรรมที่คนนั้น ๆ กระทำอยู่เป็นประจำ
4. ใช้แบบสำรวจความสนใจ (Interest Inventory) วัดโดยตรง¹¹

ส่วน Super กล่าวว่าไว้ว่า ความสนใจของคนเราสามารถศึกษาได้จากสิ่งต่อไปนี้

1. ศึกษาจากคำพูด (Expressed Interests) ที่บุคคลพูดออกมา เป็นความสนใจที่แสดงออกทางภาษา ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความสนใจในกิจกรรมงานหรืออาชีพที่เกี่ยวข้องกับภาษา
2. ศึกษาจากพฤติกรรมการแสดงออกทางกิริยาอาการ ซึ่งสามารถสังเกตได้ (Manifested Interests) สังเกตจากกิริยาอาการที่บุคคลแสดงออกมา และการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
3. ศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากวิชาที่บุคคลนั้นสนใจ (Tested Interests) เป็นการประเมินความสนใจของบุคคลด้วยแบบทดสอบที่เป็นปรนัย ซึ่งเป็นการแสดงความสนใจภายใต้สถานการณ์ควบคุม
4. ใช้แบบสำรวจความสนใจ (Inventoried Interests) เป็นการประเมินความสนใจ โดยการตอบคำถามเกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบ ในกิจกรรม

เอกสารนี้ได้กิจกรรมหนึ่ง¹¹ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับ Strong ได้อธิบายถึงวิธีการวัดหรือประเมินความสนใจไว้ว่า

1. ความสนใจของคนอาจแสดงออกมา โดยการใช้คำพูด
2. เราอาจทราบความสนใจได้โดยการพิจารณาจากแนวโน้ม โดยทั่วไป
ต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งจัดรวบรวมไว้เป็นหมวดหมู่ที่บุคคลแสดงออกมา
3. เราอาจพิจารณาความสนใจของบุคคลใด ๆ จากคะแนนรวมที่คน ๆ
นั้นทำได้จากการทำแบบสำรวจความสนใจ¹³

ในด้านความสำคัญของแบบสำรวจความสนใจนั้น Brayfield ได้กล่าวไว้ว่า

1. ทำให้สามารถ ค้นหาความสนใจ ที่ไม่ปรากฏ หรือความสนใจ ที่บุคคล
ไม่ทราบว่าตนเองมีอยู่
2. สามารถตรวจสอบความสนใจที่บุคคลคิดว่าตนเองมีอยู่จริงหรือไม่
3. สามารถค้นหาความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นระหว่างความสนใจ ที่บุคคลคิด
ว่าตนเองมีกับความสนใจที่วัดได้โดยวิธีการต่าง ๆ
4. สามารถค้นหาความแตกต่างระหว่างความสนใจกับความถนัด หรือความ
สามารถของบุคคล
5. สามารถค้นหาความขัดแย้งระหว่างความสนใจที่มีทิศทางต่างกัน
6. สามารถตรวจสอบรูปแบบของความสนใจที่ยังไม่ปรากฏชัดเจน
7. สามารถค้นหาความโน้มเอียง ในความสนใจของบุคคลเกี่ยวกับประเภท
วุฒิ ภาวะ หรือระดับอาชีพที่มีได้ เป็นตัวกำหนดความสนใจในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง
โดยเฉพาะ
8. สามารถค้นหาการปรับตัวทางการศึกษาและอาชีพ อันเนื่องมาจากความ
สนใจที่ไม่เหมาะสมได้¹⁴

จะเห็นได้ว่า ความสนใจเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่สามารถวัดออกมาได้ โดยใช้วิธีการหลาย ๆ อย่างดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่ง Floehlich และ Hoyt ได้สรุปว่า แบบสำรวจความสนใจเป็นเครื่องมือที่ตัวอย่างหนึ่ง¹⁵

ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ

โดยทั่วไปแล้ว คนเรามีแนวโน้มที่จะเลือกอาชีพที่ตนเองสนใจและสามารถตอบสนองความต้องการของตนเอง ได้มากที่สุด แต่การเลือกอาชีพของคนเรานั้น ขึ้นอยู่กับข้อจำกัดและแตกต่างกันไปตามลักษณะบุคลิกภาพและคุณสมบัติของแต่ละบุคคล การตัดสินใจเลือกอาชีพจึงเป็นเรื่องที่ยากลำบากสำหรับคนเรามากพอสมควร

ได้มีผู้สนใจ ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพกันอย่างกว้างขวาง มีหลายทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ ทฤษฎีการเลือกอาชีพ เช่น ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Roe ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ทฤษฎีองค์ประกอบของ Hoppock ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Holland และทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพ เช่น ทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพของ Ginzberg ทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพ ของ Super โดยทฤษฎีการเลือกอาชีพ จะเน้นความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพและองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล ในขณะที่ทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพ จะเน้นว่า การพัฒนาการด้านอาชีพ เป็นกระบวนการที่พัฒนากันอย่างต่อเนื่อง เป็นขั้นตอนในแต่ละช่วงวัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Roe (Roe' Theory of Vocational Choice)

Anne Roe ได้สร้างทฤษฎีการเลือกอาชีพ โดยมีแนวความคิดว่า

บุคลิกภาพของบุคคลแตกต่างกันออกไป โดยความแตกต่างนี้ เป็นผลมาจาก

ประสบการณ์ในวัยเด็ก Roe ได้แบ่งกลุ่มอาชีพออกเป็น 8 ประเภท คือ กลุ่มอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่นำไปเผยแพร่โดยไม่ขออนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกี่ยวกับการให้บริการ (service) กลุ่มอาชีพเกี่ยวกับธุรกิจค้าขาย (business) กลุ่มอาชีพเกี่ยวกับองค์กรและหน่วยงาน (organization) กลุ่มอาชีพเกี่ยวกับงานฝีมือ เทคโนโลยี (technology) กลุ่มอาชีพ เกี่ยวกับงานกลางแจ้ง (outdoors) กลุ่มอาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ (science) กลุ่มอาชีพเกี่ยวกับกฎหมาย ประเพณี (general culture) และกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับศิลปะและสันทนาการ (art and entertainment)¹⁶

Roe ได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มอาชีพกับรูปแบบประสบการณ์ที่บุคคลได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กตอนต้นว่า มีผลต่อทัศนคติและการเลือกอาชีพของเด็กดังนี้

1. ผู้ปกครองที่เข้มงวด หรือปกป้องคุ้มครองเด็กมากเกินไป จะมีผลทำให้เด็กเลือกอาชีพด้านกฎหมาย ประเพณี หรือด้านศิลปะและสันทนาการ
2. ผู้ปกครองที่ทอดทิ้ง หรือไม่ยอมรับเด็ก จะมีผลทำให้เด็กขาดความสุข ไม่ต้องการทำงานติดต่อกับคน และจะเลือกอาชีพด้านวิทยาศาสตร์หรืองานกลางแจ้ง
3. ผู้ปกครองที่ยอมรับเด็ก โดยให้ความรัก ความอบอุ่นหรือให้เด็กเป็นตัวของตัวเองจะมีผลทำให้เด็กปรับตัวได้ดีในงานอาชีพ และจะเลือกงานบริการสังคมหรืองานที่เกี่ยวกับเทคโนโลยี¹⁷

นอกจากนี้ Roe - ยังมีแนวความคิดว่าบุคคลจะเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตนเอง โดยอธิบายถึงขั้นตอน ความต้องการ ตามแนวความคิดของ Maslow ว่ามนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ และเมื่อความต้องการขั้นใดได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์ก็จะแสวงหาความต้องการในขั้นสูงต่อไป ซึ่งความต้องการแต่ละอย่างอาจเกิดขึ้นซ้ำซ้อนได้ โดยความต้องการของมนุษย์เป็น ไปตามขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ความต้องการด้านร่างกาย (physiological needs) เป็นความต้องการสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร น้ำ อากาศ ที่พักอาศัย ยารักษาโรค การพักผ่อนและความต้องการทางเพศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ความต้องการความปลอดภัย (safety needs) ทั้งในปัจจุบันและอนาคต
3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (belongingness and love needs) ได้แก่ การเข้าร่วมกลุ่ม การได้รับการยอมรับและมิตรภาพ
4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือ และเสรีภาพ (self-esteem needs and independence needs) ซึ่งถือได้ว่า เป็นความต้องการในระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของตนเองในกลุ่มสังคม รวมถึงความเชื่อมั่นในตนเองและความมีอิสระด้วย
5. ความต้องการที่จะทำความเข้าใจในตนเอง (needs for self actualization) เป็นความต้องการที่ลึกซึ้งและยากแก่การแสวงหา

โดย Roe ได้อธิบายว่าความต้องการเหล่านี้ได้รับอิทธิพลจากพันธุกรรม (genetic inheritance) ดังนั้นรูปแบบการดำเนินชีวิตจึงเป็นผลของพันธุกรรมและประสบการณ์ในวัยเด็กตอนต้น เมื่อถูกกระตุ้นด้วยความต้องการ ก็จะกลายมาเป็นอุปนิสัยในการเลือกอาชีพ

2. ทฤษฎีองค์ประกอบของ Hoppock (Hoppock's Composite Theory)

Robert Hoppock เห็นว่า ทฤษฎีการเลือกอาชีพทั้งหลายไม่สามารถอธิบายพฤติกรรมการเลือกอาชีพของคนทุกคนได้ จึงได้นำเอาสาระสำคัญของทฤษฎีต่างๆ มาประมวลเป็นหลักการไว้ 10 ประการ คือ

1. การเลือกอาชีพเป็นการกระทำเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคล ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีความต้องการหลายประการด้วยกัน เช่น ความต้องการด้านร่างกายอันได้แก่ ความต้องการอาหาร อากาศ การพักผ่อน ที่พักอาศัย ต้องการการยอมรับและการยกย่องจากผู้อื่น ต้องการความมั่นคง ปลอดภัย เป็นต้น ซึ่งความต้องการของแต่ละคนไม่เหมือนกัน จึงทำให้บุคคลเลือกอาชีพที่แตกต่างกันออกไป ผู้ที่มีความต้องการที่จะติดต่อกับบุคคลอื่นก็จะเลือกอาชีพ ครู นักแนะแนว นักสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น บุคคลที่ต้องการจะอยู่ตามลำพังก็จะเลือกอาชีพที่ต้องทำงานติดต่อกับผู้อื่นน้อย เช่น อาชีพเกษตรกร วิศวกร เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การที่บุคคลจะเลือกอาชีพใด ๆ นั้น เป็นเพราะเขาเชื่อว่าอาชีพนั้น ๆ จะสามารถสนองความต้องการของเขาได้มากที่สุด เช่น ผู้ที่มีความต้องการความมั่นคงด้านเศรษฐกิจในระดับสูงก็จะแสวงหาอาชีพที่ได้รับรายได้ที่ค่อนข้างสม่ำเสมอ

3. ความต้องการของบุคคล มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ เพราะบุคคลจะเลือกอาชีพที่มีสภาพแวดล้อม ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของเขาได้ดีที่สุด

4. พัฒนาการด้านอาชีพ จะเริ่มขึ้นเมื่อบุคคลตระหนักว่าอาชีพนั้น ๆ สามารถสนองตอบความต้องการของเขาได้ เนื่องจากอาชีพมีความสำคัญต่อบุคคลมาก อาชีพเป็นที่มาของปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและชื่อเสียง เกียรติยศ บุคคลจึงมีความสนใจที่จะแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเริ่มกระบวนการพัฒนาเพื่อการเลือกและประกอบอาชีพ

5. การพัฒนาด้านอาชีพและกระบวนการเลือกอาชีพของบุคคลจะก้าวหน้า เมื่อบุคคลตระหนักว่าอาชีพที่เขาคาดหวังนั้น จะสามารถตอบสนองความต้องการของเขาได้ ความสามารถในการคาดหวังของแต่ละบุคคลจะขึ้นอยู่กับความรู้จักตนเอง ความรู้เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ และความสามารถที่จะคิดอย่างมีเหตุผลอีกด้วย

6. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ เพราะมีส่วนช่วยให้บุคคลตระหนักว่า เขาต้องการอะไรจากอาชีพ และเขามีคุณสมบัติอะไรที่เหมาะสมกับอาชีพนั้น ๆ เช่น ความสามารถ ความถนัด เป็นต้น

7. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เช่น ลักษณะของอาชีพ รายได้และความต้องการของบุคคลในแต่ละอาชีพ มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ เพราะข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพทำให้บุคคลทราบว่าอาชีพนั้น ๆ ต้องการบุคคลที่มีบุคลิกภาพอย่างไร อาชีพนั้นจะสามารถตอบสนองความต้องการของตนอย่างไร

8. ความพึงพอใจในอาชีพขึ้นอยู่กับว่าอาชีพนั้น ๆ สามารถสนองตอบความต้องการของบุคคลได้มากน้อยเพียงใด ระดับความพึงพอใจในอาชีพ เป็นอัตราส่วนระหว่างสิ่งที่เราได้รับจากอาชีพกับสิ่งที่เราต้องการจากอาชีพ เช่น บุคคลที่มีความ

ต้องการความมั่นคงทางเศรษฐกิจเขา จึงเลือกอาชีพนักธุรกิจ เพราะเขาคิดว่าจะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีรายได้จากการประกอบอาชีพดังกล่าว และเขาจะมีความพึงพอใจในอาชีพนักธุรกิจมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับอัตราส่วนระหว่างจำนวนเงินรายได้ที่เขาได้รับจริงจากการประกอบอาชีพ กับจำนวนเงินที่เขาต้องการจากการประกอบอาชีพนั้น

9. ความพึงพอใจในอาชีพการงานอย่างใดอย่างหนึ่ง อาจเป็นผลมาจากการที่งานนั้น สอดคล้องความต้องการของบุคคลในปัจจุบัน หรือมีแนวโน้มที่สนองตอบความต้องการของเขาได้ในอนาคต หรือจากการที่เขาคาดหวังว่างานนั้น ๆ จะช่วยทำให้เขาไปสู่งานที่เขาต้องการได้

10. การเลือกอาชีพของบุคคลมีการเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อเขาเชื่อว่าอาชีพที่เขาเปลี่ยนใหม่นั้น สามารถสนองความต้องการของเขาได้ดีกว่าอาชีพเดิม¹⁸

3. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ (Holland's Theory of vocation choice)

John L. Holland นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้สร้างทฤษฎีการเลือกอาชีพและสร้างแบบวัดความสนใจในอาชีพ (Vocational Preference Inventory) และแบบสำรวจบุคลิกภาพของตนเองเพื่อช่วยในการประกอบอาชีพ (Self Direct-Search) โดยมีแนวความคิดว่า การเลือกอาชีพเป็นการแสดงออกของบุคลิกภาพและความสนใจในอาชีพ แสดงให้เห็นถึงลักษณะของบุคลิกภาพของบุคคลนั้น ในการทำงานและการใช้เวลาว่าง Holland ได้ศึกษาถึงสิ่งแวดล้อม ที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะของบุคคล หรือบุคลิกภาพ แล้วสรุปว่าความพึงพอใจในอาชีพ ความมั่นคงในการประกอบอาชีพ และสัมฤทธิ์ผลในการทำงาน ขึ้นอยู่กับความสอดคล้องกันระหว่างบุคลิกภาพของแต่ละคนกับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน โดยสาระสำคัญของทฤษฎีการเลือกอาชีพของ Holland มี 4 ประการ

1. ในสังคมของวัฒนธรรมตะวันตก สามารถแบ่งบุคคลออกตามลักษณะของบุคลิกภาพได้ 6 ประเภท คือ

1.1 ประเภทที่ชอบสิ่งที่เป็นรูปธรรม (realistic)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น มิได้ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.2 ประเภทที่ชอบใช้ความคิด (investigate)
- 1.3 ประเภทชอบสังคม (social)
- 1.4 ประเภทอนุรักษนิยม (conventional)
- 1.5 ประเภทชอบบริหารงาน (enterprising)
- 1.6 ประเภทชอบศิลปะ (artistic)

2. บรรดาอาชีพต่าง ๆ สามารถแบ่งตามลักษณะและสภาพแวดล้อมได้ 6 ชนิด ที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของคนทั้ง 6 ประเภท โดยที่บุคลิกภาพด้านอาชีพของบุคคลต่างกัน จึงทำให้ความสนใจ และความถนัดต่างกันด้วย บุคคลจึงมีแนวโน้มที่จะหันเข้าหาบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเอง ดังนั้นบุคคลในกลุ่มเดียวกัน จึงมักจะมีอะไรที่คล้าย ๆ กัน

3. บุคคลย่อมแสวงหาสภาพแวดล้อม และอาชีพที่เปิดโอกาสให้เขาได้ใช้ทักษะ และความสามารถ เพื่อแสดงออกถึงค่านิยมและทัศนคติ ตลอดจนการมีบทบาทที่เหมาะสมและหลีกเลี่ยงบทบาทที่ไม่เหมาะสมกับตนเอง

4. พฤติกรรมของบุคคล สามารถอธิบายได้จากปฏิภริยาระหว่างแบบฉบับแห่งพฤติกรรมของเขากับสภาพแวดล้อมของเขา¹⁹

ลักษณะของบุคลิกภาพ และสภาพแวดล้อมทางอาชีพของบุคคลตามที่ Holland ได้แบ่งไว้มี 6 ประเภท คือ

1. พวกที่ชอบเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม (Realistic Type) บุคคลประเภทนี้ ชอบเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม หรือกิจกรรมที่ไม่ค่อยมีความสลับซับซ้อน มีร่างกายที่แข็งแรง คล่องแคล่ว ว่องไว สามารถทำงานหนักได้และโดยทั่ว ๆ ไป จะไม่ค่อยชอบเข้าสังคม สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับบุคคลประเภทนี้ได้แก่ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานช่างฝีมือ เช่น ช่างก่อสร้าง ช่างซ่อมบำรุง ช่างไฟฟ้า ช่างรถยนต์ และอาชีพเกษตร เป็นต้น

2. พวกที่มีสติปัญญาดี (Intellectual Type) เป็นพวกที่ชอบทำงานที่ใช้สมองมากกว่าการใช้กำลัง มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาที่เป็นนามธรรมได้ดี ชอบความอิสระ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับบุคลิกประเภทนี้ ได้แก่ อาชีพนักวิทยาศาสตร์ ในสาขาต่าง ๆ เช่น แพทย์ นักเคมี นักฟิสิกส์ นักคณิตศาสตร์ เป็นต้น

3. พวกชอบเข้าสังคม (Social Type) เป็นบุคลิกที่ชอบสังคมกับผู้อื่น ชอบแสดงตัว ชอบสนทนา โดยทั่วไปจะมีทักษะในสังคม ชอบช่วยเหลือผู้อื่น สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับบุคลิกประเภทนี้ ได้แก่ อาชีพเกี่ยวกับการศึกษาและสังคม เช่น ครู อาจารย์ ผู้บริหารการศึกษา นักจิตวิทยา นักสังคมวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และนักแนะแนว เป็นต้น

4. พวกที่ชอบระเบียบแบบแผน (Conventional Type) เป็นบุคลิกที่เคร่งครัดกับกฎเกณฑ์ ไม่ค่อยมีความยืดหยุ่น มีความรอบคอบและขยันหมั่นเพียร สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับบุคลิกประเภทนี้ ได้แก่ งานที่เกี่ยวกับตัวเลข งานที่เกี่ยวกับระเบียบแบบแผน หรืองานที่จะต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำ เช่น เสมียน เลขานุการ บรรณารักษ์และนักสถิติ เป็นต้น

5. พวกที่มีความทะเยอทะยาน (Enterprising Type) เป็นบุคลิกที่มีความเป็นผู้นำ ชอบมีอำนาจ มีความสามารถในการพูดเพื่อโน้มน้าวจิตใจคนอื่น มีความกล้าได้กล้าเสีย และชอบแสดงตัว สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับบุคลิกประเภทนี้ ได้แก่ อาชีพที่เกี่ยวกับการบริหาร การค้าและนักการเมือง เช่น อาชีพผู้จัดการ ฝ่ายขาย ผู้จัดการฝ่ายบุคคล นักธุรกิจและนักการเมือง เป็นต้น

6. พวกที่ชอบศิลปะ (Artistic Type) เป็นบุคลิกที่มีจินตนาการสูง มีความคิดเห็นทางด้านศิลปะเป็นของตนเอง ชอบอิสระภาพ ไม่ชอบระเบียบแบบแผนสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับบุคลิกประเภทนี้ ได้แก่ อาชีพที่เกี่ยวกับศิลปะ เช่น จิตรกร ภูมิภาค ช่างออกแบบ นักประพันธ์ นักดนตรี เป็นต้น²⁰

4. ทฤษฎีของ Tiedman และ O,Hara's Theory

Davis V.Tiedman and Robert P.O,Hara ได้เสนอทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพและการปรับตัวทางสังคมของบุคคล Tiedman และ O,Hara ได้กล่าวว่า การตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ระยะ คือ

1. ระยะคาดการณ์ล่วงหน้า (Period of Anticipation or Preoccupation) ระยะนี้เป็นการเตรียมเลือกอาชีพแบ่งออกเป็น 4 ชั้น คือ

1.1 ชั้นการสำรวจ (Exploration Stage) ในขั้นนี้บุคคลจะสำรวจข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอาชีพและประเมินตนเองในด้านความถนัด ความสนใจ ความสามารถของตนเพื่อประกอบการพิจารณาหาทางเลือกและตัดสินใจ

1.2 ชั้นมองเห็นทางเลือกที่ชัดเจน (Crystallization Stage) ขั้นนี้ บุคคลจะพิจารณาทางเลือกที่เป็นไปได้และเหมาะสมกับตนเอง

1.3 ชั้นการเลือก (Choice Stage) ขั้นนี้บุคคลจะทดลองเลือกอาชีพที่ตนชอบมากที่สุด ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต่อจากชั้นมองเห็นทางเลือกที่ชัดเจน

1.4 ชั้นพิจารณารายละเอียด (Clarification Stage) เมื่อบุคคลเลือกอาชีพแล้ว ก็จะหาข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อการตัดสินใจเลือกที่แน่นอน

2. ระยะการประกอบอาชีพและการปรับตัว (Period of Implementation and Adjustment) แบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ

2.1 ชั้นการเข้าสู่อาชีพ (Induction Stage) บุคคลจะเข้าสู่อาชีพตามเป้าหมายที่วางไว้

2.2 ชั้นการปรับปรุง (Reformation Stage) เป็นขั้นที่บุคคลยอมรับสภาพของอาชีพที่เป็นจริง มีการปรับปรุง และประนีประนอมเป้าหมายของตนเองกับเป้าหมายของกลุ่มอาชีพ

2.3 ชั้นความมั่นคง (Integration Stage) เป็นขั้นที่บุคคลมีความ

พึงพอใจในการประกอบอาชีพที่ตนได้ตัดสินใจเลือก การประกอบอาชีพจะมีความ
มั่นคงและก้าวหน้า²¹

Tiedman O'Hara มีความเชื่อว่าการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลมีการปรับหรือ
ย้อนกลับได้ นั่นคือการตัดสินใจของบุคคลมีการปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลง ได้ในกรณีที่มีตัวแปร
ใหม่เกิดขึ้น

5. ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล (Trait and Factors Theory)

ทฤษฎีนี้พัฒนามาจากแนวความคิดของบุคคลหลาย ๆ คน เช่น Frank Parsons
ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งสำนักแนะแนวอาชีพในสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1908 และได้กำหนดหลัก
การวิเคราะห์ลักษณะของบุคคล และแนวทางการพิจารณาลักษณะของบุคคล ให้สอดคล้องกับลักษณะงาน
ต่อมา D.G. Patterson ได้เผยแพร่วิธีการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ โดยวิธี
วิเคราะห์ประวัติให้บริการคำปรึกษาระหว่างผู้รับบริการและผู้ให้คำปรึกษา เพื่อวินิจฉัยปัญหา
และหาแนวทางในการแก้ปัญหา นั้น ๆ ให้ผู้รับบริการ ได้มีโอกาสฝึกงาน เพื่อเตรียมตัว
ประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง ต่อมา E.G. Williamson²² ได้เสนอแนวความคิดว่า
บุคคลแต่ละคนแตกต่างกัน ในความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพและงานแต่ละชนิด มีลักษณะ
และองค์ประกอบที่แตกต่างกัน ออกไป ฉะนั้น บุคคลที่แตกต่างกันก็จะเลือกอาชีพที่แตกต่างกัน
ออกไป ทฤษฎีนี้ยึดหลักการของ Frank Parsons ซึ่งกล่าวถึงหลักการเลือกอาชีพไว้ 3 ประ
การดังต่อไปนี้

1. ความเข้าใจตนเอง บุคคลจะทำความเข้าใจคุณสมบัติและองค์ประกอบ
ของตนเองในด้านความถนัด ความสนใจ ความสามารถ ความใฝ่ความก้าวหน้า
และขีดจำกัดของตน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ความเข้าใจในอาชีพ บุคคลต้องมีความรู้ ความเข้าใจถึงความต้องระโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การของงานเงื่อนงำในการประสบความสำเร็จในอาชีพ มีการคำนึงถึงประโยชน์
โทษรายได้ และโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ

3. การมองความสัมพันธ์ระหว่างตนเอง และอาชีพได้อย่างถูกต้องตามความ
เป็นจริง โดยวิเคราะห์ความเป็นจริงทั้งสองประกอบกัน เพื่อเลือกอาชีพที่เหมาะสม
ที่สุด²³

6. ทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพของ Ginzberg และคณะ (Ginzberg and Associates's Theory)

Ginzberg และคณะ²⁴ ได้ศึกษาพัฒนาการที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคลโดย
ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างกลุ่มหนึ่ง แล้วตั้งเป็นทฤษฎีขึ้นมา และกล่าวถึงการเลือกอาชีพว่า เป็น
กระบวนการที่เกิดขึ้นตั้งแต่เกิดจนตาย ไม่ใช่เป็นการตัดสินใจเพียงครั้งเดียว แต่เป็นการตัด
สินใจที่เป็นลำดับติดต่อกันไป แต่ละขั้นของกระบวนการ มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางอายุ
ของแต่ละคน ซึ่งกาลเวลาเหล่านี้จะไม่ย้อนกลับไปอีก ดังนั้นเมื่อตัดสินใจไปแล้วจะกลับหลัง
ไม่ได้ การเลือกเป็นกระบวนการที่มุ่งไปสู่กาลข้างหน้า และจบลงด้วยการผสมกลมกลืน
ระหว่างความสนใจ ความต้องการของตนเองกับความเป็นจริงในโลก ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการ
เลือก ตามทฤษฎีของ Ginzberg และคณะ ประกอบด้วยหลัก 4 ประการ คือ

1. การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการพัฒนาที่เกิดขึ้น โดยใช้เวลานานกว่า 10 ปี
ขึ้นไป

2. กระบวนการนี้ไม่มีการย้อนกลับ

3. กระบวนการเลือกอาชีพ สำเร็จได้ด้วยการประสานระหว่าง ความสนใจ
ความสามารถ ค่านิยม และความเป็นจริงของสภาพแวดล้อม

4. กระบวนการเลือกอาชีพครอบคลุมระยะต่าง ๆ ที่สำคัญดังต่อไปนี้ คือ

4.1 ระยะการเพ้อฝัน (the fantasy period) บุคคลที่อยู่ในระยะนี้ คือ
วัยเด็กตอนต้น วัยนี้จะมีการพิจารณาการเลือกอาชีพอย่างคร่าว ๆ ชาติเหตุผลที่สมควร และ

ขาดรากฐานของความเป็นจริง ดังนั้น การเลือกอาชีพในระยะนี้ จึงเป็นการสะท้อนให้เห็น การเลือกอาชีพตามอุดมคติ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม

4.2 ระยะการทดลอง (the tentative period) เริ่มเมื่ออายุ 11-17 ปี ระยะนี้บุคคลจะเริ่มมีความรู้สึก และยอมรับว่าตนเองสนใจและชอบทำกิจกรรมบางประเภท จนกระทั่งในที่สุดก็จะเริ่มจัดระบบความคิดเกี่ยวกับเรื่องอาชีพ ความสามารถทางอาชีพ และคุณค่าทางอาชีพให้เหมาะสมกับตนเอง

4.3 ระยะความเป็นจริง (the realistic period) อายุ 17 ปี ถึง วิทยาลัยใหญ่ โดยแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

4.3.1 ขั้นการสำรวจ (exploration stage) เป็นระยะที่มีความกระตือรือร้นที่จะสร้างความสมบูรณ์ให้กับการเลือกอาชีพของตน โดยการประเมินจากประสบการณ์ ที่เกี่ยวกับอาชีพในลักษณะที่เป็นจริง

4.3.2 ขั้นการตัดสินใจแน่นอน (crystallization stage) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์ และการประเมินผล ก็จะทำให้เขาอยู่ในระยะของการก่อเป็นรูปเป็นร่าง ในด้านอาชีพที่ชัดเจน

4.3.3 ขั้นการระบุรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ (specification stage) บุคคลเริ่มให้ความสนใจกับตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ ของงานอาชีพ จะมีการระบุและเลือกอาชีพในที่สุด หากอาชีพใดไม่เป็นที่พอใจก็อาจจะเปลี่ยน โดยการเฝ้าหาความรู้ใหม่เฉพาะอาชีพอีกต่อไป

7. ทฤษฎีการพัฒนาด้านอาชีพของ Super (Theory of Vocational Development)

Super ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับอาชีพและตั้งเป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ ว่า "ทฤษฎีการพัฒนาด้านอาชีพ" โดยนำความรู้พื้นฐานทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการและทฤษฎีแนวความคิดเกี่ยวกับตนเองมาผสมผสานกัน²⁵ ดังนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (individual differences) เนื่องจากเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคคลมีความแตกต่างกันทั้งในด้านความสามารถ ความสนใจและบุคลิกภาพ ดังนั้นการเลือกอาชีพ จึงต้องคำนึงถึงความแตกต่างเหล่านี้ด้วย

2. ความสามารถหลาย ๆ อย่างในตัวบุคคล (multipotentiality) แต่ละบุคคลมีความสามารถเฉพาะตัว ในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้ประสบความสำเร็จหรือพอใจในงานอย่างใดอย่างหนึ่งได้

3. แต่ละอาชีพจะประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และบุคลิกภาพเฉพาะลงไป หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง อาจจะมีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับหลายอาชีพ หรืออาชีพหนึ่ง ๆ ก็อาจเหมาะสำหรับคนหลายประเภทก็ได้

4. การเรียนแบบบทบาทของบุคคลต่าง ๆ บุคคลส่วนมากจะเลียนแบบบิดา มารดา หรือบุคคลอื่นในด้านการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะเด็กวัยรุ่นจะสนใจและเลียนแบบจากอาชีพของผู้ใหญ่

5. กระบวนการและความต่อเนื่อง ในการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Continuity of adjustment) การที่บุคคลจะเลือกอาชีพอะไรนั้น การตัดสินใจเลือกอาชีพจะต้องเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง สถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่บุคคลอาศัยอยู่ หรือที่ทำงาน ความชอบ ความสามารถความสนใจในอาชีพ ตลอดจนทัศนคติ ย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและประสบการณ์ ดังนั้น การตัดสินใจก็ต้องเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง

6. ช่วงชีวิต (life stage) กระบวนการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องตามช่วงชีวิตของบุคคล ซึ่งแบ่งเป็นขั้น ๆ ดังนี้

6.1 ขั้นของความเจริญเติบโต (growth stage) เริ่มตั้งแต่เกิดจนถึงอายุ 14 ปี เป็นระยะที่บุคคลกำลังเจริญเติบโต

6.2 ขั้นของการสำรวจ (exploration stage) อายุระหว่าง 14-25 ปี เป็นระยะที่บุคคลพยายามทำความเข้าใจตนเองและโลกของอาชีพ

6.3 ขั้นของการวางรากฐาน (establishment stage) อายุระหว่าง 25 ปี ถึง 40 ปี เป็นระยะที่บุคคลเข้าไปมีประสบการณ์ในเรื่องของการทำงาน บางระยะของการวางรากฐานนั้น บุคคลก็อาจยังอยู่ในข่ายของการทดลอง หรือยอมรับในเรื่องการทำงานด้วยความรู้ที่แท้จริง ว่าเขาเหมาะสมกับงานหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมอาจเปลี่ยนไปทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานอื่นเมื่อบุคคลได้รับประสบการณ์ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เขาก็จะมีความมั่นคง ในเรื่องทัศนคติต่ออาชีพ ซึ่งจะทำให้เกิดการยอมรับและมีความพึงพอใจ

6.4 ชั้นของความมั่นคง (maintenance stage) ระยะนี้เป็นระยะที่บุคคลจะถึงกำหนดออกจากงาน เป็นช่วงที่มีความรับผิดชอบและมีบทบาทในสังคมน้อยลง

7. องค์ประกอบของรูปแบบอาชีพ (career patterns) ได้แก่ ระดับความสูงต่ำของอาชีพ บุคลิกภาพ ความสามารถทางสติปัญญา โอกาสตลอดจนความคิดในการเปลี่ยนแปลงงาน

8. การพัฒนาอาชีพควรได้รับการแนะแนวทาง (development can be guided) การพัฒนาทุกช่วงชีวิตของบุคคลควรได้รับการแนะแนวทางให้ถูกต้อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพอย่างเหมาะสม โดยการให้ทดลองฝึกงานบ้างตามสมควรแก่โอกาส

9. การพัฒนาอาชีพ เป็นผลของการปะทะสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมโดยสิ่งแวดล้อมที่กล่าวถึง คือ การอบรมเลี้ยงดูจากบ้าน การได้รับการศึกษาจากโรงเรียน และสังคม ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ช่วยแปลความหมายของข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ตลอดจนการทดลองวางแผนเกี่ยวกับอาชีพ ตลอดจนการทดลองวางแผนเกี่ยวกับอาชีพ ทำให้เกิดความเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้

10. ความไม่มั่นคงของรูปแบบอาชีพ รูปแบบอาชีพขึ้นอยู่กับระดับเศรษฐกิจของบิดามารดา สติปัญญา ความสามารถ ความสนใจ ตลอดจนบุคลิกภาพของบุคคล

11. ความพึงพอใจในการทำงานขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล ตำแหน่งและบทบาทของบุคคล ซึ่งบุคคลจะพึงพอใจในงาน ถ้างานนั้นไปได้กับวิถีชีวิต ความสามารถและบทบาทของบุคคล ซึ่งบุคคลจะพึงพอใจในงานถ้างานนั้นไปได้กับวิถีชีวิต ความสามารถและบทบาทที่เขาต้องการ ระดับความพอใจขึ้นอยู่กับระดับของการพัฒนาของบุคคล

12. งาน คือ วิถีทางของชีวิต (work is the way of life) บุคคลที่พึงพอใจในงาน และวิถีชีวิตของตนเองนั้นย่อมเป็นบุคคลที่ได้ค้นพบทาง ได้แสดงความสามารถ ความสนใจและค่านิยมของตนเอง และสามารถกระทำได้ตามบทบาทที่ตนได้เลือกไว้แล้ว

กล่าวโดยสรุปแล้ว ทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพได้ชี้ให้เห็นว่า คนเราต้องเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่ง เพื่อเป็นหลักประกันของชีวิต การเลือกอาชีพของคนเรา เป็นกระบวนการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่มีพัฒนาการอย่างเป็นขั้นตอน อาชีพก่อให้เกิดผลตอบแทนอันเป็นปัจจัยที่จำเป็น สำหรับการดำรงอยู่และความมั่นคงของชีวิต ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าการเลือกอาชีพเป็นการตัดสินใจที่เกิดจากการสะสมประสบการณ์ ที่คนเราได้สะสมมา ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยที่สามารถตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้ การที่คนเราเลือกประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งนั้น บุคคลนั้น ๆ ต้องมีคุณสมบัติ หรือองค์ประกอบที่เหมาะสมกับอาชีพนั้น ๆ โดยองค์ประกอบหรือคุณสมบัติดังกล่าว ได้แก่ บุคลิกภาพ ระดับสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ความถนัด ตลอดจนความชอบ หรือความสนใจ ที่บุคคลมีต่ออาชีพที่ตนเลือก เนื่องจากอาชีพแต่ละอาชีพมีความต้องการคนที่มีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน จึงทำให้คนเราต้องเลือกประกอบอาชีพที่แตกต่างกันออกไป คนเราจึงต้องวางแผนในการเลือกอาชีพ โดยการทำความเข้าใจตนเองและลักษณะอาชีพ ตลอดจนการใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับคุณลักษณะของตนเองให้มากที่สุด การนำเอาทฤษฎีเหล่านี้มาเป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องนี้เพราะสามารถอธิบาย และใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบ และตัวแปรในการวิจัยได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษารายงานการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องความสนใจในอาชีพของนักเรียน พบว่า ได้มีผู้สนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้หลายท่าน ซึ่งเป็นการศึกษาที่แตกต่างกันไป ตามลักษณะทางภูมิศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างและปัจจัยต่าง ๆ แต่ยังไม่พบว่ามีการศึกษาเรื่องนี้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพรผู้วิจัยจึงได้รวบรวมเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่สนใจในการศึกษาครั้งนี้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านประชากร

ก. เพศ

เพศเป็นสถานภาพ และสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ที่สามารถบ่งบอกความแตก

ต่างด้านต่าง ๆ รวมถึงการประกอบอาชีพด้วย เพศจึงเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการพิจารณาให้การสนับสนุนส่งเสริม หรือพัฒนารูปแบบเกี่ยวกับอาชีพของคนเรา

การศึกษาในสหรัฐอเมริกาของ Strong²⁶ ในปี 1943 พบว่า นักเรียนชายสนใจอาชีพเกี่ยวกับ เครื่องยนต์กลไก กิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ การเมือง การทหาร และอาชีพเกี่ยวกับการผจญภัย ในขณะที่นักเรียนหญิงสนใจอาชีพเกี่ยวกับศิลปะ วรรณกรรม ครูและงานเกี่ยวกับสาธารณสุขการศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อัตมโนทัศน์ และความสนใจในอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้แบบทดสอบ Tennessee Self Concept Scale, The Differential Aptitude Tests and Ohio Vocational Interest Survey ของ Thomas²⁷ ส่วนหนึ่งพบว่า นักเรียนชายสนใจอาชีพด้านเทคนิค และทักษะมากกว่านักเรียนหญิง ขณะที่นักเรียนหญิงสนใจอาชีพที่ต้องใช้วิชาชีววิชาการชั้นสูง มากกว่านักเรียนชาย ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของ Collazo²⁸ เกี่ยวกับการวางแผนอาชีพ ของเด็กหนุ่มสาวชาวเปอร์โตริโก ที่พบว่า นักเรียนชายสนใจอาชีพที่ต้องการใช้วิชาการในระดับสูง แต่นักเรียนหญิงสนใจอาชีพที่ต้องใช้วิชาการในระดับต่ำ ส่วนการศึกษาเกี่ยวกับพื้นฐานบางประการในการเลือกวิชาชีพของนักเรียนเกรด 4 ถึงเกรด 12 ของ McQueen²⁹ พบว่า การเลือกวิชาชีพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคล้ายคลึงกัน

สำหรับในประเทศไทยนั้น พบว่า การศึกษาเกี่ยวกับความมีนัยสำคัญของบุคลิกภาพในการเลือกประกอบอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดราชบุรี ของ พรพรรณราย นิมขุนทด³⁰ และการศึกษาของชาลิต บางณรงค์³¹ เกี่ยวกับการเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในพระนคร และต่างจังหวัด ปีการศึกษา 2514 พบว่า นักเรียนชายสนใจในอาชีพด้านเทคนิควิทยา เช่น วิศวกร ช่างต่าง ๆ เป็นอันดับหนึ่งรองลงไป คือ อาชีพราชการ ส่วนนักเรียนหญิงสนใจอาชีพ เกี่ยวกับการให้บริการ เช่น นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล และพนักงาน บริการต่าง ๆ มากที่สุด แต่นักเรียนหญิงไม่สนใจอาชีพเกี่ยวกับเทคนิค วิทยาเลย และจากการศึกษาของ เบ็ญจา จีรภัทรพิมล³² เกี่ยวกับความมุ่งปรารถนาทางอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 พบว่า นักศึกษาชายชอบ

อาชีพนักปกครอง ทหารและตำรวจ มากกว่านักศึกษาหญิง ซึ่งสนใจอาชีพเกี่ยวกับการสอน เลขาธิการ และบรรณาธิการ มากกว่า

จากการตรวจสอบความเที่ยงในการใช้แบบสำรวจความสนใจในอาชีพ ของฮอลล์แลนด์ กับนักเรียนไทย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนต่าง ๆ ใน กรุงเทพมหานครของพิมพ์ พร้อมถก พบว่า นักเรียนชายสนใจงานวิทยาศาสตร์ และเทคนิค วิทยามากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนชายสนใจอาชีพช่างฝีมือและงานกลางแจ้งมากกว่า นักเรียนหญิงอีกด้วย ขณะที่พบว่า นักเรียนหญิงสนใจในอาชีพประเภทงานสำนักงาน และ เสมียนมากที่สุด แต่สนใจงานบริการ การศึกษา และสังคมมากกว่าเพศชาย³³ ในปีเดียวกันนี้ ผลการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม สถิติปัญญา และความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสำรวจความสนใจในอาชีพของ Kuder ของอัลซลี บุปผาพิบูลย์ พบว่า นักเรียนชายสนใจงานด้านวิทยาศาสตร์มากที่สุด แต่ชอบงานเสมียน และงานโฆษณาน้อยที่สุด ขณะที่นักเรียนหญิงสนใจอาชีพที่เป็นงานนอกสำนักงานมากที่สุด แต่ไม่สนใจงานด้านเครื่องจักรกลเลย³⁴

ต่อมา สุมันรัตน์ กันหลง ได้ตรวจสอบความตรงตามสภาพของแบบสำรวจความสนใจในอาชีพของ Kuder พบว่า

นักเรียนชายสนใจงานกลางแจ้งมากที่สุด รองลงมาคือ งานวรรณกรรมและงานด้านวิทยาศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนนักเรียนหญิงสนใจงานด้านวิทยาศาสตร์มากที่สุด และสนใจงานโฆษณา ตนตรี รองลงมาตามลำดับ และยังพบอีกว่า นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงสนใจอาชีพที่เป็นงานกลางแจ้งต่างกัน โดยนักเรียนชายสนใจอาชีพงานกลางแจ้ง งานเครื่องจักรกล และงานด้านวิทยาศาสตร์ มากกว่านักเรียนหญิง ส่วนนักเรียนหญิงสนใจอาชีพด้านสังคม ด้านบริการ ด้านการคำนวณ และเสมียนมากกว่านักเรียนชาย³⁵

ในปี 2527 สุจินต์ สารงาม ได้ศึกษาความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดพิจิตร และเพชรบูรณ์ พบว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพศ มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพของนักเรียน โดยนักเรียนชายสนใจในอาชีพช่างเครื่องยนต์เป็นอันดับ 1 รองลงไปเป็นช่างอิเล็กทรอนิกส์ กลีกรวม ศิลปกรรมตามลำดับ โดยอาชีพที่นักเรียนชายไม่สนใจเลยคือ ศิลปประดิษฐ์ ส่วนนักเรียนหญิงนั้นสนใจอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเป็นอันดับ 1 รองลงไป เป็นเทคนิคการประกอบอาหาร ศิลปประดิษฐ์ และกลีกรวมตามลำดับ³⁶

ส่วนผลการศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมในอาชีพ และความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดลำปาง และลำพูน ของไพฑูรย์ เวทการ พบว่า

ความสนใจในอาชีพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง แตกต่างกัน โดยนักเรียนชายสนใจอาชีพต่อไปนี้ เรียงจากมากไปน้อย คือ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม ตันตรี ธุรกิจ วิทยาศาสตร์ ศิลปะ วรรณกรรม และคหกรรมตามลำดับ ส่วนนักเรียนหญิง พบว่า สนใจอาชีพเกี่ยวกับธุรกิจ ศิลปะคหกรรม เกษตรกรรม วิทยาศาสตร์ ตันตรี อุตสาหกรรม และวรรณกรรมตามลำดับ³⁷

ต่อมา อนงค์ สุกุลคู พบว่า นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสนใจอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการมากกว่านักเรียนชาย ขณะที่นักเรียนชายทั้งสองระดับ ดังกล่าวสนใจอาชีพในเกี่ยวกับด้านบริการมากกว่านักเรียนหญิง³⁸

แต่ผลการสำรวจความต้องการในการประกอบอาชีพของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนพาณิชย์การธนบุรี ปีการศึกษา 2510 ของ ยรรยง ปลื้มมนัส พบว่า การเลือกประกอบอาชีพของนักเรียนชายหญิง ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนทั้งสองเพศ จะเลือกอาชีพรับราชการมากเป็นอันดับหนึ่ง รับจ้างเอกชนเป็นอันดับสอง และค้าขายเป็นอันดับสุดท้าย³⁹

จากผลการทบทวนวรรณกรรมส่วนใหญ่ น่าจะกล่าวได้ว่า นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงสนใจอาชีพต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนชายให้ความสนใจอาชีพเกี่ยวกับช่างประเภทต่าง ๆ งานเกี่ยวกับเทคนิค งานด้านวิทยาศาสตร์ ตลอดจนงานที่เกี่ยวข้องกับการผจญภัยและงานกลางแจ้ง เช่น เกษตรกร ตำรวจ ทหาร นักปกครองมากกว่านักเรียนหญิง ในขณะที่นักเรียนหญิงสนใจอาชีพเกี่ยวกับการให้บริการ งานในสำนักงาน เช่น ครู พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์มากกว่า

จึงคาดว่า นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร น่าจะสนใจอาชีพต่างกัน โดยคาดว่านักเรียนชาย น่าจะสนใจอาชีพในหมวดช่าง หรือผู้ประกอบการงานในกระบวนการผลิตมากกว่านักเรียนหญิง แต่อย่างไรก็ตามเพศก็ไม่ใช่อัจฉริยะที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในอาชีพของคนเรา เพราะพบว่ายังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกด้วย ซึ่งจะได้กล่าวในลำดับต่อไป

ข. ลำดับการเป็นบุตร

การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิดา มารดา กับการเลือกอาชีพของนักเรียนของ จุฑามณี วรสุมันต์⁴⁰ ในปี 2515 โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่า พบว่าจำนวนบุตรของบิดามารดา มีผลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน และต่อมาในปี 2518 ชูเพ็ญศรี วงศ์นุกธธา ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เด็กวัยรุ่นในชนบทเลือกทำงาน หรือศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปกติพบว่าเด็กที่เป็นบุตรคนเดียวของบิดามารดา จะมีโอกาสศึกษาต่อมากที่สุด รองลงมาคือเด็กที่เป็นบุตรคนเล็กและคนโต ส่วนบุตรคนกลางจะมีโอกาสได้ศึกษาต่อน้อยที่สุด

จากการทบทวนผลงานการวิจัยที่ผ่านมา พบว่า ลำดับการเป็นบุตรที่แตกต่างกันมีผล ทำให้ได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมในด้านการศึกษา แตกต่างกันในฐานะที่การเลือกประกอบอาชีพเป็นผลที่เกิดหลังจากที่คนเราได้มีโอกาสได้ศึกษาแล้วเรียนมาบ้างแล้ว จึงเป็นที่น่าสงสัยว่านักเรียนที่เกิดเป็นบุตรลำดับต่างกัน จะมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันหรือไม่

เพื่อตอบคำถามนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาตัวแปรนี้ โดยคาดว่านักเรียนที่เกิดเป็นบุตรลำดับต่างกัน น่าจะมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่เกิดเป็นบุตรคนสุดท้าย น่าจะสนใจอาชีพที่ต้องใช้วิชาชีพ วิชาการมากกว่านักเรียนที่เกิดเป็นบุตรคนโตและบุตรคนกลาง

2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ก. รายได้ครัวเรือน

รายได้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ที่แสดงให้เห็นถึงสถานภาพทางเศรษฐกิจของประชาชนและมีส่วนสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกของครัวเรือนมีการศึกษา เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ เพื่อหารายได้ให้กับตนเองและครอบครัวต่อไป

จากการศึกษาของ Galler พบว่า

เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง มักมีแนวโน้มในการเลือกอาชีพที่ต้องใช้วิชาการสูง ส่วนเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ถ้าเป็นเด็กชายจะมีจำนวน 1 ใน 3 ที่จะสนใจอาชีพประเภทธุรกิจและอาชีพที่ใช้ทักษะสูง ถ้าเป็นเด็กหญิง ส่วนใหญ่จะสนใจอาชีพในสำนักงาน เช่น เสมียน และพนักงานต่าง ๆ⁴¹

Super พบว่า เด็กจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมต่ำ มีแนวโน้มที่มุ่งหวังในอาชีพที่สูงกว่าอาชีพของบิดา มารดา

และจากการศึกษาของ Empey และ Sewell ได้ผลที่สอดคล้องกันว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจในระดับสูง จะมีความต้องการในเรื่องการศึกษา และอาชีพสูงกว่า นักเรียนที่ครอบครัวมีสถานะทางเศรษฐกิจในระดับต่ำ ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ สนใจอาชีพระดับสูงกว่าบิดาของตน

ต่อมาในปี 1967 Cook ได้ศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพของเด็กผู้ชายที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายในรัฐ Wisconsin พบว่า การเลือกอาชีพของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับระบบพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม

จากการศึกษาของ จุฑาภรณ์ วรสุมันต์ พบว่า รายได้ของบิดามีผลกระทบต่อ การเลือกอาชีพของนักเรียน เช่นเดียวกับกับผลการศึกษาของคณาจารย์วิทยาเขตพระนครใต้ ซึ่งพบว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และความสนใจในการศึกษาวิชาอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสัมพันธ์กัน

เช่นเดียวกับกับผลการศึกษาของ มารศรี กองเกตุ ที่พบว่า รายได้ของบิดา มารดา มีผลกระทบต่อ การเลือกอาชีพของนักเรียน

อัญชลี บุปผาพิบูลย์ พบว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมสูง สนใจอาชีพงานบริการสังคมมากที่สุด รองลงมาเป็นงานนอกสำนักงาน และงานวิทยาศาสตร์ตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ปานกลาง จะสนใจอาชีพงานนอกสำนักงานมากที่สุด

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า นักเรียนที่มาจากครัวเรือนที่มีรายได้ต่างกัน มีความสนใจในอาชีพต่างกัน จึงคาดว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร สนใจอาชีพต่างกัน โดยการศึกษาครั้งนี้คาดว่า นักเรียนที่มาจากครัวเรือนที่มีรายได้สูง น่าจะสนใจอาชีพในหมวดผู้ใช้วิชาชีพวิชาการมากกว่านักเรียนที่ครัวเรือนมีรายได้ต่ำและปานกลาง

3. ปัจจัยภูมิหลังด้านการศึกษาของนักเรียน

ก. แผนการเรียน

จากผลการศึกษา เรื่องความสนใจในอาชีพของนักเรียนที่เลือกแผนการเรียน

วิชาสามัญและวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2520 ในเขตการ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษา6 ของ ฉวีวรรณ คัมภีร์พันธ์⁴⁸ พบว่า นักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนวิชาสามัญ สนใจอาชีพเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ในระดับสูง แต่สนใจอาชีพนักดนตรีต่ำ ส่วนนักเรียนที่เรียน วิชาอาชีพสนใจอาชีพวรรณกรรมในระดับสูง แต่สนใจงานเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ในระดับต่ำ ต่อมา สุจินต์ สารงาม⁴⁹ พบว่า โปรแกรมการเรียนในปัจจุบันของนักเรียนมีความสัมพันธ์ กับความสนใจในอาชีพของนักเรียน โดยนักเรียนที่เรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ และศิลปะ ในจังหวัดพิจิตร และเพชรบูรณ์ สนใจอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวมากเป็นอันดับ 1 ส่วนนักเรียนสายอาชีพจะสนใจอาชีพช่างเครื่องยนต์มากที่สุด

จากการทบทวนผลงานการวิจัยที่ผ่านมา พบว่า นักเรียนที่เรียนแผนการเรียนต่างกันสนใจอาชีพต่างกัน จึงคาดว่าความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพรที่เรียนแผนการเรียนแตกต่างกัน น่าจะต่างกันด้วย โดยคาดว่านักเรียนที่เรียนแผนการเรียนวิชาสามัญน่าจะสนใจอาชีพ ในหมวดผู้ใช้วิชาชีพวิชาการมากกว่านักเรียนที่เรียนแผนการเรียนวิชาอาชีพ

ข. วิชาสามัญที่นักเรียนชอบและวิชาอาชีพที่นักเรียนชอบเรียนมากที่สุด

ในปัจจุบันนักเรียน ได้มีโอกาสในการเลือกเรียนวิชาต่าง ๆ ตามที่นักเรียนชอบ หรือเป็นวิชาที่ตนเองมีความถนัด โดยเห็นว่าวิชาเหล่านั้นจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองทั้งในปัจจุบัน และอนาคต จึงน่าจะอนุมานได้ว่า การเลือกวิชาเรียนของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพของนักเรียน เพราะถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเตรียมตัวสำหรับการประกอบอาชีพของนักเรียนในอนาคต สมทรง เกื้อหนุน กล่าวไว้ว่า เขาวชนอาจเลือกอาชีพตามความถนัด หรือเคยประสบความสำเร็จมาแล้ว ความถนัดหรือความชอบในสิ่งใดสิ่งหนึ่งมักทำให้คนเราทำในสิ่งนั้นได้ดี เมื่อนักเรียนชอบเรียนหรือมีความถนัดในวิชาใดวิชาหนึ่งมาก ย่อมทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการสอบ หรือประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวกับวิชานั้น ๆ ซึ่งความสำเร็จดังกล่าวจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจ ความประทับใจในความ

สามารถของตนที่เคยประสบความสำเร็จมาแล้ว ซึ่งจะกลายเป็นแรงจูงใจ หรือแรงผลักดันให้นักเรียนมีความสนใจในอาชีพต่อไป

ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาชัย พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนในจังหวัดสุพรรณบุรี สนใจเลือกเรียนสายอาชีพมากกว่าสายสามัญ นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิง นักเรียนตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง หมวดวิชาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำคะแนนและชอบมาก คือ หมวดวิชาการงานอาชีพองค์ประกอบที่สำคัญในการตัดสินใจของนักเรียน มี 3 องค์ประกอบคือ องค์ประกอบแรก ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ในปัจจุบันและอนาคต องค์ประกอบที่สอง ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ และองค์ประกอบสุดท้าย นักเรียนสำรวจตัวเอง ในข้อมูลด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการจะศึกษาวิชาชีพที่สนใจ เหมาะสมกับตัวนักเรียนในทุกด้าน

จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจว่า นักเรียนที่ชอบเรียนวิชาสามัญและวิชาอาชีพแตกต่างกันจะสนใจอาชีพต่างกันหรือไม่ เพื่อตอบคำถามดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาตัวแปรนี้ โดยคาดว่านักเรียนที่ชอบเรียนวิชาอาชีพ และวิชาสามัญแตกต่างกัน น่าจะสนใจอาชีพต่างกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่า นักเรียนที่ชอบเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษ น่าจะสนใจอาชีพที่ต้องใช้วิชาชีพ วิชาการมากกว่านักเรียนที่ชอบเรียนวิชาสามัญอื่น ๆ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังคาดว่า นักเรียนที่ชอบเรียนวิชาอาชีพ ในหมวดวิชาอุตสาหกรรม น่าจะเป็นนักเรียนที่สนใจอาชีพในหมวดช่าง หรือผู้ปฏิบัติงาน ในกระบวนการผลิตมากกว่านักเรียนที่ไม่ชอบเรียนวิชาอาชีพดังกล่าว

ค. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถือว่าเป็นความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียน Moser ได้ศึกษาการเลือกอาชีพโดยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเลือกอาชีพที่ชอบที่สุด 3 อาชีพ จากอาชีพที่กำหนดให้ทั้งหมด 100 อาชีพ ผลปรากฏว่านักเรียนที่มีสติปัญญาสูง เลือกอาชีพชั้นสูง ส่วนนักเรียนที่มีสติปัญญาต่ำเลือกอาชีพที่ต้องการฝึกฝนด้านวิชาการเพียงเล็กน้อย

หรืออาชีพที่ไม่ต้องใช้วิชาการศึกษาเลยส่วน Johnson และ Frank กลับพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจด้านอาชีพของนักเรียน

สำหรับในประเทศไทยนั้น เป็รื่อง จันดา พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเลือกอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถสูงเช่น แพทย์ นักกฎหมาย และนักปกครองมากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วน นิมฟ์ พร้อมถกล พบว่านักเรียนที่ระดับเข้าว้ปัญญาในกลุ่มต่ำ จะสนใจอาชีพหรืองานในสำนักงานและเสมียนมากที่สุด ในขณะที่นักเรียนที่มีระดับเข้าว้ปัญญาในกลุ่มกลางและกลุ่มสูง สนใจอาชีพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุด ขณะที่ผลการศึษาของ อรอนงค์ แจ่มผล พบว่า สหสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการตัดสินใจเลือกอาชีพของนิสิตปี 2 ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการทบทวนผลงานการวิจัยที่ผ่านมาส่วนใหญ่ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีผลต่อความสนใจในอาชีพของนักเรียน จึงคาดว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพรที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน น่าจะมีความสนใจในอาชีพต่างกันด้วย โดยคาดว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง น่าจะสนใจอาชีพในหมวดผู้ใช้วิชาชีพ วิชาการมากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและปานกลาง

4. ปัจจัยสถานภาพของบิดามารดา

กล่าวได้ว่า ครอบครัวเป็นหน่วยแรกของสังคม ที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด สภาพแวดล้อมในครอบครัว สถานภาพของบิดามารดา ตัวอย่างจากบิดามารดา และการอบรม เลี้ยงดู จะมีอิทธิพลต่อความสนใจในอาชีพ และการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน โดยเฉพาะในสังคมไทยเรานั้น เป็นสังคมที่พ่อ แม่ ลูก อยู่ใกล้ชิดกันมากที่สุด สมาชิกในครอบครัวก็มีอิทธิพลต่อการพิจารณาเลือกอาชีพของนักเรียนเช่นกัน ในการวิจัยนี้จึงได้นำปัจจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับบิดา มารดา ของนักเรียนมาศึกษาตั้งนี้ คือ

ก. การศึกษาของบิดา มารดา

การศึกษามีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมแรงงาน เพราะการศึกษาเป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญสำหรับงานแต่ละประเภท นอกจากนี้อาชีพมักจะถูกกำหนดโดยการศึกษา กล่าวคือ คนที่มีการศึกษาดีย่อมมีโอกาสในการเลือกอาชีพที่ดีกว่า และอาจทำให้มีรายได้ดีด้วย บิดา มารดามีการศึกษาสูง ย่อมเป็นผู้ที่มองเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการศึกษา นอกจากนี้บิดา มารดา ที่ได้รับการศึกษาสูงย่อมจะเป็นผู้ที่มีโอกาสได้รับรู้ ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูล ข่าวสารด้านอาชีพได้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย รวมทั้งการมีโลกทัศน์ที่กว้างไกล และมีค่านิยมสมัยใหม่สูงกว่าคนที่มีการศึกษาน้อย และสนับสนุนบุตร ธิดา ให้มีโอกาส เช่นเดียวกับกับตนเองอีกด้วย

จากการศึกษาของ Eaddy เกี่ยวกับองค์ประกอบ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนเกษตรกรรมในรัฐหลุยเซียนา พบว่า ระดับการศึกษาของบิดา มารดามีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเลือกอาชีพของเด็ก มากกว่าความมีชื่อเสียงในอาชีพของบิดา มารดา ในขณะที่ Blackburn พบว่า คะแนนของความชอบและความต้องการในการศึกษาและอาชีพนั้นจะสูงขึ้นในกลุ่มนักเรียนที่บิดา มารดา มีการศึกษาในระดับสูง ต่อมา Abusal ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความชอบในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายใน Vocational Technical Schools ในรัฐ Oklahoma พบว่า ระดับการศึกษาของมารดา มีความสัมพันธ์กับการเลือกแผนในการฝึกอาชีพของนักเรียน

ส่วนในประเทศไทยนั้น มีความสอดคล้องกันระหว่างผลการศึกษาของ จุฑาภรณ์ วรสุมันต์ และมารศรี กองเกตุ โดยพบว่า ระดับการศึกษาของบิดา มารดา มีผลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน

ส่วนเบ็ญจา จีรภัทรนิมล พบว่า การศึกษาของผู้ปกครองมีผลต่อความมุ่งปรารถนาที่จะประกอบอาชีพของบุตร ในลักษณะที่แตกต่างกัน กล่าวคือ นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีการศึกษาน้อย และไม่มีการศึกษาปรารถนาที่จะประกอบอาชีพที่ต้องใช้วิชาชีพโดยเฉพาะอาชีพเกี่ยวกับการบริหารในอัตราที่สูงกว่านักศึกษาที่ผู้ปกครองมีการศึกษาในระดับสูงกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาของ นิมฟ์ พร้อมถก พบว่า นักเรียนที่มี บิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่ไม่รู้หนังสือ จะสนใจอาชีพประเภทงานจัดการและค้าขายมากที่สุด ส่วนนักเรียนที่มี บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา สนใจอาชีพ งานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่วนความสนใจในอาชีพของนักเรียน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา มารดา รวมทั้งระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการศึกษาของ อนงค์ สุกุล และ นิภา วัฒนเวทิน นั้น พบว่า นักเรียนต่างให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด จากการทบทวนผลงานการวิจัยที่ผ่านมา ส่วนใหญ่พบว่านักเรียนที่บิดา มารดา มีการศึกษาต่างกัน สนใจอาชีพแตกต่างกัน จึงคาดว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร ที่บิดามารดา มีการศึกษาต่างกัน จะสนใจอาชีพต่างกัน โดยคาดว่าการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของบิดา มารดา มีการศึกษาสูง จะสนใจอาชีพในหมวดผู้ใช้วิชาชีพ วิชาการ มากกว่านักเรียนที่บิดา มารดา มีการศึกษาต่ำ

ข. อาชีพของบิดามารดา

อาชีพเป็นสถานภาพที่ทำให้ สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม และเป็นรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนเราแตกต่างกันออกไป Kroger และ Louttit ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของบิดา และความสนใจในอาชีพของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า อาชีพของบิดา และความสนใจในอาชีพของนักเรียนมีความสัมพันธ์กัน

ต่อมาในปี 1957 Tanzer ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ และการเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายแล้ว พบว่า การเลือกอาชีพของบุคคลเพศชาย มีความสัมพันธ์กับอาชีพของบิดา และความสนใจของตนเอง

นอกจากนี้ Collazo พบว่า นักเรียนที่อยู่ในเขตเมืองที่บิดา มารดามีอาชีพระดับวิชาชีพ หรือรับราชการ สนใจอาชีพที่ต้องใช้วิชาชีพสูง ส่วนนักเรียนที่อยู่ในเขตชนบทที่บิดา มารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรม สนใจอาชีพที่ต้องใช้ทักษะมากกว่า

ในปี 1975 Blackburn ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังและความปรารถนาในอาชีพที่สูงกว่านักเรียน ที่มีบิดา มารดา มีอาชีพในระดับต่ำ Abusal ได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความชอบในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายใน Vocational Technical Schools ในรัฐ Oklahoma พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างอาชีพของบิดา กับการเลือกอาชีพของนักเรียน

สำหรับประเทศไทยนั้น เป็รื่อง จันดา ได้ศึกษาเรื่องการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมในภาคเหนือ พบว่า อาชีพของผู้ปกครองทำให้นักเรียนมีเหตุผล และแรงจูงใจในการเลือกอาชีพในหมวดต่าง ๆ แตกต่างกัน

สำหรับการศึกษาของ เบ็ญจา จีรภัทรนิมล นั้นพบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพที่จัดเป็นวิชาชีพ เช่น ครู แพทย์ นักบัญชี นักปกครอง และนักบริหาร มีความประสงค์จะประกอบอาชีพเช่นเดียวกับผู้ปกครองมากกว่านักศึกษาที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่นที่ไม่ใช่อาชีพข้างต้น

ในขณะเดียวกัน ไพบูรย์ เวทการ ก็พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพแตกต่างกัน มีความสนใจในอาชีพต่างกัน

แต่ผลการศึกษาของ ยรรยง ปลั่งมณัส ในปี พ.ศ.2510 พบว่า อาชีพของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนน้อยมาก เพราะเด็กส่วนมากจะเลือกประกอบอาชีพด้วยตนเอง สำหรับผลการศึกษาของ จุฑาภรณ์ วรลุ่มันต์ พบว่า อาชีพของบิดา มารดาไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของเด็กนักเรียน

เช่นเดียวกับกับผลการศึกษาของ มารศรี กองเกตุ ที่พบว่า อาชีพของบิดา มารดาไม่มีผลต่อความสนใจในอาชีพของเด็กนักเรียน กล่าวคือ นักเรียนที่บิดามารดา ประกอบอาชีพต่างกัน จะสนใจในอาชีพที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์เป็นอันดับ 1 เหมือนกันหมด

และต่อมา สุจินต์ สารงาม พบว่า อาชีพของบิดา มารดาของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับความสนใจในการประกอบอาชีพของนักเรียน และพบว่า นักเรียนที่บิดา มารดาประกอบอาชีพที่แตกต่างกันสนใจอาชีพอันดับแรกไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนสนใจอาชีพการท่องเที่ยวเป็นอันดับหนึ่ง

อนงค์ สุกุลคุ พบว่า ความสนใจในอาชีพของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของบิดา มารดา ไม่มีความแตกต่างกัน

จากผลการทบทวนผลการวิจัยที่ผ่านมา พบว่า มีทั้งผลการศึกษาที่สรุปว่านักเรียนที่บิดา มารดา มีอาชีพแตกต่างกัน สนใจอาชีพต่างกัน ขณะเดียวกันพบว่าอาชีพของบิดา มารดา ไม่มีผลทำให้ความสนใจด้านอาชีพของนักเรียนแตกต่างกัน ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยคาดว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร ที่บิดา มารดาประกอบอาชีพที่ต้องใช้วิชาชีพวิชาการ น่าจะสนใจอาชีพที่ต้องใช้วิชาชีพ วิชาการ เช่นเดียวกับกับอาชีพของบิดา มารดา มากกว่า นักเรียนที่บิดา มารดาประกอบอาชีพอื่น

ค. สถานภาพสมรสของบิดามารดา

สถานภาพสมรส สามารถบ่งบอกถึงรูปแบบของพฤติกรรมในการดำรงชีวิตที่แตกต่างกันของคนเรา นักเรียนที่อยู่ร่วมกับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองที่ยังอยู่ด้วยกันกับนักเรียนที่อยู่กับบิดา มารดา หรือผู้ปกครองซึ่งเป็นหม้าย หย่า หรือแยกกันอยู่ ย่อมมีความแตกต่างกันในด้านการได้รับความดูแล และความช่วยเหลือเกื้อกูลในด้านต่าง ๆ การอยู่ร่วมกันของบิดา มารดา ย่อม หมายถึง ความรัก ความอบอุ่น ความรับผิดชอบ และการช่วยเหลือกันในหลาย ๆ ด้านตลอดจนการช่วยออกความเห็น การให้คำปรึกษาตามความรู้ ความสามารถของตน เกี่ยวกับการเลือกอาชีพการงาน

เชิงอรรถ

¹ สุธรรม ปั้นประเสริฐ, คู่มือการดำเนินงานสำหรับโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สขพ.) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พิมพ์ครั้งที่ 4 (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. 2536

² เรื่องเดียวกัน หน้า 16.

³ อรวรรณ ประคองเวช, "การสำรวจปัญหาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 6," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร), 2521.

⁴ สวัสดิ์ สุวรรณอักษร, "แนวคิดในการเลือกอาชีพ." ศิลปหัตถกรรมหนังสือที่ระลึกงานกรีฑาหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 35 ของกระทรวงศึกษาธิการ 1 - 5 ธันวาคม 2515, หน้า 81 ถึง 88.

⁵ ชมาธร พันธุมโชติ, "การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในกรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,) 2530.

⁶ ประถม แสงสว่าง, "การบริหารการศึกษาเบื้องต้น" เอกสารประกอบการสอบ, 2524, หน้า 155.

⁷ เมธี บิลันธานนท์, "สถานศึกษามีฐานเป็นเครื่องมือของรัฐ เพื่อรองรับความเป็นนิคส์," การประชุมสัมมนาเรื่องผู้บริหารที่พึงประสงค์ในทศวรรษหน้า, 2532, A5.
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁸สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, "ไปรเวทไทเซชั่น (Privatization ด้าน การศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทย," เอกสารประกอบการประชุม คณะรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ, 2532, หน้า 26.

⁹กระทรวงศึกษาธิการ, "การดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ในการฟื้นฟูบูรณะการ ศึกษาและการศาสนาในจังหวัดชุมพร," เอกสารเสนอต่อที่ประชุมอธิบดี 7 กุมภาพันธ์ 2533, หน้า 1-2.

¹⁰คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน แคนพื้นฟูบูรณะและ พัฒนาจังหวัดชุมพรและจังหวัดใกล้เคียง เมษายน 2535, หน้า ก - ข.

¹¹Super, Donald D. And Crited, John O. Appraising Vocational Fitness. Delhi : Universal Book Stall 1968:378-380 อ้างถึงใน อนงค์ สกกุล "การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ปีการศึกษา 2537 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529), หน้า 9.

¹²Gingberg, dli, The Development of Human Resoruces. (New York: McGraw-Hill Company, Inc., 1966) PP.47-57 อ้างถึงใน อนงค์ สกกุล เรื่องเดียวกัน, หน้า 10.

¹³Osipow, Samvel H, Theries of Career Development (New York: Appeton - Crofts, 1973) PP. 138-139 อ้างถึงใน ชมาธร พันธุมโชติ การ สำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2537 (กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์ มหาวิทาลัย, 2530), หน้า 13.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹⁴Tobert, E.T. *Counseling for Career Developments*. Boston : Houghton Mifflin Com, 1974:57-58 อ้างถึงใน อนงค์ สุกุลคู เรื่องเดียวกัน, หน้า 16.

¹⁵Tobery, E.T. *Counseling for Career Development*. Boston : Houghton Mifflin Com, 1974:57-58 อ้างถึงใน ชมาธร พันธุ์โชติ เรื่องเดียวกัน : หน้า 21-22.

¹⁶กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ รายงานการวิจัยการศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนและการเลือกวิถีชีวิตของนักเรียน โรงเรียนพืชมงคลสกลาดนพราว 2533, หน้า 96-97.

¹⁷กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ วารสารวิจัยทางการศึกษา เล่มที่ 18 ฉบับที่ 1 กรกฎาคม-กันยายน 2531, โรงพิมพ์การศาสนา, หน้า 27 - 28.

¹⁸ไชยสิทธิ์ ไชยคุณาศัย, "การสำรวจความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 2532), หน้า จ-ฉ.

¹⁹สุดใจ เหล่าสุนทร, "วิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา," (วิทยานิพนธ์ปริญญา-มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2505), หน้า 34.

²⁰คมเพชร ฉัตรสุภกุล, บริการสนเทศ กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาแนะแนว และจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2521), หน้า 104. (อัดสำเนา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

²¹วัชรวิ ทรัพย์มี, การแนะแนวอาชีพ (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 15-46.
(อัดสำเนา)

²²บุญถึง แน่นหนา, การเลือกอาชีพกับโอกาสทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีอายุระหว่าง 15-19 ปี ในจังหวัดชลบุรี, อ้างถึงใน อนงค์ สุกุลคู เรื่องเดียวกัน, หน้า 18.

²³ณรงค์ศักดิ์ คิตโสภา และคณะ, "การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถความสนใจและความต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น มศ.3 ปีการศึกษา 2515 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสมกับโรงเรียนมัธยมสายสามัญ จังหวัดสกลนคร," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516), หน้า 67 - 70.

²⁴อำไพ จิตต์วัฒน์, "การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจและความต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียน ชั้น มศ.3 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสมกับโรงเรียนมัธยมสายสามัญ กรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516), หน้า 80-82.

²⁵อัญชลี บุปผาพิบูลย์, "ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม สติปัญญา และความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 61-62.

²⁶สุมนรัตน์ กันทอง, "ความตรงตามสภาพของแบบสำรวจความสนใจในอาชีพของคูเคอร์," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), หน้า 59.

²⁷ มารศรี กองเกต, "ผลของทัศนคติ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของบิดามารดา ที่มีต่อการเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524), หน้า 59 - 65.

²⁸ วชิร ทรัพย์มี, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 127 -129.

²⁹ เป็รื่อง จินดา, "การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมภาคเหนือ," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2519), หน้า 93.

³⁰ มารศรี กองเกต, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 59 - 65.

³¹ ช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร, "ความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชั้นประโยคมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดมหาวิทยาลัย," (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532), หน้า 83-84.

³² มารศรี กองเกต, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 59 - 65.

³³ มารศรี กองเกต, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 59 - 65.

³⁴ อัญชลี บุปผานิบุลย์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 61 - 62.

³⁵ มารศรี กองเกต, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 59 - 65.

³⁶อนงค์ สกุลคุ, "การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," (วิทยานิพนธ์ครุ ศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529), หน้า 86 - 90.

³⁷ชำนาญ ประทุมสินธุ์, เอกสารข่าวสารอาชีพเพื่อการพัฒนาอาชีพเยาวชนจังหวัด ชัยแดนภาคใต้, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2528), หน้า 34.

³⁸บรรจง ชูสกุลชาติ, "การจัดการศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์," บทความ ทางวิชาการ พ.ศ.2530-2533 (กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหาร ผ่านศึก), หน้า 384-402

³⁹สมพงษ์ มั่นระวัง, "การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจ และความ ต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น มศ.3 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสมกับ โรงเรียนมัธยมสายสามัญ กรุงเทพมหานคร" (ปริญาานิพนธ์, วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516), หน้า 3.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ มาประกอบการวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความต้องการ ในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร
2. เพื่อศึกษาถึงเหตุผล และความรู้ความเข้าใจในการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร จำนวน 675 คน ใน 25 โรงเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งหมด ดังตารางที่ 1

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียน
ขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร จำนวน
675 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1

แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับที่	ชื่อ โรงเรียน	จำนวนนักเรียน
1	วัดชลอพิทยาราม	37
2	ชุมชนวัดหาดสำราญ	26
3	ไทยรัฐวิทยา 78 (วัดสามัคคีชัย)	31
4	ชุมชนวัดหาดพัน ไกร	41
5	ชุมชนบ้านถ้ำสิงห์	20
6	ชุมชนบ้านนาชะอัง	41
7	วัดดอนรวบ	32
8	บ้านบางหยี	15
9	วัดราษฎร์บำรุง	24
10	ไทยรัฐวิทยา 76 (บ้านพละ)	14
11	ชุมชนประชานิคม	37
12	บ้านคลอง เทนก	37
13	วัดท่าสุธาราม	11
14	วัดน้อมถวาย	29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน
15	บ้านบางแหวน	35
16	บ้านดอนไทรงาม	55
17	บ้านท่ามะปริง	20
18	วัดธรรมถาวร	11
19	บ้านในเหมือง	34
20	สหกรณ์ประชาชนกุล	22
21	บ้านทุ่งเขาสะบ้า	21
22	บ้านเขาหลวง	22
23	ประชาชนคม 4	27
24	บ้านโหมงราษฎร์พัฒนา	18
25	พัฒนาศึกษา	15
	รวมทั้งสิ้น	675 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม 1 ชุด มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ ปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม ภูมิหลังด้านการศึกษาของนักเรียน และสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบิดา มารดาของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับตัวแปรต่าง ๆ เช่น เพศ อายุ ลำดับการเป็นบุตร จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระดับการศึกษาที่คาดหวัง ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ อาชีพของผู้ปกครอง รายได้ของผู้ปกครอง รายได้ครัวเรือน การศึกษาของผู้ปกครอง สถานภาพการสมรสของบิดามารดา แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสามัญที่นักเรียนชอบเรียนมากที่สุด วิชาอาชีพที่นักเรียนชอบมากที่สุด ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายปิดและปลายเปิด

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับเหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งแบ่งเป็น 6 ด้าน คือ

1. เหตุผลทางด้านบุคคล
2. เหตุผลทางการเงิน
3. เหตุผลทางด้านความถนัด ความสนใจ
4. เหตุผลทางด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง
5. เหตุผลทางด้านลักษณะของงานและความก้าวหน้า
6. เหตุผลทางด้านความจำเป็น

ซึ่งลักษณะแบบสอบถามปรับปรุงมาจาก แบบสอบถามแรงจูงใจของ ชัยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย ซึ่งเป็น

เอกสารมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แต่นำมาปรับปรุงเหลือเพียง 3 ระดับ การคำ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คือ มาก ปานกลาง น้อย

เกณฑ์การให้คะแนน แบ่งเป็น 3 ระดับดังนี้

3	หมายถึง	เหตุผลมีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อ	มาก
2	หมายถึง	เหตุผลมีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อ	ปานกลาง
1	หมายถึง	เหตุผลมีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อ	น้อย

ตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในลักษณะสาขาวิชาชีพที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ (ให้ตอบเฉพาะผู้ที่เลือกศึกษาต่อสายอาชีพ)

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ

คือ มาก ปานกลาง น้อย

เกณฑ์การให้คะแนน แบ่งเป็น 3 ระดับดังนี้

3	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจ	มาก
2	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจ	ปานกลาง
1	หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจ	น้อย

2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ความครอบคลุมของเนื้อหา ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำ

3. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่แก้ไข และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 50 คน เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient ของ Cronbach อ้างโดย ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ)¹ แบบสอบถามตอนที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.85

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และแบบสอบถามตอนที่ 3 มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92 ซึ่งมีความเชื่อมั่นสูงพอที่จะใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตลาดกระบัง เพื่อแนะนำตัวชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตลอดจนขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยัง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ไปยังผู้บริหารโรงเรียน
2. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปแจกให้นักเรียน โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด
3. จำนวนแบบสอบถามที่เก็บคืน เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ สามารถนำไปวิเคราะห์ได้จำนวน 675 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.89 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้น ดังนี้

ขั้นก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน
2. นำแบบสอบถามลงรหัสข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์
3. นำผลคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

(Statistical Package for the Social Sciences)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้วิเคราะห์

1. วิเคราะห์คำถามแบบเลือกตอบนำมาแจกแจงความถี่ของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง
2. วิเคราะห์คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า นำคะแนนมาแจกแจงความถี่ของคำถามแต่ละข้อ โดยกำหนดน้ำหนักของคะแนนออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้คือ

มาก	มีค่าเท่ากับ	3
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	2
น้อย	มีค่าเท่ากับ	1

นำมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อให้เห็นลักษณะการกระจายของข้อมูลให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อได้ค่าเฉลี่ยแล้ว นำมาเทียบอันดับโดยใช้เกณฑ์ในการประเมินค่าคะแนนเฉลี่ยของ Best² ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	การตีความหมาย
2.50 – 3.00	มีอิทธิพลมาก
1.50 – 2.49	มีอิทธิพลปานกลาง
1.00 – 1.49	มีอิทธิพลน้อย

เชิงอรรถ

¹ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, หลักการวิจัยทางการศึกษา (กรุงเทพมหานคร: ศึกษาวร, 2528), หน้า 171.

² John W. Best, *Research in Education* 3rd.ed., (New Jersey : Prentice, Inc., 1970), pp. 204-208.

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร และเพื่อศึกษาเหตุผล ความรู้ความเข้าใจในการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากจำนวนแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไป 675 ฉบับ ได้รับกลับมาวิเคราะห์ 675 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด จากข้อมูลที่ได้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ตามวิธีที่กำหนดในบทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไปของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2

แสดงลักษณะของนักเรียน จำแนกตามเพศ อายุ ลำดับการเกิด

ลักษณะของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	388	57.5
หญิง	287	42.5
รวม	675	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
อายุ (ปี)		
14	77	11.4
15	503	74.6
16	65	9.6
17	15	2.2
18	15	2.2
รวม	675	100.0
ลำดับที่เกิด		
1	190	28.1
2	174	25.8
3	144	21.3
4	44	6.5
5 ขึ้นไป	123	18.3
รวม	675	100.0

มีนักเรียนชายร้อยละ 57.5 ที่เหลือนอกจากนั้นเป็นนักเรียนหญิง โดยนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 14 - 18 ปี มีอายุเฉลี่ยประมาณ 16 ปี เป็นคนเกิดลำดับที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 28.1 ลำดับที่ 2 ร้อยละ 25.8 และร้อยละ 46.1 เป็นคนเกิดตั้งแต่ลำดับที่ 3 ขึ้นไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3

แสดงลักษณะของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามบุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนสมาชิกผู้ชาย และจำนวนสมาชิก
ผู้หญิงในครัวเรือนที่นักเรียนอาศัยอยู่

ลักษณะของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
บุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย		
ในปัจจุบัน		
บิดา - มารดา	499	73.9
บิดา	17	2.5
มารดา	114	16.9
อื่น ๆ	45	6.7
รวม	675	100.0
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)		
ต่ำกว่า 4	79	11.7
4	181	26.8
5	140	20.7
6	125	18.5
7 คนขึ้นไป	150	22.3
รวม	675	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลักษณะของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกผู้ชาย (คน)		
ไม่มี	40	5.9
1	43	6.4
2	272	40.3
3	178	26.4
4	99	14.7
5 คน ขึ้นไป	43	6.3
รวม	675	100.0
จำนวนสมาชิกผู้หญิง (คน)		
ไม่มี	11	1.6
1	113	16.7
2	250	37.0
3	150	22.7
4	86	12.7
5 คน ขึ้นไป	76	9.3
รวม	675	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาถึงบุคคลที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ด้วย รวมทั้งสมาชิกในครัวเรือน ที่ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วยในปัจจุบัน จากตารางที่ 3 พบว่า ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดา มารดา (ร้อยละ 73.9) ประมาณ 1 ใน 3 ของนักเรียนทั้งหมดอาศัยอยู่ในครัวเรือนที่มีสมาชิกไม่เกิน 4 คน ขณะที่ประมาณร้อยละ 21, 19 และ 22 มีสมาชิก 5 คน 6 คน และ 7 คน ขึ้นไป ตามลำดับ

ตารางที่ 4

แสดงภูมิหลังด้านการศึกษาของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

ภูมิหลังด้านการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
วิชาสามัญที่นักเรียนชอบมากที่สุด		
ภาษาไทย	150	22.2
ภาษาอังกฤษ	96	14.2
สังคมศึกษา	61	9.0
วิทยาศาสตร์	158	23.4
คณิตศาสตร์	84	12.4
ศิลปศึกษา	99	14.7
อื่น ๆ	27	4.1
รวม	675	100.0

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ภูมิหลังด้านการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
วิชาอาชีพที่นักเรียนชอบเรียนมากที่สุด		
ช่างยนต์	227	33.8
ช่างไฟฟ้า	28	4.1
พาณิชยกรรม/ธุรกิจ	247	36.4
ช่างก่อสร้าง	63	9.3
ช่างกล	11	1.6
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	5	.7
คหกรรม	78	11.6
ไม่ตอบ	16	2.4
รวม	675	100.0
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
ต่ำ	60	8.9
ปานกลาง	506	74.9
สูง	57	8.4
ไม่ตอบ	52	7.7
รวม	675	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ภูมิหลังด้านการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ความคาดหวังในการเรียน		
ม.3	16	2.4
ม.6/ปวช.	197	29.2
อนุปริญญา (ปวส./ปกศ.สูง)	200	29.6
ปริญญาตรี	75	11.1
ปริญญาโท และสูงกว่า	91	13.5
ไม่ตอบ	96	14.2
รวม	675	100.0
ความต้องการศึกษาต่อ		
ต้องการ	659	97.6
ไม่ต้องการ	16	2.4
รวม	675	100.0
คหกรรม		
ไม่ตอบ	16	2.4
รวม	675	100.0

จากตารางที่ 4 เมื่อพิจารณาถึงภูมิหลังด้านการศึกษาของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่าวิชาสามัญที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ชอบเรียนมากที่สุด ประมาณร้อยละ 23.4 ชอบเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ รองลงไปชอบเรียนวิชาภาษาไทย ศิลปะศึกษา และภาษาอังกฤษ คิดเป็น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ในเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตเห็น ใบใช้จะโอนในการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร้อยละ 22.2, 14.7 และ 14.2 ตามลำดับ

สำหรับวิชาอาชีพที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างชอบเรียนมากที่สุดนั้น พบว่า ร้อยละ 36.4 ชอบเรียนวิชาพาณิชยกรรมมากที่สุด รองลงไป ชอบเรียนวิชาช่างยนต์มากที่สุด ประมาณร้อยละ 34 และชอบวิชาคหกรรมมากที่สุด ร้อยละ 11.6

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถึงความรู้ ความสามารถทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งเกิดจากคะแนนเฉลี่ยสะสม ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า มีนักเรียนมากกว่าร้อยละ 70 มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ร้อยละ 8.9 และ 8.4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำและสูงตามลำดับ

ส่วนความคาดหวังในการเรียนนั้นพบว่า ประมาณร้อยละ 30 ของนักเรียนต้องการจะเรียนให้จบอนุปริญา รองลงมาคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 29.2 ปริญญาโท และปริญญาตรี ร้อยละ 13.5 และ 11.1 ตามลำดับ มีเพียงร้อยละ 2.4 เท่านั้นที่ต้องการเรียนให้จบเพียงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นอกจากนี้เมื่อถามถึงความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มากกว่าร้อยละ 90 ต้องการศึกษาคือ มีเพียงประมาณร้อยละ 2 เท่านั้นที่ไม่ต้องการศึกษาต่อ และสาขาที่ต้องการศึกษาต่อส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.3) ต้องการศึกษาคือสายอาชีพ

ตารางที่ 5

แสดงผู้ส่งเสริมค่าใช้จ่ายในการเรียน และการได้รับเงินค่าใช้จ่าย
ระหว่างเรียนของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ส่งเสริมค่าใช้จ่ายในการเรียน		
บิดา - มารดา	420	62.2
บิดา	46	6.8
มารดา	151	22.4
อื่น ๆ	42	6.2
ไม่ตอบ	16	2.4
รวม	675	100.0
ค่าใช้จ่ายในการเรียน (บาท/เดือน)		
ไม่ได้เงินเลย	3	.4
1 - 150	620	91.9
151 - 900	44	6.5
ไม่ตอบ	8	1.2
รวม	675	100.0

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาถึงผู้ส่งเสริมค่าใช้จ่ายในการเรียน และการได้รับเงินค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนนั้น พบว่า ผู้ส่งเสริมค่าใช้จ่ายในการเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.2)

เป็นบิดามารดา รองลงมาคือ มารดา ร้อยละ 22.4 และเมื่อพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายที่ได้รับเอกสารเป็นเอกสารที่ส่งวนเวียนสำหรับการแข่งขันเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนักผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าการค่าใช้จ่ายไม่คุ้มค่าเท่าที่ส่งวนเวียนอีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปรากฏว่า มีทั้งผู้ที่ตอบว่าไม่ได้รับเงินค่าขนม ค่ารถ ค่าอาหารและอื่น ๆ มาโรงเรียนเลยและได้รับเงินมากที่สุดเป็นเงินเดือน ๆ ละ 900 บาท มากกว่าร้อยละ 90 ของนักเรียนทั้งหมด ได้รับเงินค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในขณะที่เรียนอยู่ ไม่เกิน 150 บาทต่อเดือน ในขณะที่มีเพียงร้อยละ 6.5 ได้รับเงินค่าใช้จ่ายระหว่างเรียน ตั้งแต่ 151 - 900 บาท

ตารางที่ 6

แสดงความเกี่ยวข้องระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนผู้ตอบสอบถาม

ความเกี่ยวข้อง	จำนวน	ร้อยละ
บิดา-มารดา	421	62.4
บิดา	106	15.7
มารดา	114	16.9
อื่น ๆ	34	5.0
รวม	675	100.0

เมื่อถามถึงความเกี่ยวข้องกันระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน ปรากฏว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.4) เกี่ยวข้องเป็นบิดา-มารดา รองลงมาคือ มารดา บิดา และอื่น ๆ (ญาติพี่น้อง) ร้อยละ 16.9 15.7 และ 5.0 ตามลำดับ

สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบิดามารดานักเรียน

นอกจากประเด็นต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วในตอนต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงสถานภาพของบิดามารดาของนักเรียน ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเรียน และการเลือกเรียนต่อ

ของนักเรียนในอนาคตอีกด้วย ดังรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7

แสดงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
สภาพทางครอบครัว		
อยู่ด้วยกัน	475	70.4
แยกกันอยู่	117	17.3
บิดาเสียชีวิต	69	10.2
มารดาเสียชีวิต	14	2.1
รวม	675	100.0
การศึกษา		
ต่ำกว่า ป.4	24	3.6
ประถมศึกษา 4	433	64.1
สูงกว่า ป.4	202	29.9
ไม่ตอบ	16	2.4
รวม	675	100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ของผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
เกษตรกรรม	566	83.9
ค้าขาย	40	5.9
รับราชการ	19	2.8
รับจ้าง	37	5.5
ไม่ตอบ	13	1.9
รวม	675	100.0
รายได้ (บาท/เดือน)		
ไม่เกิน 3,000	282	41.8
3,001 - 6,000	208	30.8
6,0001 บาท ขึ้นไป	156	23.1
ไม่ตอบ	29	4.3

จากตารางที่ 7 พบว่า ส่วนใหญ่แล้ว บิดา-มารดา ของนักเรียนยังมีชีวิตอยู่ และยังอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 70.4) แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า บิดา-มารดา ของนักเรียนเป็นหม้าย หย่า และแยกกันอยู่ มีสัดส่วนค่อนข้างสูง คือมีถึงร้อยละ 17.3

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษา พบว่า มากกว่าร้อยละ 60 มีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และประมาณร้อยละ 30 มีการศึกษาสูงกว่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีเพียงร้อยละ 3.6 เท่านั้น ที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ส่วนการประกอบอาชีพ และรายได้ของผู้ปกครองนักเรียนนั้น พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ มีอาชีพเกษตรกรรม (ร้อยละ 83.9) และมีรายได้ในระดับค่อนข้างต่ำ กล่าวคือ ประมาณร้อยละ 42 ของผู้ปกครองของนักเรียนทั้งหมด มีรายได้ไม่เกิน 3,000 บาทต่อเดือน รองลงมา มีรายได้ในระดับปานกลาง ร้อยละ 30.8

ตารางที่ 8

แสดงการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการศึกษาของผู้ปกครอง
ตามความคิดเห็นของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม

การส่งเสริมและสนับสนุน ด้านการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ความต้องการให้นักเรียนศึกษาต่อ		
ต้องการ	630	93.3
ไม่ต้องการ	42	6.2
ไม่ตอบ	3	.4
รวม	675	100.0
สาขาที่ต้องการให้นักเรียนศึกษาต่อ		
สามัญ	218	32.3
อาชีพ	373	55.3
อื่น ๆ	37	5.5

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การส่งเสริมและสนับสนุน ด้านการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ตอบ	47	6.9
รวม	675	100.0
ถ้าผู้ปกครอง ไม่ต้องการให้ศึกษาต่อ คิดว่าสิ่งที่ผู้ปกครองต้องการให้ นักเรียนทำคือ		
ทำงาน/รับจ้าง	95	42.3
อยู่บ้าน	32	14.0
ทำสวน	98	43.7
รวม	225	100.0

สำหรับการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการศึกษาแล้วเรียนของนักเรียนนั้น ในส่วนนี้ ผู้วิจัยไม่ได้สอบถามจากผู้ปกครองนักเรียนโดยตรง แต่ให้นักเรียนเป็นผู้ตอบเอง เพราะผู้วิจัยเชื่อว่าทั้งผู้ปกครองและนักเรียนส่วนใหญ่ น่าจะเคยพูดคุยปรึกษากัน เกี่ยวกับเรื่องการศึกษา รวมถึงการประกอบอาชีพของนักเรียนในระดับหนึ่งแล้ว จากผลการศึกษาในตารางที่ 8 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าผู้ปกครองต้องการให้ศึกษาต่อ (ร้อยละ 93.3) โดยประมาณร้อยละ 55 คิดว่าผู้ปกครองต้องการให้ศึกษาต่อสายอาชีพ และประมาณร้อยละ 32 คิดว่าผู้ปกครองต้องการให้ศึกษาต่อสายสามัญ

ในส่วนที่ผู้ปกครอง ไม่ต้องการให้ศึกษาต่อ ซึ่งเป็นส่วนน้อย (ร้อยละ 6.2) นั้น ปรากฏว่าส่วนใหญ่จะให้นักเรียนอยู่ช่วยทำสวน ร้อยละ 43 รองลงมาคือ ทำงาน/รับจ้าง (ร้อยละ 41.7)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาเหตุผลที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ

เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับเหตุผลทางด้านบุคคล การเงิน ความถนัด ความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ลักษณะของงาน และความก้าวหน้าที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 9
แสดง เหตุผลทางด้านบุคคลที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ

ร.ล.	ระดับเหตุผล	มาก	ปานกลาง	น้อย	N = 675 คน
	เหตุผลที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย
1	เลือกเรียนด้วยตนเอง	72.4	23.7	3.9	2.82
2	บิดาเป็นผู้ให้คำแนะนำ	44.9	42.1	13.0	2.79
3	ครูประจำชั้นให้คำแนะนำ	60.4	33.8	5.8	2.67
4	มารดาเป็นผู้ให้คำแนะนำ	54.5	34.8	10.7	2.65
5	ครูแนะแนวให้คำแนะนำ	57.6	29.8	12.6	2.58
6	ผู้อุปการะทางด้านการเงินแนะนำ	40.0	33.0	27.0	2.27
7	เพื่อน ๆ ชวน	11.6	46.0	42.4	1.92
8	เรียนตามพี่ ๆ น้อง ๆ และ ญาติสนิท	17.0	32.0	51.0	1.87
9	เรียนตามความนิยมของคน ส่วนใหญ่	7.3	35.4	57.3	1.70
10	ผู้ใหญ่ บ้านกำนัน แนะนำ	8.9	15.9	75.2	1.62

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้เชิงพาณิชย์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 9 แสดงถึงระดับเหตุผลทางด้านบุคคล ที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ และแยกระดับของเหตุผลตามระดับมาก ปานกลาง น้อย พบว่าเหตุผลทางด้านบุคคลที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับ 1 คือ นักเรียนเลือกเรียนด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 2.82

และเมื่อพิจารณาถึงระดับเหตุผล พบว่า มีระดับแรงจูงใจหรืออิทธิพลอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 72.4 ระดับปานกลาง ร้อยละ 23.7 และระดับน้อยมีเพียง ร้อยละ 3.9

เหตุผลทางด้านบุคคล ที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับ 2 คือ บิดาเป็นผู้แนะนำให้เรียน มีค่าเฉลี่ย = 2.97 มีระดับเหตุผลอยู่ใน ระดับมาก ร้อยละ 44.9 ระดับปานกลาง ร้อยละ 42.1 และระดับน้อย ร้อยละ 13.0

เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลทางด้านบุคคล ลำดับต่อไป พบว่า ครูประจำชั้นให้คำแนะนำ เป็นเหตุผลทางด้านบุคคลอยู่ในอันดับที่ 3 มีค่าเฉลี่ย = 2.67 มีระดับเหตุผลอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 60.4 ระดับปานกลาง ร้อยละ 33.8 และระดับน้อย ร้อยละ 5.8

เหตุผลทางด้านบุคคลอันดับต่อมา คือ มารดาเป็นผู้ให้คำแนะนำ มีค่าเฉลี่ย = 2.65 อยู่ในอันดับที่ 4 มีระดับเหตุผลอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 54.5 ระดับปานกลาง ร้อยละ 34.8 ระดับน้อย ร้อยละ 10.7

เหตุผลทางด้านบุคคลอันดับที่ 5 คือ ครูแนะแนวให้คำแนะนำ มีค่าเฉลี่ย = 2.58 มีระดับเหตุผลอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 57.6 ระดับปานกลาง ร้อยละ 29.8 และระดับน้อย ร้อยละ 12.6

เมื่อพิจารณาเหตุผลทางด้านบุคคลที่เหลือพบว่า ผู้อุปการะทางการเงิน แนะนำ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับที่ 6 เพื่อน ๆ ชวนอยู่ในอันดับ 7 เรียนตามพี่ ๆ น้อง ๆ อยู่ในอันดับ 8 เรียนตามความนิยมของคนส่วนใหญ่ อยู่ในอันดับที่ 9 และอันดับที่ 10 อันดับสุดท้าย ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน แนะนำ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย = 2.27, 1.92, 1.87, 1.70 และ 1.62 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาถึงเหตุผลที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ นั้น พบว่ามีระดับแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 40.0, 11.6, 17.0, 7.3 และ 8.9 ระดับปานกลาง ร้อยละ 33.0, 46.0, 32.0, 35.4 และ 15.9 ระดับน้อย ร้อยละ 27.0, 42.4, 51.0, 57.3 และ 75.2 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้น จากตารางที่ 9 ระดับเหตุผลทางด้านบุคลลากรที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ
เรียงตามลำดับ ดังนี้

- อันดับ 1 คือ นักเรียนเลือกเรียนด้วยตนเอง
- อันดับ 2 คือ บิดา เป็นผู้ให้คำแนะนำ
- อันดับ 3 คือ ครูประจำชั้นให้คำแนะนำ
- อันดับ 4 คือ มารดาเป็นผู้ให้คำแนะนำ
- อันดับ 5 คือ ครูแนะแนวให้คำแนะนำ
- อันดับ 6 คือ ผู้ประกอบการทางการเงินให้คำแนะนำ
- อันดับ 7 คือ เพื่อน ๆ ชวน
- อันดับ 8 คือ เรียนตามพี่ ๆ น้อง ๆ และญาติสนิท
- อันดับ 9 คือ เรียนตามความนิยมของคนส่วนใหญ่
- อันดับ 10 คือ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ให้คำแนะนำ

ตารางที่ 10

แสดง เหตุผลทางด้านการเงินที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ

ร.น.	ระดับเหตุผล	มาก	ปานกลาง	น้อย	N = 675 คน
		เหตุผลทางด้านการเงินที่ทำให้ นักเรียนเลือกศึกษาต่อ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
1	ทราบว่าเมื่อสำเร็จการศึกษา สายวิชาชีพ จะหางานได้ง่าย และรายได้ดี	37.8	53.2	9.0	2.36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ระดับ	ระดับเหตุผล	มาก	ปานกลาง	น้อย	N = 675 คน
	เหตุผลทางด้านการเงินที่ทำให้ นักเรียนเลือกศึกษาต่อ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย
2	ทราบว่าเรียนสายวิชาชีพ มีโอกาสทำงานหารายได้ ในขณะเรียน	32.0	60.9	7.1	2.34
3	หางานทำได้ง่ายกว่าสายสามัญ ถ้าไม่มีทุนในการเรียนต่อชั้นสูง	37.9	46.1	16.0	2.31
4	สถานประกอบการภาคเอกชน ส่วนใหญ่จ้างผู้จบสายวิชาชีพ โดยเฉพาะ	29.6	45.5	24.0	2.21
5	บิดา-มารดามีฐานะการเงินดีพอ ที่จะอุดหนุนให้เรียนจนสำเร็จ	16.6	75.4	8.0	2.11
6	ประกอบอาชีพอิสระได้ มีโอกาส ร่ำรวยเร็ว	14.4	59.0	26.6	2.00

จากตารางที่ 10 เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลทางด้านการเงิน ที่ทำให้นักเรียนเลือก
ศึกษาต่อ พบว่า เหตุผลอันดับที่ 1 ที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ คือ นักเรียนทราบว่าเมื่อ
สำเร็จการศึกษาสายวิชาชีพ จะหางานได้ง่ายและรายได้ดี มีค่าเฉลี่ย 2.36 มีระดับเหตุผลอยู่
ในระดับมาก ร้อยละ 37.8 ระดับปานกลาง ร้อยละ 53.2 ระดับน้อย ร้อยละ 9.0
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหตุผลทางด้านการเงินต่อมา คือ การเรียนสายวิชาชีพ มีโอกาสทำงานหารายได้ในขณะที่เรียน อยู่ในอันดับ 2 มีค่าเฉลี่ย 2.34 มีระดับเหตุผลอยู่ใน ระดับมาก ร้อยละ 32.0 ระดับปานกลาง ร้อยละ 60.9 และระดับน้อย ร้อยละ 7.1

เหตุผลทางด้านการเงิน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงในอันดับ 3 คือ หางานทำได้ง่ายกว่าสายสามัญถ้าไม่มีทุนในการเรียนต่อชั้นสูง มีค่าเฉลี่ย 2.31 มีระดับเหตุผลอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 37.9 ระดับปานกลาง ร้อยละ 46.1 ระดับน้อย ร้อยละ 16.0

เหตุผลทางด้านการเงิน ในอันดับต่อมาคือ สถานประกอบการภาคเอกชนส่วนใหญ่จ้างผู้จบวิชาชีพโดยเฉพาะ มีค่าเฉลี่ย 2.21 อยู่ในอันดับ 4 มีระดับเหตุผลระดับมาก ร้อยละ 29.6 ระดับปานกลาง ร้อยละ 45.5 ระดับน้อย ร้อยละ 24.0

เหตุผลทางด้านการเงิน อันดับ 5 คือ บิดามารดามีฐานะดีพอที่จะอุดหนุนให้เรียนจนสำเร็จมีค่าเฉลี่ย 2.11 มีระดับเหตุผลระดับมาก ร้อยละ 16.6 ระดับปานกลาง ร้อยละ 75.4 ระดับน้อย ร้อยละ 8.0

เหตุผลทางด้านการเงิน อันดับสุดท้าย คือ เมื่อเรียนสำเร็จแล้ว ประกอบอาชีพอิสระได้มีโอกาสร่ำรวยเร็ว มีค่าเฉลี่ย 2.00 มีระดับเหตุผล ระดับมาก 14.4 ระดับปานกลาง 59.0 ระดับน้อย 26.6

ดังนั้น จากตารางที่ 10 ระดับเหตุผลทางด้านการเงินที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากสูงไปต่ำ คือ

อันดับ 1 หางานทำได้ง่าย และรายได้ดี

อันดับ 2 มีโอกาสทำงานหารายได้ระหว่างเรียน

อันดับ 3 หางานทำได้ง่ายกว่าสายสามัญ ถ้าไม่มีทุนในการเรียนต่อชั้นสูง

อันดับ 4 สถานประกอบการเอกชนส่วนใหญ่จ้างผู้จบสายวิชาชีพโดยเฉพาะ

อันดับ 5 บิดามารดามีฐานะการเงินดีพอที่จะอุดหนุนให้เรียนจนสำเร็จ

อันดับ 6 ประกอบอาชีพอิสระได้ มีโอกาสร่ำรวยเร็ว

ตารางที่ 11

แสดงเหตุผลทางด้านความถนัด ความสนใจ เหตุผลส่วนตัว ที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ:

ที่	ระดับเหตุผล	มาก	ปานกลาง	น้อย	N = 675 คน
	เหตุผลด้านความถนัด ความสนใจ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย
1	ต้องการหารายได้สร้างฐานะการ เงินของครอบครัวให้ดีกว่าเดิม	56.1	39.0	4.9	2.62
2	วิชาที่เปิดสอนมีประโยชน์ต่อชีวิต ประจำวัน	54.8	39.9	5.3	2.58
3	มีความถนัดและสนใจวิชาต่าง ๆ ในประเภทวิชาชีพที่เลือก	53.5	41.3	5.2	2.57
4	ร่างกายและสุขภาพเหมาะที่จะ เรียนวิชาที่เลือก	52.2	40.4	7.4	2.55
5	บุคลิกภาพและลักษณะนิสัยของ นักเรียนเหมาะที่จะเรียนวิชาชีพ ที่เลือก	44.7	51.3	4.0	2.49
6	วิชาชีพที่เลือกเหมาะกับสติปัญญา และความสามารถของนักเรียน	46.2	45.2	8.6	2.47
7	ต้องการนำความรู้ไปประกอบ อาชีพส่วนตัว	54.5	27.6	17.9	2.46
8	สถานการณ์ทางการเงิน เหมาะที่จะเรียนวิชาชีพที่เลือก	34.2	51.6	14.2	2.30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ที่	ระดับเหตุผล	มาก	ปานกลาง	น้อย	N = 675 คน
	เหตุผลด้านความถนัด ความสนใจ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย
9	ต้องการเรียนวิชาชีพเพราะ ไม่ต้องท่องจำ	20.7	41.6	36.7	2.01
10	ต้องการเรียนเพื่อรับช่วงงาน จากบิดา	21.0	22.7	56.3	1.78

เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลทางด้านความถนัด ความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว จาก ตารางที่ 11 พบว่า

เหตุผลที่ต้องการหารายได้สร้างฐานะทางการเงินของครอบครัวให้ดีขึ้นกว่าเดิม มีค่าเฉลี่ย 2.62 สูงเป็นอันดับ 1 มีระดับเหตุผลอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 56.1 ระดับปานกลาง ร้อยละ 39.0 ระดับน้อย ร้อยละ 4.9

เหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับ 2 ได้แก่ วิชาที่เปิดสอน มีประโยชน์ต่อชีวิต ประจำวัน มีค่าเฉลี่ย 2.58 มีระดับเหตุผล ระดับมาก ร้อยละ 54.8 ระดับปานกลาง ร้อย ละ 39.9 ระดับน้อย ร้อยละ 5.3

เหตุผลต่อมา คือ มีความถนัด และสนใจวิชาต่าง ๆ ในประเภทวิชาชีพที่เลือก มีค่า เฉลี่ย 2.57 สูงเป็นอันดับ 3 มีระดับเหตุผล ระดับมาก ร้อยละ 53.3 ระดับปานกลาง ร้อยละ 41.3 ระดับน้อย ร้อยละ 5.2

เหตุผลต่อมา คือ จากบุคลิกภาพ และลักษณะนิสัยของนักเรียน เหมาะที่จะเรียน วิชาชีพที่เลือก มีค่าเฉลี่ย 2.49 อยู่อันดับ 5 มีระดับเหตุผลระดับมาก ร้อยละ 44.7 ระดับ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปานกลาง ร้อยละ 51.3 ระดับน้อย ร้อยละ 4.0

และเมื่อพิจารณาถึงเหตุผลลำดับต่อไปพบว่า เหตุผลอันดับ 6 คือ วิชาชีพระดับที่เลือก
 เหมาะกับสติปัญญา และความสามารถของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.47 มีระดับเหตุผลระดับมาก
 ร้อยละ 46.2 ระดับปานกลาง ร้อยละ 45.2 และระดับน้อย ร้อยละ 8.6

เหตุผล เพื่อต้องการนำความรู้ไปประกอบอาชีพส่วนตัว มีค่าเฉลี่ย 2.46 อยู่
 อันดับ 7 มีระดับเหตุผลระดับมาก ร้อยละ 54.5 ระดับปานกลาง ร้อยละ 27.6 ระดับน้อย
 ร้อยละ 17.9

เหตุผล อันดับ 8 คือ มีสถานภาพทางการเงินเหมาะที่จะเรียนวิชาชีพระดับที่เลือก มีค่า
 เฉลี่ย 2.30 มีระดับเหตุผล ระดับมาก ร้อยละ 34.2 ระดับปานกลาง ร้อยละ 51.6
 ระดับน้อย ร้อยละ 14.2

เหตุผลที่ต้องการเรียนวิชาชีพ เพราะไม่ต้องท่องจำ อยู่อันดับ 9 มีค่าเฉลี่ย 2.01
 มีระดับเหตุผลระดับมาก ร้อยละ 20.7 ระดับปานกลาง ร้อยละ 41.6 ระดับน้อย ร้อยละ
 36.7

เหตุผลที่ต้องการเรียน เพื่อรับช่วงงานจากบิดา มีค่าเฉลี่ยเพียง 1.78 อยู่อันดับ
 สุดท้าย คือ อันดับ 10 มีระดับเหตุผล ระดับมาก ร้อยละ 21.0 ระดับปานกลาง ร้อยละ
 22.7 และระดับน้อย ร้อยละ 56.3

ดังนั้น จากตารางที่ 11 ระดับเหตุผลทางด้านความถนัด ความสนใจ และเหตุผล
 ส่วนตัวที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้ดังนี้

อันดับ 1 ต้องการหารายได้สร้างฐานะทางการเงินให้ดีกว่าเดิม

อันดับ 2 วิชาที่เปิดสอนมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน

อันดับ 3 มีความถนัดและสนใจวิชาต่าง ๆ ในประเภทวิชาชีพระดับที่เลือก

อันดับ 4 ร่างกาย และสุขภาพ เหมาะที่จะเรียนวิชาที่เลือก

อันดับ 5 บุคลิกภาพและลักษณะนิสัยของนักเรียน เหมาะที่จะเรียน

อันดับ 6 วิชาชีพระดับที่เลือกเหมาะกับสติปัญญาและความสามารถของนักเรียน

อันดับ 7 ต้องการนำความรู้ไปประกอบอาชีพส่วนตัว

อันดับ 8 สถานภาพทางการเงิน เหมาะที่จะเรียนวิชาชีพระดับที่เลือก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อันดับ 9 ต้องการเรียนวิชาชีพ เพราะไม่ต้องท่องจำ

อันดับ 10 ต้องการเรียนเพื่อรับช่วงงานจากบิดา

ตารางที่ 12

แสดงเหตุผลด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง ที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ

ท.	ระดับเหตุผล	มาก	ปานกลาง	น้อย	N = 675 คน
	เหตุผลทางด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย
1	ต้องการประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้ความสามารถพิเศษ	52.4	34.5	13.1	2.58
2	ต้องการประกอบอาชีพที่อาศัย ทักษะและเทคนิคต่าง ๆ เฉพาะตัว	43.7	49.3	7.0	2.56
3	ต้องการประกอบอาชีพที่สังคม นิยมและประเทศชาติต้องการ	40.3	49.9	9.8	2.42
4	ทราบว่าเรียนสำเร็จวิชาชีพแล้ว จะเป็นกำลังในระดับกลาง ที่ประเทศต้องการ	27.3	57.5	15.2	2.37
5	ต้องการประกอบอาชีพที่เลือก เพราะเคยเห็นผู้ประกอบอาชีพนี้ มีความเจริญรุ่งเรือง	36.1	44.6	19.3	2.32
6	ต้องการสืบทอดอาชีพ เจตนารมณ์ของบรรพบุรุษ	18.7	39.5	41.8	1.96

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 แสดงระดับเหตุผลทางด้านเกียรตินิยม ชื่อเสียง ที่ทำให้นักเรียนเลือก
ศึกษาต่อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไม่ต่ำ และระดับเหตุผลระดับมาก ปานกลาง น้อย
ดังนี้

เหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยสูง เป็นอันดับ 1 ได้แก่ ต้องการประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้
ความสามารถพิเศษเฉพาะตัว. มีค่าเฉลี่ย 2.58 มีระดับเหตุผลระดับมาก ร้อยละ 52.4
ระดับปานกลาง ร้อยละ 34.5 ระดับน้อย ร้อยละ 13.1

เหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับ 2 ได้แก่ ต้องการประกอบอาชีพที่อาศัยทักษะและ
เทคนิคต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ย 2.56 มีระดับเหตุผล ระดับมาก ร้อยละ 43.7 ระดับปานกลาง
ร้อยละ 49.3 ระดับน้อย ร้อยละ 7.0

เหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยสูง เป็นอันดับ 3 ได้แก่ ต้องการประกอบอาชีพ ที่สังคมนิยม และ
ประเทศชาติต้องการ มีค่าเฉลี่ย 2.42 มีระดับเหตุผล ระดับมาก ร้อยละ 40.3 ระดับ
ปานกลาง ร้อยละ 49.9 ระดับน้อยร้อยละ 9.8

เหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 4 ได้แก่ เมื่อเรียนสำเร็จแล้วจะเป็นกำลังในระดับ
กลางที่ประเทศต้องการ มีค่าเฉลี่ย 2.37 มีระดับเหตุผล ระดับมาก ร้อยละ 27.3 ระดับ
ปานกลาง ร้อยละ 57.5 ระดับน้อยร้อยละ 15.2

เหตุผลอันดับสุดท้าย ต้องการสืบทอดอาชีพและเจตนาารมณ์ของบรรพบุรุษ อันดับ 6
มีค่าเฉลี่ย 1.96 มีระดับเหตุผลระดับมาก ร้อยละ 18.7 ระดับปานกลาง ร้อยละ 39.5
ระดับน้อย ร้อยละ 41.8

ดังนั้น จากตารางที่ 12 ระดับเหตุผลทางด้านเกียรตินิยม ชื่อเสียงที่ทำให้นักเรียน
เลือกศึกษาต่อ เรียงตามลำดับ ดังนี้

อันดับ 1 คือ ต้องการประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้ความสามารถพิเศษ

อันดับ 2 คือ ต้องการประกอบอาชีพที่อาศัยทักษะ และเทคนิคต่าง ๆ เฉพาะตัว

อันดับ 3 คือ ต้องการประกอบอาชีพที่สังคมนิยม และประเทศชาติต้องการ

อันดับ 4 คือ เรียนสำเร็จแล้วจะเป็นกำลังในระดับกลาง ที่ประเทศต้องการ

อันดับ 5 คือ เคยเห็นผู้ประกอบอาชีพนี้ มีความเจริญรุ่งเรือง

อันดับ 6 คือ ต้องการสืบทอดอาชีพ เจตนาารมณ์ของบรรพบุรุษ

ตารางที่ 13

แสดงเหตุผลทางด้านลักษณะของงานและความก้าวหน้าที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาชีพ.

ร.ด.	ระดับเหตุผล	มาก	ปานกลาง	น้อย	N = 675 คน
	เหตุผลทางด้านลักษณะของงาน และความก้าวหน้า	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย
1	ต้องการประกอบอาชีพส่วนตัว ที่เป็นอิสระ	47.7	37.3	11.9	2.58
2	ต้องการประกอบอาชีพเพื่อ หารายได้พิเศษในขณะกำลัง ศึกษาอยู่	40.4	37.9	18.5	2.42
3	ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้ สูง แม้จะต้องใช้กำลังกาย	39.3	41.2	16.9	2.41
4	ต้องการสร้างธุรกิจอาชีพใหม่	31.4	42.1	22.8	2.35
5	ต้องการเรียนวิชาชีพที่แต่งกาย ตามสบาย ไม่มีพิธีรีตอง	36.6	42.7	18.8	2.31
6	ต้องการประกอบอาชีพที่ไม่มี การปลดเกษียณอายุ	31.7	39.9	26.1	2.22
7	ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้ สูง แม้จะต้องเสี่ยงกับอันตราย	22.5	47.7	27.9	2.08

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 13 แสดงระดับเหตุผลทางด้านลักษณะของงานและความก้าวหน้าที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาชีพ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูง ไปต่ำ และระดับเหตุผลระดับมาก ปานกลาง น้อย ดังนี้

เหตุผลที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับ 1 คือ นักเรียนต้องการประกอบอาชีพส่วนตัวที่เป็นอิสระมีค่าเฉลี่ย 2.58 มีระดับเหตุผล ระดับมาก ร้อยละ 47.7 ระดับปานกลาง ร้อยละ 37.3 ระดับน้อย ร้อยละ 11.9

เหตุผลที่ต้องประกอบอาชีพเพื่อหารายได้พิเศษ ในระหว่างกำลังศึกษาอยู่ มีค่าเฉลี่ย 2.42 สูงเป็นอันดับ 2 มีระดับเหตุผลหรืออิทธิพลระดับมาก ร้อยละ 40.4 ระดับปานกลาง ร้อยละ 37.9 และระดับน้อยร้อยละ 18.5

เหตุผลอันดับที่ 3 เป็นเหตุผลที่ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง แม้ต้องใช้กำลังกาย มีค่าเฉลี่ย 2.41 มีระดับเหตุผล ระดับมาก ร้อยละ 39.3 ระดับปานกลาง ร้อยละ 41.2 และระดับน้อย ร้อยละ 16.9

เหตุผลที่ต้องการสร้างธุรกิจใหม่ อยู่ในอันดับ 4 มีค่าเฉลี่ย 2.35 มีระดับเหตุผล ระดับมาก ร้อยละ 31.4 ระดับปานกลาง ร้อยละ 42.1 ระดับน้อย ร้อยละ 22.8

เหตุผลอันดับ 5 ได้แก่ ต้องการเรียนวิชาชีพที่แต่งกายตามสบายไม่มีพิธีรีตอง มีค่าเฉลี่ย 2.31 มีระดับเหตุผลระดับมาก ร้อยละ 36.6 ระดับปานกลาง ร้อยละ 42.7 ระดับน้อย ร้อยละ 18.8

เหตุผลที่ต้องการประกอบอาชีพที่ไม่มีการปลดเกษียณอายุ อยู่ในอันดับ 6 มีค่าเฉลี่ย 2.22 มีระดับเหตุผลในระดับมาก ร้อยละ 31.7 ระดับปานกลางร้อยละ 39.9 ระดับน้อย ร้อยละ 26.1

เหตุผลที่ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง แม้จะต้องเสี่ยงอันตราย มีค่าเฉลี่ย 2.08 อยู่ในอันดับที่ 7 มีระดับเหตุผลอยู่ในระดับมากร้อยละ 22.5 ระดับปานกลางร้อยละ 47.7 ระดับน้อยร้อยละ 27.9

ดังนั้น จากตารางที่ 13 ระดับเหตุผลทางด้านลักษณะของงานและความก้าวหน้าที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ เรียงตามลำดับ ดังนี้

อันดับ 1 คือ ต้องการประกอบอาชีพส่วนตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์และสงวนข้อมูลไว้ใช้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อันดับ 2 คือ ต้องการหารายได้พิเศษในขณะกำลังศึกษาอยู่

อันดับ 3 คือ ต้องการรายได้สูง แม้ต้องใช้กำลังกาย

อันดับ 4 คือ ต้องการสร้างธุรกิจอาชีพใหม่

อันดับ 5 คือ ต้องการแต่งกายตามสบาย ไม่มีพิธีรีตรอง

อันดับ 6 คือ ต้องการประกอบอาชีพที่ไม่มีการปลดเกษียณอายุ

อันดับ 7 คือ ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง แม้ต้องเสี่ยงกับอันตราย

ตารางที่ 14

แสดงเหตุผลทางด้านความจำเป็น ที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ

ระดับ	ระดับเหตุผล	มาก	ปานกลาง	น้อย	N = 675 คน
	เหตุผลทางด้านความจำเป็น	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย
1	มีความตั้งใจในอาชีพด้านนี้	43.7	39.8	16.5	2.75
2	ต้องการมีความรู้ระดับตัว	41.2	51.7	7.1	2.64
3	ต้องการศึกษาวิชาชีพเป็นระดับ ชั้นตอน	34.8	31.5	33.7	2.55
4	วิชาชีพด้านนี้เรียนง่าย	32.3	42.6	25.1	2.41
5	มีทุนการศึกษาจำกัด	39.8	45.7	14.5	2.34
6	เรียนสายวิชาชีพด้านนี้ศึกษาต่อ ดีกว่า	39.5	54.2	6.3	2.31
7	มีความประสงค์เรียนใกล้บ้าน	37.2	39.4	23.4	2.35
8	มีสถานประกอบการรับรอง	36.5	42.3	21.2	2.08
9	เพื่อรักษาชื่อเสียงวงศ์ตระกูล	3.6	22.9	73.5	2.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ระดับ	ระดับเหตุผล	มาก	ปานกลาง	น้อย	N = 675 คน
	เหตุผลทางด้านความจำเป็น	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย
10	เพื่อรับช่วงงานในตระกูล	5.4	20.7	73.1	1.62
11	ร่างกายเรียนวิชาชีพด้านอื่น ไม่ได้	1.9	19.8	78.3	1.23

เมื่อพิจารณาถึงระดับเหตุผลทางด้านความจำเป็นที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ ซึ่งพิจารณาจากค่าเฉลี่ยที่เรียงจากสูงไปต่ำ ระดับเหตุผลระดับมาก ปานกลาง และน้อย สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

เหตุผลที่นักเรียนมีความตั้งใจในอาชีพด้านนี้ มีค่าเฉลี่ย 2.75 สูงเป็นอันดับ 1 โดยมีระดับเหตุผลระดับมาก ร้อยละ 43.7 ระดับปานกลาง ร้อยละ 39.8 และระดับน้อย ร้อยละ 16.5

เหตุผลที่ต้องการมีความรู้ระดับตัว มีค่าเฉลี่ยสูง เป็นอันดับ 2 โดยมีค่าเฉลี่ย 2.64 ระดับเหตุผลระดับมาก ร้อยละ 41.2 ระดับปานกลาง ร้อยละ 51.7 ระดับน้อย ร้อยละ 7.1

เหตุผลที่ต้องการศึกษาวิชาชีพเป็นระดับขั้นตอน มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับ 3 โดยมีค่าเฉลี่ย 2.55 ระดับเหตุผลระดับมาก ร้อยละ 34.8 ระดับปานกลาง ร้อยละ 31.5 ระดับน้อย ร้อยละ 33.7

เหตุผลที่วิชาชีพด้านนี้เรียนง่าย อยู่อันดับ 4 มีค่าเฉลี่ย 2.41 มีระดับเหตุผล ระดับมาก ร้อยละ 32.3 ระดับปานกลาง ร้อยละ 42.6 และระดับน้อย ร้อยละ 25.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการวิจัยเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เหตุผลที่มีทุนการศึกษาจำกัด มีค่าเฉลี่ย 2.34 อยู่เป็นอันดับ 5 มีระดับเหตุผล
ระดับมาก ร้อยละ 39.8 ระดับปานกลาง ร้อยละ 45.7 ระดับน้อย ร้อยละ 14.5

เหตุผลอันดับ 6 ได้แก่ เรียนสายวิชาชีพด้านนี้ ศึกษาต่อดีกว่า มีค่าเฉลี่ย 2.32
ระดับเหตุผลระดับมาก ร้อยละ 39.5 ระดับปานกลาง ร้อยละ 54.2 ระดับน้อย ร้อยละ 6.

เหตุผลที่มีความประสงค์เรียนใกล้บ้าน อยู่อันดับ 7 มีค่าเฉลี่ย 2.25 ระดับ
เหตุผล ระดับมาก ร้อยละ 37.2 ระดับปานกลาง ร้อยละ 39.4 ระดับน้อย ร้อยละ 23.4

เหตุผลอันดับ 8 ได้แก่ มีสถานประกอบการรับรอง มีค่าเฉลี่ย 2.08 ระดับ
เหตุผล ระดับมาก ร้อยละ 36.5 ระดับปานกลาง ร้อยละ 42.3 ระดับน้อย ร้อยละ 21.2

เหตุผลอันดับ 9 ได้แก่ เพื่อรักษาชื่อเสียงวงศ์ตระกูล มีค่าเฉลี่ย 2.00 ระดับ
เหตุผล ระดับมาก ร้อยละ 3.6 ระดับปานกลาง ร้อยละ 22.9 และระดับน้อย ร้อยละ 73.5

เหตุผลเพื่อรับช่วงงานในตระกูล อยู่อันดับ 10 มีค่าเฉลี่ย 1.62 ระดับเหตุผล
ระดับมาก ร้อยละ 5.4 ระดับปานกลาง ร้อยละ 20.7 และระดับน้อย ร้อยละ 73.1

เหตุผลที่ร่างกายเรียนวิชาชีพด้านอื่นไม่ได้ มีค่าเฉลี่ย 1.23 อยู่อันดับ 11 ซึ่ง
เหตุผลข้อนี้ มีอิทธิพลที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาชีพน้อยมาก คือมีระดับเหตุผล อยู่ใน
ระดับน้อย ถึงร้อยละ 78.3 ระดับปานกลาง ร้อยละ 19.8 และระดับมาก มีเพียงร้อยละ
1.9 เท่านั้น

ดังนั้นจากตารางที่ 14 ระดับเหตุผลทางด้านความจำเป็น ที่ทำให้เลือกเรียนเลือก
ศึกษาต่อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูง ไปต่ำ ได้ดังนี้

อันดับ 1 คือ มีความตั้งใจในอาชีพด้านนี้

อันดับ 2 คือ ต้องการมีความรู้ระดับตัว

อันดับ 3 คือ ต้องการศึกษาวิชาชีพเป็นระดับชั้นตอน

อันดับ 4 คือ วิชาชีพด้านนี้เรียนง่าย

อันดับ 5 คือ มีทุนการศึกษาจำกัด

อันดับ 6 คือ เรียนสายวิชาชีพด้านนี้ศึกษาต่อดีกว่า

อันดับ 7 คือ มีความประสงค์เรียนใกล้บ้าน

อันดับ 8 คือ มีสถานประกอบการรับรอง

อันดับ 9 คือ เพื่อรักษาชื่อเสียงวงศ์ตระกูล

อันดับ 10 คือ เพื่อรับช่วงงานในตระกูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจในลักษณะวิชาอาชีพที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในตอนที่ 1 และตอนที่ 2 มีผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการ การเรียนต่อสายอาชีพ และตอบแบบสอบถามในตอนที่ 3 ทั้งหมด 387 คน

และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 3 ปรากฏผลที่ได้ดังตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 15

แสดงวิชาอาชีพที่นักเรียนต้องการเรียนต่อมากที่สุด

วิชาอาชีพที่นักเรียนต้องการเรียนต่อมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
พาณิชย์กรรม	102	26.4
ช่างยนต์	187	48.3
ช่างไฟฟ้า	20	5.2
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	26	6.7
ช่างกล	12	3.1
ช่างก่อสร้าง	29	7.5
คหกรรม	8	2.1
ศิลปหัตถกรรม	12	3.1
คอมพิวเตอร์	30	7.8

รวม

387

100.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น เมื่อนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 15 เมื่อพิจารณาถึงวิชาอาชีพที่นักเรียนต้องการเรียนต่อมากที่สุด พบว่า นักเรียนเกือบร้อยละ 50 ต้องการศึกษาด้านวิชาช่างยนต์มากที่สุด รองลงไปได้แก่ วิชาพาณิชยกรรม ร้อยละ 26.4 คอมพิวเตอร์ ช่างก่อสร้าง ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และวิชาชีพอื่น ๆ ในสัดส่วนที่ลดหลั่นลงไปตามลำดับ

ตารางที่ 16.

แสดงจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามที่ประสงค์จะเรียนต่อสาขาวิชาชีพ

จำแนกตามประเภทวิชาชีพ

ประเภทวิชาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ช่างอุตสาหกรรม	235	60.4
พาณิชยกรรม	132	34.4
ศิลปหัตถกรรม	12	3.1
คหกรรม	8	2.1
รวม	387	100.0

จากตารางที่ 16 เมื่อนำวิชาอาชีพที่นักเรียนต้องการเรียนต่อ มาจัดเข้ากลุ่มประเภทวิชาชีพ สามารถจัดกลุ่มได้ 4 กลุ่ม คือ ช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม และคหกรรม .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาถึง จำนวนนักเรียนที่ต้องการเรียนต่อ พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการเรียนต่อวิชาช่างอุตสาหกรรม (ร้อยละ 60.4) รองลงมาคือ พาณิชยกรรม ร้อยละ 34.4 และศิลป-หัตถกรรม คหกรรม ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงระดับความรู้ ความเข้าใจในลักษณะวิชาชั้นแต่ละองค์ประกอบที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ ผลปรากฏดังนี้

ตารางที่ 17

แสดงความรู้และความเข้าใจในลักษณะวิชาอาชีพ

ลำดับที่	ระดับความรู้ ความเข้าใจในการเลือกศึกษาต่อ	มาก	ปานกลาง	น้อย	จำนวน
	องค์ประกอบเกี่ยวกับลักษณะวิชาอาชีพ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย
1	เมื่อเรียนสำเร็จแล้วมีงานทำ	79.6	16.4	4.0	2.89
2	เมื่อเรียนสำเร็จแล้วประกอบอาชีพก้าวหน้า	74.3	17.1	8.6	2.87
3	ผู้ปกครองยินดีสนับสนุนให้เรียนจนสำเร็จ	69.8	25.5	4.7	2.85
4	มีความสำคัญต่อชุมชน	68.3	24.3	7.4	2.82
5	เมื่อเรียนสำเร็จแล้วประกอบอาชีพมีรายได้ดี	59.7	27.3	13.0	2.74
6	รู้ว่าต้องใช้อุปกรณ์ใดบ้างในการเรียน	60.2	21.1	18.7	2.59
7	คุณสมบัติทางด้านสติปัญญา ความรู้ บุคลิกภาพของ ผู้เรียน	45.4	33.9	20.7	2.35
8	มีกฎหมายควบคุม	42	39.4	17.9	2.24

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 17 แสดงถึงความรู้ ความเข้าใจในลักษณะสาขาวิชาอาชีพที่นักเรียน เลือกศึกษาต่อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ และแยกระดับความรู้ ความเข้าใจตามระดับ มาก ปานกลาง น้อย พบว่า

องค์ประกอบเกี่ยวกับลักษณะวิชาอาชีพ ที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับ 1 คือ นักเรียนรู้และเข้าใจว่าเมื่อเรียนสำเร็จแล้วมีงานทำ มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 2.89 และเมื่อพิจารณาระดับความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 79.6 ระดับปานกลาง ร้อยละ 16.4 ระดับน้อย ร้อยละ 4.0

องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 2 คือ นักเรียนรู้และเข้าใจว่า เมื่อเรียนสำเร็จแล้วประกอบอาชีพก้าวหน้า มีค่าเฉลี่ย 2.87 มีระดับความรู้ ความเข้าใจระดับมาก ร้อยละ 74.3 ระดับปานกลาง ร้อยละ 17.1 ระดับน้อย ร้อยละ 8.6

องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 3 คือ นักเรียนรู้และเข้าใจว่า ผู้ปกครองยินดีสนับสนุนให้เรียนจนสำเร็จ มีค่าเฉลี่ย 2.85 มีระดับความรู้ ความเข้าใจ ระดับมาก ร้อยละ 69.8 ระดับปานกลาง ร้อยละ 25.5 ระดับน้อย ร้อยละ 4.7

องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 4 คือ นักเรียนรู้และเข้าใจว่า วิชาชีพที่เลือกศึกษาต่อ มีความสำคัญต่อชุมชน มีค่าเฉลี่ย 2.82 มีระดับความรู้ ความเข้าใจ ระดับมาก ร้อยละ 68.3 ระดับปานกลาง ร้อยละ 24.3 ระดับน้อย ร้อยละ 7.4

องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับที่ 5 คือ นักเรียนรู้และเข้าใจว่าเมื่อเรียนสำเร็จแล้วประกอบอาชีพมีรายได้ดี มีค่าเฉลี่ย 2.74 มีระดับความรู้ ความเข้าใจ ระดับมาก ร้อยละ 59.7 ระดับปานกลาง ร้อยละ 27.3 ระดับน้อย ร้อยละ 13.0

องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 6 คือ นักเรียนรู้และเข้าใจว่า ต้องใช้อุปกรณ์ใดบ้างในการเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.59 มีระดับความรู้ ความเข้าใจ ระดับมาก ร้อยละ 60.2 ระดับปานกลาง ร้อยละ 21.1 ระดับน้อย ร้อยละ 18.7

องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับ 7 คือ นักเรียนรู้และเข้าใจถึงคุณสมบัติด้านสติปัญญา ความรู้ บุคลิกที่จะเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.35 มีระดับความรู้ ความเข้าใจ ระดับมาก ร้อยละ 45.4 ระดับปานกลาง ร้อยละ 33.9 ระดับน้อย ร้อยละ 20.7

องค์ประกอบอันดับสุดท้าย คือ นักเรียนรู้และเข้าใจว่าวิชาชีพที่เลือกนั้นมีกฎหมายควบคุม มีค่าเฉลี่ย 2.24 อยู่ในอันดับสุดท้าย มีระดับความรู้ ความเข้าใจ ระดับมาก ร้อยละ 42.7 ระดับปานกลาง ร้อยละ 39.4 ระดับน้อย ร้อยละ 17.9

ดังนั้น ความรู้ ความเข้าใจในลักษณะวิชาชีพ แต่ละองค์ประกอบเรียงตามลำดับได้ดังนี้

- อันดับ 1 นักเรียนรู้และเข้าใจว่าวิชาชีพที่เลือก เมื่อเรียนจบแล้วมีงานทำ
- อันดับ 2 นักเรียนรู้และเข้าใจว่าวิชาชีพที่เลือก เมื่อเรียนจบแล้วประกอบอาชีพ ก้าวหน้า
- อันดับ 3 นักเรียนรู้และเข้าใจว่าวิชาชีพที่เลือก ผู้ปกครองยินดีสนับสนุนให้เรียนจนสำเร็จ
- อันดับ 4 นักเรียนรู้และเข้าใจว่าวิชาชีพที่เลือก มีความสำคัญต่อชุมชน
- อันดับ 5 นักเรียนรู้และเข้าใจว่าวิชาชีพที่เลือก เมื่อเรียนจบแล้วประกอบอาชีพ มีรายได้ดี
- อันดับ 6 นักเรียนรู้และเข้าใจว่าวิชาชีพที่เลือก ต้องใช้อุปกรณ์ใดบ้างในการเรียน
- อันดับ 7 นักเรียนรู้และเข้าใจว่าวิชาชีพที่เลือก ต้องอาศัยคุณสมบัติด้านสติปัญญา ความรู้แบบคลิภภาพ
- อันดับ 8 นักเรียนรู้และเข้าใจว่าวิชาชีพที่เลือก มีกฎหมายควบคุม

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการในการเลือกศึกษาต่อ เพื่อศึกษา เหตุผลในการเลือกศึกษาต่อ และเพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจในการเลือกศึกษาต่อ สายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร จำแนกตามปัจจัย ด้านประชากร เศรษฐกิจภูมิหลังด้านการศึกษาของนักเรียน สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของผู้ปกครอง ระดับเหตุผลที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ และความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะวิชาชีพ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร จำนวน 675 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 10 สิงหาคม-30 กันยายน 2538 โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของ ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาลัย¹

ในการอธิบายลักษณะทั่วไปของประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ ใช้การแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

เหตุผลในการเลือกศึกษาต่อ และความรู้ความเข้าใจในการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ วิเคราะห์ด้วย ร้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ย (mean)

สรุป และอภิปรายผล

การศึกษานี้ครอบคลุมถึงประเด็นต่าง ๆ ด้านประชากร เศรษฐกิจ ภูมิหลังด้านการศึกษาของนักเรียน สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบิดา มารดา เหตุผลในการเลือกศึกษาต่อ และความรู้ ความเข้าใจในลักษณะวิชาอาชีพ สรุปผลได้ ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ศึกษา เป็นนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิง มีอายุระหว่าง 14-18 ปี มีอายุเฉลี่ย ประมาณ 16 ปี ส่วนใหญ่เป็นบุตรเกิดลำดับที่ 1 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดา มารดาในครัวเรือนที่มีสมาชิกประมาณ 6 คน

2. ในด้านการเรียนนั้น วิชาสามัญที่นักเรียนส่วนใหญ่ชอบเรียนมากที่สุด คือ วิชาวิทยาศาสตร์ สำหรับวิชาอาชีพที่นักเรียนส่วนใหญ่ชอบเรียนมากที่สุด คือ วิชาพาณิชยกรรม นักเรียนส่วนใหญ่ มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และมีความคาดหวังที่จะเรียนให้จบอนุปริญญา

นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อ และมากกว่าครึ่งหนึ่งต้องการศึกษาต่อในสายอาชีพ(ร้อยละ 57.3)

3. สำหรับผู้ส่งเสียค่าใช้จ่ายในการเรียน ส่วนใหญ่ คือ บิดา-มารดา ทั้งนี้ นักเรียนได้รับเงินเป็นค่าใช้จ่ายในการเรียนประมาณเดือนละ 150 บาท

ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่ คือ บิดา-มารดา มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม มีรายได้น้อย และสถานภาพสมรสคู่มากที่สุด

4. การส่งเสริมและสนับสนุนทางด้านการศึกษาของผู้ปกครองนั้น นักเรียนส่วนใหญ่ต่างคิดว่า ผู้ปกครองต้องการให้ศึกษาต่อ โดยส่วนใหญ่คิดว่าผู้ปกครองต้องการให้ศึกษาต่อสายอาชีพ ในส่วนของนักเรียนที่คิดว่าผู้ปกครองไม่ต้องการให้ศึกษาต่อนั้น ส่วนใหญ่คิดว่าผู้ปกครองต้องการให้อยู่ช่วยทำงาน

เหตุผลที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ สรุปได้ดังนี้

5. เหตุผลทางด้านบุคคล นักเรียนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อด้วยตนเอง เป็นเหตุผลอันดับ 1 รองลงมาคือ บิดาเป็นผู้แนะนำให้เรียน เป็นเหตุผลอันดับ 2 ครูประจำชั้นเป็นผู้ให้คำแนะนำเป็นเหตุผลอันดับ 3 มารดาเป็นผู้ให้คำแนะนำ เป็นเหตุผลอันดับ 4 ครูแนะแนวเป็นผู้ให้คำแนะนำเป็นเหตุผลอันดับ 5 ผู้อุปการะทางการเงินให้คำแนะนำ เป็นเหตุผลอันดับ 6 เพื่อน ๆ ชวน เป็นเหตุผลอันดับ 7 เรียนตามพี่ ๆ น้อง ๆ เป็นเหตุผลอันดับ 8 เรียนตามความนิยมของคนส่วนใหญ่ เป็นเหตุผลอันดับ 9 และผู้ใหญ่ในบ้าน กำนัน ให้คำแนะนำ เป็นเหตุผลอันดับ 10 เป็นอันดับสุดท้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. เหตุผลทางการเงิน นักเรียนทราบว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาสายวิชาชีพ จะหางานได้ง่ายและรายได้ดี เป็นเหตุผลอันดับ 1 รองลงมาคือ มีโอกาสทำงานหารายได้ใน ขณะเรียนเป็นเหตุผลอันดับ 2 หางานทำได้ง่ายกว่าสายสามัญ เป็นเหตุผลอันดับ 3 สถาน ประกอบการภาคเอกชนส่วนใหญ่จ้างผู้จบสายวิชาชีพ เป็นเหตุผล อันดับ 4 บิดา-มารดา มี ฐานะการเงินดีพอที่จะอุดหนุนให้เรียนจนสำเร็จ เป็นเหตุผลอันดับ 5 ประกอบอาชีพอิสระได้ มีโอกาสร่ำรวยเร็ว เป็นเหตุผลอันดับ 6 อันดับสุดท้าย

7. เหตุผลทางด้านความถนัด ความสนใจ เหตุผลส่วนตัว นักเรียนต้องการหา รายได้สร้างฐานะการเงินของครอบครัวให้ดีกว่าเดิม เป็นเหตุผลอันดับ 1 รองลงมา คือ วิชาที่เปิดสอนมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน เป็นเหตุผลอันดับ 2 มีความถนัดและสนใจในวิชา ที่เลือก เป็นเหตุผล อันดับ 3 ร่างกาย และสุขภาพเหมาะที่จะเรียน เป็นเหตุผลอันดับ 4 บุคลิกภาพ และลักษณะนิสัยเหมาะที่จะเรียน เป็นเหตุผลอันดับ 5 เหมาะสมกับสติปัญญา และ ความสามารถ เป็นเหตุผลอันดับ 6 ต้องการนำความรู้ไปประกอบอาชีพส่วนตัว เป็นเหตุผลอัน ดับ 7 สถานภาพทางการเงินเหมาะที่จะเรียน เป็นเหตุผลอันดับ 8 ต้องการเรียนวิชาชีพ เพราะไม่ต้องท่องจำ เป็นเหตุผลอันดับ 9 และเหตุผลอันดับสุดท้ายอันดับ 10 ต้องการเรียน เพื่อรับช่วงงานจากบิดา

8. เหตุผลทางด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง นักเรียนต้องการประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้ความสามารถพิเศษ เป็นเหตุผลอันดับ 1 รองลงมา คือ ต้องการประกอบอาชีพที่ อาศัยทักษะและเทคนิคต่าง ๆ เฉพาะตัว เป็นเหตุผลอันดับ 2 ต้องการประกอบอาชีพที่สัง คมนิยม และประเทศชาติต้องการ เป็นเหตุผลอันดับ 3 ทราบว่าเมื่อเรียนสำเร็จจะเป็นกำลัง ในระดับกลางที่ประเทศต้องการ เป็นเหตุผลอันดับ 4 เคยเห็นผู้ประกอบอาชีพที่เลือก มีความ เจริญรุ่งเรือง เป็นเหตุผลอันดับ 5 และต้องการสืบทอดอาชีพ เจตนารมณ์ของบรรพบุรุษ เป็น เหตุผลอันดับ 6

9. เหตุผลทางด้านลักษณะของงานและความก้าวหน้า ต้องการประกอบอาชีพส่วนตัว เป็นเหตุผลอันดับ 1 รองลงมา คือต้องการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้พิเศษขณะกำลังศึกษา อยู่เป็นเหตุผลอันดับ 2 ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง แม้จะต้องใช้กำลังกาย เป็นเหตุผล อันดับ 3 ต้องการสร้างธุรกิจอาชีพใหม่ เป็นเหตุผลอันดับ 4 ต้องการเรียนวิชาชีพที่แต่งกาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามสบาย ไม่มีพิธีรีตรอง เป็นเหตุผลอันดับ 5 ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง แม้จะต้องเสี่ยงกับอันตราย เป็นเหตุผลอันดับ 6 อันดับสุดท้าย

10. เหตุผลทางด้านความจำเป็น เหตุผลอันดับ 1 คือ มีความตั้งใจในอาชีพด้านนี้ รองลงมา คือ ต้องการมีความรู้ระดับตัว เป็นเหตุผลอันดับ 2 ต้องการศึกษาวิชาชีพเป็นระดับชั้นตอน เป็นเหตุผลอันดับ 3 วิชาชีพด้านนี้เรียนง่าย เป็นเหตุผลอันดับ 4 มีทุนการศึกษาจำกัด เป็นเหตุผลอันดับ 5 เรียนสายวิชาชีพด้านนี้ศึกษาต่อดีกว่า เป็นเหตุผลอันดับ 6 มีความประสงค์เรียนใกล้บ้าน เป็นเหตุผลอันดับ 7 มีสถานประกอบการรับรอง เป็นเหตุผลอันดับ 8 เพื่อรักษาชื่อเสียงวงศ์ตระกูล เป็นเหตุผลอันดับ 9 เพื่อรับช่วงงานในตระกูล เป็นเหตุผลอันดับ 10 และร่างกายเรียนวิชาชีพด้านอื่นไม่ได้ เป็นเหตุผลอันดับ 11

11. เมื่อพิจารณาถึงสาขาที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อ พบว่า จากจำนวนที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อ 659 คน มีผู้ต้องการศึกษาสายอาชีพสูงถึง 387 คน รองลงมาคือสายสามัญ 238 คน และอื่น ๆ 34 คน

12. เมื่อพิจารณาถึงวิชาอาชีพที่นักเรียนต้องการเลือกศึกษาต่อ พบว่า วิชาช่างยนต์เป็นวิชาที่นักเรียนต้องการเลือกศึกษาต่อมากที่สุด รองลงมา คือ วิชาพาณิชยกรรม คอมพิวเตอร์ ช่างก่อสร้าง ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างกล ศิลปหัตถกรรม และวิชาคหกรรม

13. เมื่อนำวิชาอาชีพที่นักเรียนต้องการเลือกศึกษาต่อ มาจัดเข้ากลุ่มประเภทวิชาชีพตามที่กระทรวงศึกษาธิการเปิดสอนแล้ว จัดได้ 4 กลุ่มคือ ช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม และคหกรรม ซึ่งพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการเลือกศึกษาต่อวิชาช่างอุตสาหกรรม รองลงมา คือ พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม และคหกรรม ตามลำดับ

14. เมื่อพิจารณาถึงความรู้ ความเข้าใจในลักษณะวิชาอาชีพที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ โดยพิจารณาองค์ประกอบเกี่ยวกับลักษณะวิชาอาชีพ แต่ละองค์ประกอบ สามารถสรุปได้ดังนี้

ความรู้ ความเข้าใจในลักษณะวิชาอาชีพ ที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ อันดับ 1 คือ นักเรียนรู้และเข้าใจว่า เมื่อเรียนสำเร็จแล้วมีงานทำ รองลงมา คือ เมื่อเรียนสำเร็จแล้วประกอบอาชีพก้าวหน้า อยู่อันดับ 2 ผู้ปกครองยินดีสนับสนุนให้เรียนจนสำเร็จ อยู่อันดับ 3 มีความสำคัญต่อชุมชน อยู่อันดับ 4 เมื่อเรียนสำเร็จแล้วประกอบมีรายได้ดี อยู่อันดับ 5 นักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รู้ว่าต้องใช้อุปกรณ์ใดบ้างในการเรียน อยู่อันดับ 6 คุณสมบัติด้านสติปัญญา ความรู้ บุคลิกภาพ ของผู้เรียน อยู่อันดับ 7 และนักเรียนรู้และเข้าใจว่าวิชาชีพระเลือก มีกฎหมายควบคุม อยู่ อันดับ 8

อภิปรายผล

ในการเลือกเรียนต่อของนักเรียนพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสนใจ เรียนวิชาชีพมากกว่าเรียนวิชาสามัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นาวัน รุ่งรังสี² ที่พบว่า นักเรียนเลือกเรียนต่อสายอาชีพมากกว่าสายสามัญ เนื่องจาก นักเรียนมีความเข้าใจในโลก ของงานอาชีพ ประกอบกับมีการสำรวจความถนัด ความสนใจ และความเหมาะสมของตนเอง กับวิชาชีพ และอาชีพในปัจจุบันและอนาคต ตรงกับข้อค้นพบของ ภัทธกานต์ ผ่านบุญเกิด³ กล่าวว่า แต่ละคนจะต้องรู้และ เข้าใจสภาพของตัวเองต้อง ได้ข้อมูลว่ามีอาชีพอะไรบ้าง ที่ มนุษย์ประกอบกิจกรรมอยู่ในปัจจุบันและอนาคต พร้อมทั้งศึกษาลักษณะงานในแต่ละอาชีพ ซึ่งมี ลักษณะการทำงานที่แตกต่างกัน เมื่อนำข้อมูลตนเอง เปรียบเทียบกับข้อมูลของงานอาชีพ เพื่อ พิจารณาความเหมาะสม กับอาชีพก่อนตัดสินใจเลือกอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับการค้นพบของ สุดใจ เหล่าสุนทร⁴ ในเรื่องหลักการเลือกอาชีพว่า ผู้เรียนวิชาชีพควรพิจารณาตนเองกับ ลักษณะวิชาชีพที่เลือกไว้ว่ามีความ เกี่ยวข้องกัน เพียงไรก่อนการตัดสินใจเลือกเรียน และ - ประกอบอาชีพนั้น

เหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งที่นักเรียนส่วนใหญ่ สนใจเรียนต่อสายอาชีพ น่าจะเป็น เพราะผลของการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของรัฐบาลที่ผ่านมา ซึ่ง รัฐบาลได้เน้นการพัฒนาในภาคอุตสาหกรรม มากกว่า ภาคเกษตรกรรม จึงทำให้เกิดการจ้าง งานของของแรงงานระดับกลาง โดยเฉพาะช่างประเภทต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 พ.ศ.2535-2539 ได้กล่าวถึงส่วนนี้ว่า ผลจากการ พัฒนาดังกล่าวมีผลทำให้ความต้องการแรงงานที่มีฝีมือ ช่างเทคนิคและแรงงานระดับวิชาชีพเพิ่ม มากขึ้น และกำลังคนในสาขาการผลิต บริการและการค้าเริ่มขาดแคลน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางด้านอายุของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 14-16 ปี มีจำนวน 580 คน คิดเป็นร้อยละ 86 ซึ่งบุคคลในช่วงวัยนี้เริ่มมีความสนใจในอาชีพเริ่มสำรวจความถนัด ความสนใจในตนเอง ประกอบกับการคาดการณ์ถึงอาชีพในอนาคต การเตรียมตัวเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับการค้นพบของ GINZBERG⁵ ได้กล่าวว่า บุคคลในวัยนี้เลือกอาชีพโดยยึดความสนใจ ความสามารถ ค่านิยมในอาชีพนั้น ๆ สัมพันธ์กับความเพื่องาน ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงในการปรับตัว เนื่องจากเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต มีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับปัญหาการตัดสินใจในอนาคตของตนเองมากกว่าปัจจุบันและจากงานวิจัยของ และ นาวิณ รุ่งรสี⁶ พบตรงกันว่า อายุของนักเรียนที่แตกต่างกัน ไม่มีความสำคัญต่อความสามารถ ในการเลือกเรียนต่อของนักเรียนส่วนงานวิจัยของ ณรงค์ศักดิ์ คิตโสภา⁷ และคณะ อ่ำไพ จิตต์วิวัฒน์⁸ และอัญชลี บุญพาพิบูลย์⁹ ค้นพบสอดคล้องกันว่า นักเรียนชาย หญิง ที่อายุต่างกัน มีความสามารถในการเลือกอาชีพไม่แตกต่างกัน และเลือกอาชีพได้ถูกต้อง เหมาะสมกับตนเองตามความเป็นจริง

จากข้อมูลนักเรียน กำลังเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อายุนักเรียนส่วนใหญ่จึงอยู่ระหว่าง 14-16 ปี เพราะช่วงอายุเข้าเรียนในระบบโรงเรียนตามระบบการศึกษาของประเทศ ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในวัยเดียวกัน ซึ่งจากผลการวิจัย ที่มีผู้ค้นพบสอดคล้องกันว่า อายุไม่มีความสำคัญต่อการเลือกเรียน และอายุในวัยนี้เริ่มมีความสนใจในอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัด ความสามารถของตนเอง และปรับเปลี่ยนไปตามอายุ ตามข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์ด้านต่าง ๆ เพื่อการเลือก และตัดสินใจประกอบอาชีพในอนาคตที่พึงพอใจในความมั่นคง และความก้าวหน้าในอาชีพ

ทางด้านอาชีพของผู้ปกครองกับการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่นักเรียนส่วนใหญ่ เลือกเรียนวิชาชีพทางอุตสาหกรรม และประเพณีวิชาพาณิชยกรรม แสดงให้เห็นว่า อาชีพของผู้ปกครอง ไม่มีผลกระทบต่อการศึกษาต่อของนักเรียน นักเรียนจะเลือกเรียนต่อตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจในอาชีพของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ มั่นระวัง¹⁰ ที่พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองทำไร่ ทำนา ทำสวน เลือกเรียนสายอาชีพมากกว่า ผู้ปกครองมีอาชีพครู ค้าขาย

และรับราชการ งานวิจัยของ มารศรี กองเกตุ¹¹ พบเช่นกันว่า อาชีพของบิดา มารดา ไม่มีเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลกระทบต่อความสนใจในอาชีพของนักเรียน และจากงานวิจัยของ อนงค์ สุกุลคู¹² นิกา วัฒนเวคิน¹³ ,ษมาธร พันธุมโพธิ์¹⁴ ที่พบเหมือนกันว่า อาชีพบิดา มารดา ไม่มีส่วนทำให้ความสนใจในอาชีพของนักเรียนแตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาที่ได้และงานวิจัยที่ได้ค้นคว้าพบตรงกันว่า นักเรียนเลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจในวิชาชีพด้วยตนเองอาชีพของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ไม่มีผลกระทบต่อ การเลือกเรียนวิชาชีพ

เมื่อพิจารณาถึงรายได้กับการเลือกศึกษาต่อ พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยประมาณเดือนละ 3,000 บาท และนักเรียนต้องการเรียนต่อมีถึง ร้อยละ 97.6 โดยผู้ปกครองก็ต้องการให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ศึกษาหาความรู้ ซึ่งการที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ย่อมมีความสัมพันธ์กับรายได้ ของบิดา มารดา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑาภรณ์ วรสุมันต์¹⁵ ที่พบว่า การเลือกเรียนวิชาชีพของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับรายได้ บิดา มารดา

มารศรี กองเกตุ พบว่า รายได้บิดา มารดา มีผลกระทบต่อความสนใจในอาชีพของนักเรียน โดยนักเรียนที่ บิดา มารดา มีรายได้ต่ำ สนใจในอาชีพที่เกี่ยวกับงานสำนักงาน และวิชาชีพ เกือบ 100% ค้นพบว่า รายได้ บิดา มารดา มีความสัมพันธ์กับความ มุ่งหวังของบิดา มารดา ต่อการศึกษาของบุตร กล่าวคือ บิดา มารดา รายได้สูง ต้องการให้บุตร จบการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่า บิดา มารดาที่มีรายได้ต่ำ มุ่งหวังให้บุตรจบ อาชีวะ หรือต่ำกว่า

ตอนที่ 2 เหตุผลที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ

เหตุผลทางด้านต่าง ๆ ที่ทำให้นักเรียนตัดสินใจเรียนต่อ

การเลือกศึกษาต่อของนักเรียน มีเหตุผลที่นำมาศึกษา 6 ด้าน คือ

1. เหตุผลทางด้านบุคคล
2. เหตุผลทางด้านการเงิน
3. เหตุผลทางด้านความถนัด ความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว
4. เหตุผลทางด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เหตุผลทางด้านลักษณะของงาน และความก้าวหน้า
6. เหตุผลทางด้านความจำเป็น

เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลทางด้านบุคคล พบว่า เหตุผลทางด้านบุคคล ที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ ที่มีระดับเหตุผลมากที่สุด คือ นักเรียนเลือกเรียนด้วยตนเอง รองลงมา คือ บิดา เป็นผู้ให้คำแนะนำ ครูประจำชั้นให้คำแนะนำ มารดาให้คำแนะนำ ครูแนะแนวให้คำแนะนำผู้ประกอบการทางการเงินให้คำแนะนำ เพื่อน ๆ ชวน เรียนตามพี่ ๆ น้อง ๆ และญาติสนิท เรียนตามความนิยมของคนส่วนใหญ่ และผู้ใหญ่บ้าน กำหนดให้คำแนะนำ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในตัวเอง มีข้อมูลข่าวสารที่ใช้ประกอบในการพิจารณา ความถนัด ความสามารถ และความสนใจของตนเอง และมีความมั่นใจในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อได้เองตามความต้องการ และความเป็นจริง ได้ และจากงานวิจัยของเพียงใจ¹⁷ พึ่งพระเกียรติ พบว่าความคิดเห็นและความสนใจต่ออาชีพหนึ่ง อาชีพใดของบิดา มารดา ทางบ้าน มีอิทธิพลมากพอ ที่จะโน้มน้าวความสนใจของเด็กให้เห็นความสำคัญ และเกิดความสนใจศึกษาเล่าเรียนเพื่อประกอบอาชีพ

เหตุผลทางการเงิน ที่มีระดับเหตุผลมากที่สุดทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อ คือ หางานทำง่าย และรายได้ดี รองลงมา คือ มีโอกาสทำงานหารายได้ขณะเรียน หางานทำได้ง่ายกว่าสายสามัญ สถานประกอบการภาคเอกชนส่วนใหญ่จ้าง บิดา มารดา มีฐานะดีพอให้เรียนจนจบ และประกอบอาชีพอิสระ ได้มีโอกาสร่ำรวยเร็ว ตามลำดับ จากผลการศึกษาดังกล่าว พบว่า แรงจูงใจด้านการเงินที่เห็นว่า วิชาชีพมีรายได้ดี หางานทำง่าย ไม่มีทุนเรียนอย่างอื่น เป็นแรงจูงใจที่ส่งผลให้นักเรียนเลือกเรียนต่อและประกอบอาชีพ

และจากงานวิจัยของ Ginzberge¹⁸ พบว่า งานที่เหมาะสมที่สุดเป็นกระบวนการต่อเนื่อง บุคคลพยายามที่จะทำงานเพื่อสนองความพึงพอใจ หรือความต้องการให้ตนเองได้ผลประโยชน์ในงาน

Super กล่าวว่า แบบแผนของอาชีพ มีองค์ประกอบที่มีอิทธิพล คือระดับสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัว¹⁹

เหตุผลทางด้านความถนัด ความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว ข้อที่สำคัญที่สุด คือ ต้องการหารายได้สร้างฐานะการเงินของครอบครัวให้ดีกว่าเดิม รองลงมาคือ วิชาที่เปิดสอน มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน มีความถนัด และสนใจวิชาต่างๆ ในประเภทวิชาที่เลือก ร่างกายและสุขภาพเหมาะที่จะเรียน บุคลิกภาพและนิสัยเหมาะสมกับวิชาที่เลือก ต้องการนำความรู้ไปประกอบอาชีพส่วนตัว สถานภาพทางการเงินเหมาะสมกับวิชาที่เลือก ต้องการเรียนวิชาที่ไม่ต้องท่องจำ และต้องการเรียนเพื่อรับช่วงงานจากบิดา ตามลำดับ จากผลการศึกษาที่ได้สอดคล้องกับ Ginzberg ซึ่งกล่าวว่า บุคคลพยายามที่จะทำงานเพื่อสนองความพึงพอใจหรือความต้องการให้ตนเองได้ผลประโยชน์ในงาน

Super²⁰ อ้างแล้ว, 45 กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลในแบบแผนอาชีพ คือ ระดับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

นอกจากนี้ ทฤษฎีการเลือกอาชีพและพัฒนาการอาชีพของ Hoppock เชื่อว่าบุคคลจะเลือกอาชีพที่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้ดีที่สุด มากที่สุด ทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยเน้นถึง ความสำคัญของการรู้จักตนเองอย่างแท้จริง ในด้านความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และบุคลิกภาพ นำไปเปรียบเทียบกับองค์ประกอบด้านอาชีพได้อย่างเหมาะสม

เหตุผลทางด้านเกียรติยศ ชื่อเสียง อันดับ 1 ที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนต่อ คือ ต้องการประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้ความสามารถพิเศษ รองลงมา คือ ต้องการประกอบอาชีพมีอาชีพทักษะ และเทคนิคต่าง ๆ เฉพาะตัว ต้องการประกอบอาชีพที่สังคมนิยมและประเทศชาติต้องการ ต้องการประกอบอาชีพที่เป็นกำลังในระดับกลางของประเทศ ต้องการประกอบอาชีพตามผู้ที่เคยประกอบอาชีพนี้แล้วมีความเจริญรุ่งเรือง และต้องการสืบทอดเจตนารมณ์ของบรรพบุรุษ ตามลำดับ จากผลการศึกษา ดังกล่าว เห็นได้ว่านักเรียนมีความต้องการที่จะประกอบอาชีพอิสระ โดยอาศัยความสามารถ หรือทักษะเฉพาะตัว มากกว่า ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน เป็นการนำไปสู่การสร้างงานเอง ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า นักเรียนมองเห็นโลกของอาชีพที่ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ถูกจ้างเท่านั้น และอาจต่อเนื่องไปถึงการสร้างงานให้ผู้อื่นมีงานทำ

ซึ่งเหตุผลนี้ สืบเนื่องมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจในปัจจุบัน ที่มุ่งสร้างคนให้รู้จักสร้างงาน พัฒนางาน จะแตกต่างจากแนวคิดเดิมที่เชื่อว่า การมีงานทำ คือ การเป็นผู้ถูกจ้างเข้าทำงานในสถานประกอบการเท่านั้น

เหตุผลทางด้านลักษณะของงาน และความก้าวหน้า ที่ทำให้นักเรียนเลือกเรียนต่อมากที่สุด คือ ต้องการประกอบอาชีพส่วนตัวที่เป็นอิสระ รองลงมา คือ ต้องการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้พิเศษขณะเรียน ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง ต้องการสร้างธุรกิจอาชีพใหม่ ต้องการแต่งกายตามสบาย ต้องการประกอบอาชีพที่ไม่มีการปลดเกษียณอายุ และต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้ดีแม้จะต้องเสี่ยงกับอันตราย

จากผลการศึกษา ดังกล่าว แสดงให้เห็นภาพลักษณ์ใหม่ของการต้องการทำงานของนักเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศชาติในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสร้างงานในภาคเอกชน หรือสร้างอาชีพอิสระให้เกิดมากยิ่งขึ้น เป็นการลดการว่างงาน และสร้างเสริมความเป็นอยู่ของประชาชน ให้กินดี อยู่ดี อันจะนำไปสู่ความสงบสุขของสังคม และความเจริญของประเทศชาติ

เหตุผลทางด้านความจำเป็น ที่สำคัญที่สุด พบว่า นักเรียนมีความตั้งใจในอาชีพด้านนี้ รองลงมา คือ ต้องการมีความรู้ระดับตัว ต้องการศึกษาวิชาชีพเป็นระดับชั้นตอน วิชาชีพด้านนี้เรียนง่าย มีทุนการศึกษาจำกัด มีความประสงค์เรียนใกล้บ้าน มีสถานประกอบการรับรองเพื่อรักษาชื่อเสียงวงศ์ตระกูล เพื่อรับช่วงงานในตระกูล และร่างกายเรียนวิชาชีพด้านอื่นไม่ได้ตามลำดับ

จากผลการศึกษาที่ได้ นักเรียนมีความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพตามที่ได้เลือกเรียนไว้ตามความสนใจ และตั้งใจของนักเรียนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

Super ที่พบว่า ความสนใจ เป็นตัวกำหนดการเลือกสายเรียนและประกอบอาชีพมากกว่า สถานะทางสังคม อุปนิสัยหรือบุคลิกภาพ

การศึกษาคั้งนี้ เหตุผลที่สำคัญที่สุดในการเลือกเรียนของนักเรียนในแต่ละด้านพบว่า ทางด้านบุคคล เหตุผลสำคัญที่สุด คือ นักเรียนเลือกเรียนด้วยตนเอง ทางด้านการเงิน เหตุผลสำคัญที่สุด คือ หางานทำง่ายและรายได้ดี

ทางด้านความถนัด ความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว เหตุผลสำคัญที่สุด คือ ต้องการหารายได้สร้างฐานะการเงินของครอบครัวให้ดีกว่าเดิม

ทางด้านเกียรติ ชื่อเสียง เหตุผลสำคัญที่สุด คือ ต้องการประกอบอาชีพโดยใช้ความสามารถส่วนตัว

ทางด้านลักษณะของงาน และความก้าวหน้า เหตุผลสำคัญที่สุด คือ ต้องการประกอบอาชีพส่วนตัว

ทางด้านความจำเป็น เหตุผลสำคัญที่สุด คือ นักเรียนมีความตั้งใจในอาชีพด้านนี้ จากผลการศึกษาที่ได้ เป็นข้อบ่งชี้ให้เห็นว่า นักเรียนมีมั่นใจในอนาคตที่จะเลือกประกอบอาชีพได้อย่างอิสระ ตามความถนัด และความสนใจของตนเอง สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ตอนที่ 3 ความรู้ ความเข้าใจในลักษณะวิชาชีพที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ

การเลือกเรียนสายอาชีพของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ให้ความสนใจในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ร้อยละ 60.4 โดยต้องการศึกษาต่อสาขาวิชาช่างยนต์ เป็นอันดับ 1 ร้อยละ 48.3 รองลงมา คือ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ร้อยละ 34.4 ซึ่งจากการค้นพบดังกล่าว นักเรียนสนใจในสาขาวิชาชีพที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศที่ขยายการลงทุนภาคอุตสาหกรรมของเอกชน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ที่รัฐบาลเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมมากขึ้น ความต้องการผู้มีความรู้ ความสามารถในวงจรการผลิตมีมากในหลายสาขาวิชาชีพ ตามลักษณะของการผลิต สาขาวิชาชีพทางด้านบริการ ค้าขาย การบัญชี งานเอกสาร จะมีผลการขยายความต้องการของตลาดแรงงาน และการขยายตัวทางด้านการผลิต การที่นักเรียนเลือกเรียนวิชาชีพได้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เนื่องจากได้รับทราบข้อมูลจากระบบการสื่อสารที่ทันสมัย และรวดเร็ว อีกทั้งการแนะนำให้นักเรียนทราบถึงสาขาอาชีพต่าง ๆ ในอนาคต จากการที่นักเรียนได้รับการแนะแนว และได้รับข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นตัวช่วยชี้ให้นักเรียนสนใจเรียนวิชาชีพ เพราะมองเห็นอนาคตของอาชีพที่เลือกได้ชัดเจน และค่อนข้างมั่นคง สามารถสร้างความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพของเอกชนเป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักเรียนได้ในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ Frank Parsons ที่พบว่า ความเข้าใจในอาชีพ ความรู้ถึงความต้องการของงาน เงื่อนไขของการประสพผลสำเร็จในอาชีพทางด้านรายได้ ประกอบกับความเข้าใจในคุณสมบัติของตนเอง สัมพันธ์กับอาชีพเพียงใด Super ได้พบว่าการเลือกอาชีพของแต่ละคน ย่อมประกอบด้วยองค์ประกอบในการตัดสินใจหลายประการ ทั้งที่เกี่ยวกับตัวบุคคลเอง ในด้านความสนใจ ความสามารถ ความถนัด และลักษณะอาชีพ โอกาส บุคคล แวดล้อม และสภาพแวดล้อม Hoppock ได้ให้หลักการว่า บุคคลจะเลือกอาชีพ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของตนได้ดีที่สุด และมากที่สุด ทั้งในปัจจุบัน และอนาคต โดยเน้นถึงความสำคัญ การรู้จักตัวเองอย่างแท้จริง ในด้านความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และบุคลิกภาพ นำองค์ประกอบส่วนบุคคลนี้ไปเปรียบเทียบกับองค์ประกอบด้านอาชีพ จะช่วยให้เลือกอาชีพได้เหมาะสม และประสพผลสำเร็จ นอกจากนี้ การเลือกอาชีพอาจเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าบุคคลนั้นได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การเปลี่ยนแปลงนั้น สอนองความต้องการได้ดีขึ้น

ระดับความรู้ ความเข้าใจในลักษณะสาขาวิชาชีพของแต่ละองค์ประกอบของลักษณะวิชาชีพ

การเลือกเรียนวิชาชีพของนักเรียน พบว่า ระดับความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะสาขาวิชาชีพ ที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพ มีองค์ประกอบทั้งสิ้น 8 องค์ประกอบเกี่ยวกับลักษณะสาขาวิชาชีพ นักเรียนมีระดับความรู้ ความเข้าใจในสาขาวิชาที่เลือกเรียน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับ 1 คือ องค์ประกอบที่เมื่อเรียนสำเร็จแล้วมีงานทำ และเมื่อเรียนสำเร็จแล้วประกอบอาชีพก้าวหน้า ซึ่งหมายความว่า นักเรียนมีความตระหนักถึงการเข้าสู่ตลาดแรงงาน การประกอบอาชีพ และมองเห็นความสำคัญองงานและอาชีพมากขึ้น ซึ่งการค้นพบดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยต่าง ๆ ที่ผ่านมา กล่าวคือ งานวิจัยของ ลัดดา สุวรรณรัตน์ พบว่า รายได้ทางอาชีพ หางานทำง่าย มีผลต่อการเลือกเรียน และความมั่นใจในการประกอบอาชีพน้อยมาก งานวิจัยของ ศิริลักษณ์ จินตาทูล พบว่า ความมุ่งหวังที่นักเรียนจะได้รับจากการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ มุ่งหวังตอบสนองความสนใจของตนเอง ไม่ได้คำนึงถึงรายได้ที่จะได้รับ ทั้งที่นักเรียนต้องการความช่วยเหลือด้านการเงิน เพราะขาดแคลนทุนทรัพย์ ทั้งนี้อาจเนื่องจากผลของการพัฒนาด้านเทคโนโลยี ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าของ สื่อสารมวลชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในยุคปัจจุบัน ทำให้นักเรียนได้รับข่าวสารเรื่องราวต่าง ๆ รวมทั้งความต้องการเครื่องอุปโภคบริโภคที่ทันสมัย ประกอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กำลังอยู่ในช่วงของวัยรุ่น อันเป็นวัยที่เริ่มคิดถึงการดำเนินชีวิตอย่างอิสระ ส่วนหนึ่งที่จะแสดงให้เห็นถึงความเป็นอิสระของตนเอง โดยไม่ต้องพึ่งพาบิดา มารดา จึงทำให้นักเรียนเลือกเรียนในวิชาชีพที่คิดว่า เมื่อเรียนจบแล้วสามารถหางานทำได้ง่าย และประกอบอาชีพก้าวหน้า

องค์ประกอบลักษณะวิชาชีพ ที่นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เป็นอันดับ 3 องค์ประกอบวิชาชีพที่เลือก ผู้ปกครองยินดีสนับสนุนให้เรียนจนสำเร็จ ซึ่งหมายถึงผู้ปกครองยินดีสนับสนุนในการเลือกเรียนต่อของนักเรียนถึงแม้ว่าวิชาที่เลือกเรียน ไม่สัมพันธ์หรือสืบทอดอาชีพที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอยู่ และนักเรียนมีความตระหนักในตนเอง รวมทั้งมีความมั่นใจในการออกไปประกอบอาชีพที่เลือกไว้มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรวรรณ ประคองเวช พบว่า อาชีพบิดา มารดา ของนักเรียน ไม่มีผลต่อบัญชีในการเลือกอาชีพของนักเรียน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับทฤษฎีองค์ประกอบของ Hopock ซึ่งกล่าวว่าข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล เพราะมีส่วนช่วยให้บุคคลตระหนักว่า เขาต้องการอะไรจากอาชีพ และเขามีคุณสมบัติอะไรที่เหมาะสมกับอาชีพนั้น ๆ

องค์ประกอบวิชาชีพที่เลือกมีความสำคัญต่อชุมชนอยู่ในอันดับ 4 นั่นก็คือ นักเรียนเห็นว่า วิชาที่เลือกมีความสำคัญต่อชุมชนที่กำลังพัฒนาเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเป็รื่อง จินดา, สมพงษ์ อาภาพันธ์, ลัดดา สุวรรณรัตน์, อนงค์ สกกุลคุ, และธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล ที่พบตรงกันว่า ค่านิยมในการเลือกอาชีพของนักเรียนส่วนหนึ่ง ย่อมคำนึงถึงเกียรติยศ และชื่อเสียงเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังต้องการความเป็นผู้นำในการทำงาน ความมีอิสระในการทำงาน ซึ่งจากการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนเลือกเรียนโดยถือองค์ประกอบด้านความสำคัญต่อชุมชนเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ

องค์ประกอบวิชาชีพที่เลือกนั้น เรียนสำเร็จแล้วประกอบอาชีพมีรายได้ดีอยู่ในอันดับที่ 5 นั่นคือ การเลือกเรียนวิชาชีพไม่ได้คิดถึง ด้านรายได้ หรือการเงินที่จะได้ในการประกอบอาชีพเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตอารี เนตรหิน พบว่า อาชีพที่นักเรียนเลือกยึดถือด้านรายได้ มีค่านิยมอันดับ 6 และงานวิจัยของ นิตยา ธรรมพันธ์ พบว่า ค่านิยมด้านรายได้ในอาชีพที่นักเรียนเลือกของนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลอยู่ในอันดับที่ 9 ซึ่งจากผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิจัยที่ผ่านมา และการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกันว่า รายได้จากอาชีพมิได้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเลือกเรียนวิชาชีพ

องค์ประกอบด้านนี้ต้องใช้อุปสรรคการเรียนรู้ และประกอบอาชีพ องค์ประกอบด้านสติปัญญา ความรู้ บุคลิกภาพของผู้เรียน และองค์ประกอบด้านวิชาชีพนั้น มีกฎหมายควบคุมมีระดับความรู้ ความเข้าใจอันดับ 6, 7 และ 8 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบทั้ง 3 ในแต่ละสาขาวิชาชีพ อีกทั้งวิชาที่เรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับองค์ประกอบทั้ง 3 มีน้อยมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล ที่ว่านักเรียน ไม่มีความรู้ในลักษณะอาชีพที่เลือกไว้ เกี่ยวกับปัญหาของคนประกอบอาชีพนั้น ความสัมพันธ์ของงานกับอาชีพอื่น และกฎหมายควบคุมอาชีพนั้น

ระดับความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะสาขาวิชาที่เลือกเรียนแต่ละองค์ประกอบแยกตามประเภทวิชาชีพ พบว่า การเลือกเรียนวิชาชีพในแต่ละประเภทวิชาชีพ นักเรียนมีระดับความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะวิชาชีพ มีองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในประเภทวิชาอุตสาหกรรมมากที่สุดถึง 4 องค์ประกอบ คือ เมื่อเรียนจบแล้ว มีงานทำ เมื่อเรียนจบแล้วประกอบอาชีพก้าวหน้า เมื่อเรียนจบแล้วประกอบอาชีพ มีรายได้ดี และมีกฎหมายควบคุมวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนได้รู้ถึงการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีความต้องการผู้ที่เรียนวิชาชีพทางด้านนี้ และยังเป็นที่วิชาชีพ ที่สามารถประกอบอาชีพอิสระได้ จึงได้ให้ความสนใจศึกษาข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพนี้ประกอบกับ การได้รับการแนะแนวต่าง ๆ จึงทำให้นักเรียนต้องการเลือกศึกษาด้านวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมมาก

ระดับความรู้ ความเข้าใจในลักษณะประเภทวิชาพาณิชยกรรม อยู่ในอันดับที่ 2 ซึ่งวิชาพาณิชยกรรมนี้ เป็นวิชาที่นักเรียนหญิงสนใจเรียนมากเป็นส่วนใหญ่ ส่วนระดับความรู้ความเข้าใจในลักษณะประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม และวิชาคหกรรม มีน้อยมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะนักเรียนได้พบเห็น หรือได้รับข่าวคราวของผู้ปกครอง ความสำเร็จในอาชีพของสองประเภทวิชาชีพนี้มีน้อย จึงทำให้นักเรียนไม่มีความสนใจในอาชีพดังกล่าว

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้ว จะเห็นว่าการเลือกเรียนวิชาชีพของนักเรียนค่อนข้างมีความสอดคล้องกับพื้นฐานด้านความรู้ ความสามารถของตนเอง และรู้จักตนเองมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพราะการเลือกอาชีพของคนเรานั้น มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง กับความรู้ ความสามารถด้านสติปัญญาหรือความสามารถทางการเรียน และอาชีพแต่ละประเภท มักจะกำหนดคุณสมบัติทางการศึกษาไว้โดยเฉพาะ การที่นักเรียนรู้จักตนเอง ย่อมมีประโยชน์ต่อการวางแผนการเรียน และการเลือกอาชีพของตนเอง ในอนาคตอีกด้วย ซึ่งสอดคล้อง กับทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพของ Ginzberg และคณะ และ Super ที่ได้กล่าวถึงการเลือกอาชีพของเด็กวัยรุ่นตอนต้นว่าเด็กจะเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงองค์ประกอบเกี่ยวกับตนเอง เช่นความรู้ ความสามารถ และความสนใจ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการ ในอันที่จะ เป็นประโยชน์ต่อการเลือกศึกษาต่อของนักเรียน และผู้เรียนจะประสบผลสำเร็จในการเลือกศึกษาต่อ และประกอบอาชีพมากที่สุด ดังนี้

1. โรงเรียนควรจัดประชุมผู้ปกครองของนักเรียน เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจในเรื่องการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนในอนาคต โดยเฉพาะ เพื่อให้ผู้ปกครอง ได้รับทราบข่าวสาร ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ตลอดจนข้อมูลและความเป็นจริง เกี่ยวกับตลาดแรงงานในปัจจุบัน เพื่อจะช่วยเหลือให้คำปรึกษา เรื่องอาชีพแก่บุตร ธิดา ให้เลือกเรียน หรือประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดที่แท้จริงของนักเรียนให้มากที่สุด

2. โรงเรียนควรจัดให้นักเรียนมีโอกาสได้สัมผัสกับอาชีพต่าง ๆ โดยการจัดนิทรรศการ ป้ายนิเทศ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับข่าวสารและการศึกษา จัดทัศนศึกษา เยี่ยมชมสถานประกอบการต่าง ๆ เชิญวิทยากรซึ่งเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ มาให้ความรู้ทางด้านอาชีพแก่นักเรียน และสนับสนุนให้นักเรียน ได้มีโอกาสทำงานนอกเวลาหรือฝึกงานในสถานประกอบการ เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพโดยตรง ในอันที่จะช่วยให้นักเรียนได้เริ่มสำรวจตนเอง ในด้านความสนใจ ความถนัด ค่านิยม ตลอดจนความต้องการที่แท้จริงของตนเองอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ควรมีการร่วมมือหรือประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดชุมพรจัดทำ หรือรวบรวม พัฒนา ระบบข้อมูล และสารสนเทศด้านอาชีพ ตลอดจนจัดทำคู่มืออาชีพทั่ว ๆ ไป และอาชีพในท้องถิ่น เผยแพร่ให้นักเรียนและชุมชนนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

4. การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียน ควรเพิ่มรายวิชาอาชีพ และ เน้นการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของสังคมท้องถิ่น

5. ครูแนะแนวควรมีการนำแบบสอบถาม แบบทดสอบ แบบสำรวจต่าง ๆ มาให้นักเรียนทำ เพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสำรวจตนเองในด้านความสนใจ ความถนัด ค่านิยม ตลอดจนความต้องการที่แท้จริงของตนเอง ทำให้นักเรียนได้เตรียมตัวและพัฒนาตนเองสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษา วิจัย หลักสูตรการเรียนการสอนวิชาอาชีพในปัจจุบันว่ามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและการพัฒนาประเทศมากน้อยเพียงไร

2. ควรมีการศึกษา วิจัย เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้จบการศึกษา ที่ตลาดแรงงาน และสถานประกอบการ ต้องการ เพื่อจะได้จัดการศึกษาให้สอดคล้อง และตรงตามเป้าหมาย และความต้องการของตลาดแรงงาน และสถานประกอบการ

เชิงอรรถ

¹ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย, "การสำรวจความต้องการการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี," วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 2532, หน้า จ-ฉ.

²นาวิน รุ่งรส, "เปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ม.ศ.3 ประเภทสหศึกษา ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสม และ โรงเรียนมัธยมแบบเดิม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา," วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, วิทยาลัยวิชาการศึกษา, ประสานมิตร, 2514.

³ภัทรกานต์ เผ่าบุญเกิด, "เรื่องอาชีพ" เอกสารแนะแนวฝ่ายส่งเสริมคุณภาพ การศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวง ศึกษาธิการ, 2530.

⁴สุดใจ เหล่าสุนทร, "วิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา," วิทยานิพนธ์ปริญญา- มหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2505, หน้า 34.

⁵Gingberg, dli, The Development of Human Resoruces (New York: McGraw-Hill Company, Inc., 1966) PP.47-57 อ้างถึงใน อนงค์ สุกุลคู เรื่องเดียวกัน, หน้า 10.

⁶นาวิน รุ่งรส, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 10.

⁷ณรงค์ศักดิ์ คิตโสภา และคณะ, "การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถความสนใจและความต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น มศ.3 ปีการศึกษา 2515 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสมกับโรงเรียนมัธยมสายสามัญ จังหวัดสกลนคร," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516, หน้า 67 - 70.

⁸อำไพ จิตต์วัฒน์, "การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจและความต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียน ชั้น มศ.3 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสมกับโรงเรียนมัธยมสายสามัญ กรุงเทพมหานคร," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516, หน้า 80-82.

⁹อัญชลี บุปผาพิบูลย์, "ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมสติปัญญา และความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522, หน้า 61-62.

¹⁰สมพงษ์ มั่นระวัง "การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจ และความต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียน มศ.3 ระหว่าง โรงเรียนมัธยมแบบประสมกับโรงเรียนมัธยมสายสามัญ กรุงเทพมหานคร," ปริญญาพนธ์, วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2516.

¹¹มารศรี กองเกต, "ผลของทัศนคติ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของบิดามารดาที่มีต่อการเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร," วิทยานิพนธ์, มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524, หน้า 59 - 65.

¹²อนงค์ สุกุลคู การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," วิทยานิพนธ์, มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529, หน้า 86 - 90.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹³นิภา วัฒนเวคิน "การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคใต้, วิทยานิพนธ์ปริญญา, ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาจิตวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

¹⁴ษมาธร พันธุมโชติ, "การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในกรุงเทพมหานคร," วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

¹⁵จุฑาภรณ์ วรสุมันต์, "ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพของบิดา มารดากับการเลือกอาชีพของนักเรียน," วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต, แผนกวิชาวิจัยการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

¹⁶ช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร, "ความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชั้นประโยคมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนสังกัดมหาวิทยาลัย," วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532, หน้า 83-84.

¹⁷เพียงใจ พึ่งพระเกียรติ, "การสำรวจความสนใจให้นักเรียนในชั้นมัธยมปลาย," วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์ มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2500.

¹⁸Ginzberge, Op. cit, p. 45.

¹⁹Super, Donald D. And Crited, John O. *Appraising Vocational Fitness* Delhi : Universal Book Stall 1968:378-380 อ้างถึงใน อนงค์ สุกุลคู การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2537 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, วิทยานิพนธ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ.2529, หน้า 9.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กรรณิการ์ อักษรกุล. "ดัชนีที่ใช้วัดฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากรในเขตเมืองของประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล แผนกวิชาสังคมบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.

กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง -
 ✕ พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.

กระทรวงศึกษาธิการ. "การดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ ในการฟื้นฟูบูรณะการศึกษาและการศาสนาในจังหวัดชุมพร." เอกสารเสนอต่อที่ประชุมอธิบดี 7 กุมภาพันธ์ 2533, หน้า 1 - 2.

กรัณท์รัตน์ อินทร์อร่าม. "มาสร้างประสบการณ์ชีวิตกับการทำงานกันเถิด." เพื่อเยาวชน เอกสารรายการวิทยุสำหรับส่งเสริมสัมพันธ์ในครอบครัวของเยาวชน, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักงานายกรัฐมนตรี กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศผ่านศีก หน้า 121, มปป.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนฟื้นฟูบูรณะและพัฒนาจังหวัดชุมพรและจังหวัดใกล้เคียง. เมษายน 2535. หน้า ก - ข

✕ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535-2539), 2535. (เอกสารอัดสำเนา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คมเพชร จิตรศุภกุล. บริการสนเทศ. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2521.

จิตรอารี เนตรหิน. "การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมแบบประสม ภาคศึกษา 11 ปีการศึกษา 2513." ปริญญาานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2513.

จิตติมา รักษาค. "การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

จิตรา วสุวานิช. จิตวิทยาการศึกษา. ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.

จุฑาภรณ์ วรสมันต์. "ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิดา มารดากับการเลือกอาชีพของนักเรียน." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต, แผนกวิชาวิจัยการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.

จุมพล หนิมพานิช. "แผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ.5." วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต, แผนกวิชาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

ฉวีวรรณ คัมภีร์พันธ์. "การศึกษาความสนใจในอาชีพของนักเรียนที่เลือกแผนการเรียนวิชาสามัญและวิชาอาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในเขตการศึกษา 6." วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ชวลิต บางณรงค์. "การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในพระนคร และต่างจังหวัด ปีการศึกษา 2514." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.
- ช่อทิพย์ ราศรีเกรียงไกร. "ความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาของบุตร ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชั้นประโยคมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย." วิทยานิพนธ์ปริญญา สังคมวิทยามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ชูเพ็ญศรี วงศ์พุทธา. "ปัจจัยที่ทำให้เด็กวัยรุ่นในชนบท เลือกทำงานหรือศึกษาต่อ หลังจากการศึกษาภาคบังคับ." วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต, แผนก สังคมวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- ชำนาญ ประทุมสินธุ์. เอกสารข่าวสารอาชีพเพื่อการพัฒนาอาชีพเยาวชนจังหวัด ชัยแดนภาคใต้. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมประสานงานเยาวชนแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์องค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศ, 2528.
- ไชยพร ตัดท์จิตานนท์. "สภาพการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ ตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในเขตการศึกษา 8." วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาลัย. "การสำรวจความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี." วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร์ อุดสาหกรรมมหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2532.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- นิกา วัฒนเวคิน. "การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคใต้." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต, ภาควิชาจิตวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- นาวิน รุ่งรส. "เปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้น มศ.3 ประเภทสหศึกษา ระหว่าง โรงเรียนมัธยมแบบประสม และ โรงเรียนมัธยมแบบเดิม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ ประสานมิตร, 2514.
- นิตยา ธรรมพันธ์. "ค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น มศ.3 โรงเรียนมัธยมของรัฐบาลและ โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. "การจัดการศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์." บทความทางวิชาการ พ.ศ.2530-2533 กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, หน้า 384-402.
- ประจวบ ประภาวงศ์. "การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจและความต้องการเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2515 ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสมกับโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญในจังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2515." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, วิทยาลัยศึกษาศาสตร์, ประสานมิตร, 2516.

- ประเวศ วะสี. "การศึกษาเพื่อปวงชน." เอกสารการประชุมสัมมนาทางวิชาการและการประชุมใหญ่สามัญประจำปี พ.ศ.2534, ของสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย วันที่ 17-19 เมษายน 2534 ณ ห้องคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า, กรุงเทพมหานคร, ธันวาคมการพิมพ์ หน้า 63-66, 2534.
- เป็รื่อง จันดา. "การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมภาคเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2519.
- ประมวล วิทยากร. "ค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล จังหวัดนครสวรรค์." ปริญญาโทปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2520.
- เพียงใจ พึ่งพระเกียรติ. "การสำรวจความสนใจของนักเรียนในชั้นมัธยมปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2500
- ภัทรกานต์ เผ่าบุญเกิด. เรื่องอาชีพ. เอกสารแนะนำแนวฝ่ายส่งเสริมคุณภาพการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, กระทรวงศึกษาธิการ, 2530.
- มารศรี กองเกตุ. "ผลของทัศนคติ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้บิดามารดา ที่มีต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เมธี ปิลันธนานนท์. "การบริหารอาชีพและเทคนิคศึกษา." คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2530.
(เอกสารอัดสำเนา)
- ยุพวรรณ ศุขมิตติ. "ค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพระนครและ
ธนบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย, 2510.
- ราตรี รุ่งโรจน์ดี. "การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดระยอง." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหา
บัณฑิต, วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2515
- รัตนา ตุงคสวัสดิ์. "พื้นฐานการศึกษาทางสังคม. ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลง
กรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเศษ บรรจงและคณะ. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร,
กรุงสยามการพิมพ์, 2516.
- วัชรวิ ททรัพย์มี, การแนะนำโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนานานิช, 2520
- _____. การแนะนำอาชีพ. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ชมาธร พันธุมโพธิ์. "การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

สุดใจ เหล่าสุนทร. "วิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2505.

สมพงษ์ มั่นระวัง. "การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2512" วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2513.

อำไพ จิตต์วัฒน์. "การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจ และความต้องการ ในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น มศ.3 ระหว่าง โรงเรียนมัธยมแบบประสมกับ โรงเรียนมัธยมสายสามัญ กรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหา- บัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2516.

อรรพรรณ ประคองเวช. "การสำรวจปัญหาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 3." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

อัญชลี บุปผานิบูลย์. "ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม สติปัญญา และความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3." วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

อนงค์ สุกุลคู. "การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยม ศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

- Abusa, Mohammand Abdulkarim. "Characteristic and Factors Affecting Students' Choice of Vocational Programs in Area Vocational Technical Schools in Oklahoma." *Dissertation Abstracts International*, 44 (January 1984), 2124, 1984.
- Blackburn, Sarah Pauline Sturdirant. "Relationship of Selected Variables to Occupational and Educational Aspirations and Expectations of Female High School Seniors." *Dissertation Abstracts International*, 35 (January 1975), 4152, 1975.
- Brayfield, Arthur, H. *The Use and Abuse of interest Measurement.* California, *Guidance Newsletters* 4 (1), 3, 1950.
- Collazo, Jenaro. *Occupational Plans of Puertorican Youth.* *Dissertation Abstracts International*, 28 (1967), 2534-2535 1967.
- Cook, W.R. "Factor Associated With the Occupation Choices of Young Man." *Dissertation Abstract International*, 28 (1967), 1967.
- Crites, John. *Theory and Research CMI.* New York : McGraw-Hill, Inc, 1973.
- Dewey, John. *Dictionary of Education.* New York : Philosophy Library, pp.126, 1959.

Dusek, Jerome B. **Adolescent Development and Behavior**. New Jersey :
Prentice-Hall International Editions, Inc.

Eaddy, Vanik S. "The influence of Selected Factors on the Vocational
Choice of Vocational Agriculture Students in Louisiana."
Dissertation Abstracts International, 29 (March 1969) :
2958-2959, 1969.

Empey, Lar Mar T. **Social class and Occupational Aspiration : A
Comparison of Absolute and Relative Measurement**. American
Sociological Review, 21 (December 1950): 703-709, 1956.

Erdman, R.L. "Vocational Choice of Adolescent Mentally Retarded
Boys." Dissertation Abstracts, (November) : 2497, 1957.

Floehlich, C.P. and Hoyt, K.B. **Guidance Testing and others Students
Appraisal Procedures for Teachers and Counselors**. Chicago :
Science Associated, Inc, 1959.

Ginzberg, E. **The Development of Human Resources**. New York : McGraw-
Hill Book Company, Inc, 1966.

Holland, J. **Current Psychological Theories of Occupation Choice and
Their Implication for National Planning**. CIRE Abstract, 1973.

Hongladarom, C. and Loohawenchit, C. **Employment and Unemployment in Thailand : The Current Situation and the Projection.** Human Resources institute Thammasat University in co-operation with U.S. Agency for international Development, 1987.

Hoppck,R. **Theories of Occupational Choice and Careers Development Occupational Information 4th Edition** New York : McGraw-Hill. Book Company,Inc. pp. 68-101, 1967.

Jager,H.A. and Froehlich,P. **Guidance Tools for Vocational Shop Instructor Vocational Instructor's Shop Handbook III,** New York : Harper and Brothers, 1947.

Murdock, J. Melean rev. "An Inverstigation of Factor Influencing the Occupational Choice of Secteded College Students" **Dissertation Abstracts International,25(October 1964) :** 2531, 1964. 1

Osipow,Samuel H. **Theories of Career development 2nd Edition** New York:Appenton-Crofts.1973.

Powell,Marvin. **The Psychology of Adolesence.** New York:The Bobbs Merril Company,Inc.1963.

Roe,A. **The Psychology of Occupations.** New York: John Willey - and Sons,Inc.1966.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Sewell, W.H., Haller, A.O. and Strous, M.A. **Social Status and Educational and Occupational Aspiration.** American Sociological Review, 22 (August 1957): 67-73, 1957.

Strong, E.K. **Vocational Interest of Man and Woman.** California : Standard University, 1954.

Super, Donal E. **The Psychology of Careers** New York : Harper Brothers Publisher, 1957.

Thomas, L.C. "A Study of Differences in Self-Concept, Vocational Preferences, and School Achievement Among Black and White High School Students." **Dissertation Abstracts International**, 39 (November 1978) : 2764-A, 1978.

Throndike, Robert L. and Haglen, Elizabeth P. **Measurment and Evaluation in Psychology an Education.** 4th Editon Sydney : John Willey and Sons.

Tolbert, E.L. **Counseling for Career Development.** Bostom : Houghton Mifflin Companh.

Williamson, E.G. **Vocational Counseling.** New York : McGraw-Hill Book Company.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม/
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 72/2537

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และโครงการวิทยานิพนธ์ของ นายประยูร มัยโกคา

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายประยูร มัยโกคา เป็นไปด้วยความ
เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งให้มีคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อ และ
โครงการวิทยานิพนธ์ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	
ผศ.ดร.รวิวรรณ ชินะตระกูล	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.มาลัย จีรวัดนเกษตร	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
ดร.สวัสดี อุดมโภชน์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์	
ผศ.ดร.รวิวรรณ ชินะตระกูล	ประธานกรรมการ
ดร.มาลัย จีรวัดนเกษตร	กรรมการ
ดร.สวัสดี อุดมโภชน์	กรรมการ
ผศ.ดร.สมพร ไชยะ	กรรมการ
อาจารย์ไพรัตน์ นิกน้อย	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2537

Signature

(รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

15 มีนาคม 2538

เรื่อง ขอนังสื่อแจ้งตอบแบบสอบถาม

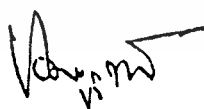
เรียน ท่านคณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีรายชื่อโรงเรียนตอบแบบสอบถาม

ด้วยกระผมนายประยูร มัยโกดา นักศึกษาวิหารอาชีวศึกษา รุ่นที่ 3 กลุ่มภาคค่า ได้ดำเนินการเสนอหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่องการสำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในจังหวัดชุมพร บัดนี้ ได้ดำเนินการออกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลในการจัดทำวิจัยแล้ว

กระผมขอความอนุเคราะห์มายังงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม เพื่อได้ออกหนังสือเพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลในโรงเรียนขยายโอกาสของจังหวัดชุมพร ตามบัญชีรายชื่อที่ได้ส่งมาพร้อมนี้แล้ว พร้อมทั้งขออนุญาตต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ด้วยจักเป็นพระคุณยิ่ง
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยูร มัยโกดา)
นักศึกษาวิทยาโท รุ่นที่ 3

ที่ ทม 1504.7/ว.38

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถ.ฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

6 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ดร.กมล ภูประเสริฐ

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์
ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นาย
ประยูร มัยโกคา ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การสำรวจความต้องการการศึกษาต่อของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติในจังหวัดชุมพร"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ
โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504.7/ว.38

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถ.ฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

6 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ดร.เจริญผล สุวรรณโชติ

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นาย ประยูร มัยโคภา ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การสำรวจความต้องการการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในจังหวัดชุมพร"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

เอกสาร 3269040 วนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

127.

ที่ ทม 1504.7/ว.38

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถ.ฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

6 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน ดร.จรัส นองมาก

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อนายประยูร มัยโคภา ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การสำรวจความต้องการการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา" สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในจังหวัดชุมพร"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

โทรสาร 3269040 สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504.7/ว.38

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถ.ฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

6 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายเจริญ การุญ

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์
ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาริฎญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นาย
ประยูร มัยโคภา ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การสำรวจความต้องการการศึกษาต่อของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติในจังหวัดชุมพร"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอคุณมา ณ
โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิลันธานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504.7/ว.38

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถ.ฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

6 มิถุนายน 2537

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

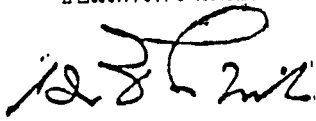
เรียน นายเดชา นาคสุข

ด้วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์
ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นาย
ประยูร มัยโคภา ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การสำรวจความต้องการศึกษาคือของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติในจังหวัดชุมพร"

งานบัณฑิตศึกษา หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ
โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑานนท์)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

เอกสารโทรสาร 3269040

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2537

1. นายประยูร มัยโสภา ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การสำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดชุมพร" โดยมี ผศ.ดร.รวิวรรณ ชินะตระกูล เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ.2537

(รศ.ดร.มนัส สังวรศิลป์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504.7/203

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถ.ฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

9 พฤษภาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและ โครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นายประยูร มัย โภคา เป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบังกำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "การสำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในจังหวัดชุมพร" ซึ่ง โครงการวิจัยดังกล่าวได้รับอนุมัติแล้วเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2537

หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.เมธี ปิณฑานนท์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663, 642

เอกสารนี้เป็นเอกสารราชการ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 1404/24398

สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

7 สิงหาคม 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้อนุญาตให้ นายประยูร มัย โภคา นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาบริหารอาชีวศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทำการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การสำรวจความต้องการการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในจังหวัดชุมพร" โดยการเก็บข้อมูลในสถานศึกษาตามรายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ส่งมาพร้อมนี้ ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลดังกล่าวด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายประสิทธิ์ แดงรัมย์)

รองเลขาธิการปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

กองวิชาการ

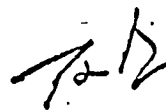
โทร. 2805559-63

เอกสารนี้เป็นเอกสารราชการสำหรับใช้ปฏิบัติงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของลิขสิทธิ์ที่มีการนำไปใช้

กรมการ
ร่าง
พิมพ์
ทวน

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยของ
นายประยูร มัยโกคา

1. โรงเรียนวัดชลธีพุทธาราม
2. โรงเรียนชุมชนวัดหาดสำราญ
3. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 78 (วัดสามัคคีชัย)
4. โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร
5. โรงเรียนชุมชนบ้านถ้ำสิงห์
6. โรงเรียนชุมชนบ้านนาชะอัง
7. โรงเรียนดอนรวบ
8. โรงเรียนบ้านบางหยี
9. โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง
10. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 76 (บ้านพละ)
11. โรงเรียนชุมชนประชานิคม
12. โรงเรียนบ้านคลองเหน็ก
13. โรงเรียนวัดท่าสุธาราม
14. โรงเรียนวัดน้อมถวาย
15. โรงเรียนบ้านบางแหวน
16. โรงเรียนบ้านดอนไทรงาม
17. โรงเรียนบ้านท่ามะปริง
18. โรงเรียนวัดธรรมถาวร
19. โรงเรียนบ้านโนเมือง
20. โรงเรียนสหกรณ์ประชานุกูล
21. โรงเรียนบ้านทุ่งเขาชะบ้ำ
22. โรงเรียนบ้านเขากลาง
23. โรงเรียนประชานิคม 4
24. โรงเรียนบ้านโหมงราษฎร์พัฒนา
25. โรงเรียนพัฒนาศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำชี้แจงในการกรอกแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลลักษณะทั่วไปทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลในการตัดสินใจศึกษาต่อสายอาชีพ

ให้นักเรียนทำแบบสอบถามตั้งแต่ตอนที่ 1 - 2 ถ้านักเรียนคนใดต้องการศึกษาต่อสายอาชีพ ให้ทำต่อไปในตอนที่ 3 ส่วนนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อสายสามัญ หรือไม่ศึกษาต่อให้ทำเฉพาะตอนที่ 1 และ 2 เท่านั้น

คำชี้แจงในการกรอกแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลลักษณะทั่วไปทางประชากร เศรษฐกิจ และสังคม

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลในการตัดสินใจศึกษาต่อสายอาชีพ

ให้นักเรียนทำแบบสอบถามตั้งแต่ตอนที่ 1 - 2 ถ้านักเรียนคนใดต้องการศึกษาต่อสายอาชีพ ให้ทำต่อไปในตอนที่ 3 ส่วนนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อสายสามัญ หรือ ไม่ศึกษาต่อให้ทำเฉพาะตอนที่ 1 และ 2 เท่านั้น

แบบสอบถาม

การสำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
ในจังหวัดชุมพร

แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน ขอให้นักเรียนตอบคำถามนี้ตามความเป็นจริง เพื่อนำ
ผลที่ได้ไปศึกษาค้นคว้า ผลที่ได้จากการศึกษาจากการตอบคำถามของนักเรียน จะเป็นประโยชน์
ต่อโรงเรียนของนักเรียน และนักเรียนในรุ่นต่อ ๆ ไป คำตอบของนักเรียนจะถือว่าเป็น
ความลับ ดังนั้น ขอให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริง ไม่ต้องลงชื่อนักเรียน เมื่อนักเรียน
ตอบแล้ว

ตอนที่ 1

1. ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องวงเล็บ () หน้าข้อความ หรือกรอก
ข้อความตามความเป็นจริง

โรงเรียนที่นักเรียนกำลังศึกษา ชื่อโรงเรียน.....
ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

1.1 เพศ

1. () ชาย

2. () ชาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 นักเรียนเกิดเดือน..... พ.ศ.....

1.3 นักเรียนเป็นบุตรคนที่.....ในจำนวนพี่น้องที่ยังมีชีวิตอยู่

1.4 ปัจจุบันนักเรียนอาศัยอยู่กับ

() 1. บิดา มารดา

() 2. บิดา

() 3. มารดา

() 4. อื่น ๆ (ระบุ).....

1.5 ในครอบครัวที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ในปัจจุบัน มีสมาชิกทั้งหมด.....คน
เป็นชาย.....คน หญิง.....คน

1.6 นักเรียนได้รับเงินจากบิดา มารดา หรือจากคนอื่น ๆ ทั้งหมด รวมทั้งประเภท เช่น
ค่าขนม ค่ารถ ค่าเล่าเรียน และอื่น ๆ ประมาณเท่าไร (เลือกตอบข้อใดข้อหนึ่ง)

() 1. ประมาณ.....บาทต่อวัน

() 2. ประมาณ.....บาทต่อสัปดาห์

() 3. ประมาณ.....บาทต่อเดือน

1.7 ปัจจุบันใครเป็นผู้สูญเสียในเรื่องค่าใช้จ่ายทั้งหมดให้แก่นักเรียน

.....
.....

2. ข้อมูลด้านการศึกษา

2.1 วิชาที่นักเรียนชอบเรียนมากที่สุดคือวิชาอะไร (ตอบเพียงข้อเดียว)

- () 1. ภาษาไทย
- () 2. ภาษาอังกฤษ
- () 3. สังคมศึกษา
- () 4. วิทยาศาสตร์
- () 5. คณิตศาสตร์
- () 6. ศิลปะศึกษา
- () 7. อื่น ๆ ระบุ

2.2 วิชาที่นักเรียนชอบเรียนมากที่สุด คือวิชาอะไร (โปรดระบุ).....

2.3 นักเรียนได้เกรดเฉลี่ย ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 =

2.4 เมื่อนักเรียนเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้ว นักเรียนคิดว่าอยากเรียนต่อทางด้านใด

- () 1. สายสามัญ (ข้ามไปข้อ 2.6)
- () 2. สายอาชีพ
- () 3. ไม่ศึกษาต่อ (ข้ามไปข้อ 2.6)

2.5 นักเรียนต้องการศึกษาต่อสายอาชีพในด้านใด (เลือกเพียง 1 คำตอบ)

- () 1. พาณิชยกรรม
- () 2. ช่างยนต์
- () 3. ช่างไฟฟ้า
- () 4. ช่างอิเล็กทรอนิกส์
- () 5. ช่างกล

- () 6. ช่างก่อสร้าง
- () 7. คหกรรม
- () 8. ศิลปหัตถกรรม
- () 9. คอมพิวเตอร์
- () 10. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2.6 นักเรียนหวังไว้ว่าจะเรียนถึงระดับใด

- () 1. ม.3
- () 2. ม.6
- () 3. ปวช.
- () 4. ปวส.
- () 5. ปกศ. สูง
- () 6. ปริญญาตรี
- () 7. ปริญญาโท
- () 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2.7 เหตุผลที่ทำให้นักเรียน ไม่สามารถศึกษาต่อสายอาชีพได้ตามต้องการ คือ
(เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- () 1. มีข้อจำกัดทางการเงิน
- () 2. วิชาชีพที่เปิดสอน ไม่ตรงกับความต้องการ
- () 3. ผู้ปกครองไม่ประสงค์ให้เรียน
- () 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ปกครองของนักเรียน

ให้นักเรียนเขียนคำตอบตามความเป็นจริงในช่องว่าง

3.1 ผู้ปกครองของนักเรียนประกอบอาชีพอะไร

.....

3.2 ผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวข้องกับอะไรกับนักเรียน

.....

3.3 ผู้ปกครองของนักเรียนจบการศึกษาชั้นใด

.....

3.4 ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้เฉลี่ย ประมาณเดือนละ.....บาท

3.5 ผู้ปกครองนักเรียนต้องการให้นักเรียนศึกษาต่อหรือไม่

() 1. ต้องการ (ตอบข้อ 3.6)

() 2. ไม่ต้องการ (ตอบข้อ 3.7)

3.6 ผู้ปกครองของนักเรียนต้องการให้นักเรียนศึกษาต่อทางด้านใด

.....

3.7 ถ้าผู้ปกครองไม่ต้องการให้นักเรียนศึกษาต่อ ผู้ปกครองของนักเรียนต้องการให้นักเรียนทำอะไร

.....

3.8 ครอบครัวยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ ได้รวมกันแล้วเฉลี่ย ประมาณเดือนละ.....บาท

3.9 ปัจจุบันบิดาของนักเรียน

- () 1. ยังมีชีวิตอยู่
 () 2. เสียชีวิต
 () 3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3.10 ปัจจุบันมารดาของนักเรียน

- () 1. ยังมีชีวิตอยู่
 () 2. เสียชีวิต
 () 3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3.11 ปัจจุบันบิดามารดาของนักเรียนยังอยู่ด้วยกันหรือไม่

- () 1. ยังมีชีวิตอยู่
 () 2. เสียชีวิต
 () 3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุผลที่ทำให้เลือกศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อความในแต่ละข้อ จะมีคำตอบให้เลือกตอบ 3 ช่อง ตามระดับเหตุผลที่ทำให้
นักเรียนเลือกศึกษาต่อ ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายถูก / ลงในช่องระดับเหตุผล (มาก
ปานกลาง น้อย) ของข้อคำถามทุก ๆ ข้อ ตามความเป็นจริง

ข้อ	เหตุผลที่ทำให้เลือกศึกษาต่อ	มาก	ปานกลาง	น้อย
	<u>ด้านบุคคล</u>			
1	บิดา เป็นผู้ให้คำแนะนำในการศึกษาต่อ			
2	มารดา เป็นผู้ให้คำแนะนำในการศึกษาต่อ			
3	เรียนตามพี่ ๆ น้อง ๆ และญาติสนิท			
4	เพื่อน ๆ ชวน			
5	ครูประจำชั้น ให้คำแนะนำ			
6	ครูแนะแนว ให้คำแนะนำ			
7	ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ให้คำแนะนำ			
8	ผู้ประกอบการทางด้านการเงินแนะนำให้			
9	เลือกเรียนด้วยตนเอง			
10	เรียนตามความนิยมของคนส่วนใหญ่			
	<u>ด้านการเงิน</u>			
1	ผู้ปกครองมีฐานะทางการเงินดีพอที่จะอุดหนุน ให้เรียนจนสำเร็จ			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	เหตุผลที่ทำให้เลือกศึกษาต่อ	มาก	ปานกลาง	น้อย
2	เคยทราบว่ามีการเรียนในสายวิชาชีพมีโอกาสทำงานหารายได้ในขณะที่กำลังศึกษาอยู่			
3	ทราบว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาจากสายวิชาชีพจะหางานได้ง่ายและรายได้ดี			
4	ประกอบอาชีพอิสระได้มีโอกาสร่ำรวยเร็ว			
5	สถานประกอบการภาคเอกชนส่วนใหญ่จ้างผู้เรียนจบสายวิชาชีพโดยเฉพาะ			
6	สามารถหางานทำได้ง่ายกว่าสายสามัญถ้าไม่มีทุนในการเรียนต่อชั้นสูงจบสายวิชาชีพโดยเฉพาะ			
7	อื่น ๆ โปรดระบุ.....			
<u>ด้านความถนัด ความสนใจ เหตุผลส่วนตัว</u>				
1	วิชาชีพที่เลือกเหมาะสมกับสติปัญญาและความสามารถของนักเรียน			
2	มีความถนัดและสนใจวิชาชีพต่าง ๆ ในประเภทวิชาชีพที่เลือก			
3	บุคลิกภาพและลักษณะนิสัยของนักเรียนเหมาะที่จะเรียนในวิชาชีพที่เลือก			
4	วิชาที่เปิดสอนมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน			
5	ต้องการเรียนวิชาชีพเพราะไม่ต้องท่องจำ			
6	ต้องการเรียนเพื่อรับช่วงงานจากผู้ปกครอง			
7	ต้องการนำความรู้ไปประกอบอาชีพส่วนตัว			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	เหตุผลที่ทำให้เลือกศึกษาต่อ	มาก	ปานกลาง	น้อย
8	สถานภาพทางการเงินเหมาะที่จะเรียนวิชาชีพที่เลือก			
9	ต้องการหารายได้สร้างฐานะการเงินของครอบครัวให้ดีกว่าเดิม			
10	ร่างกายและสุขภาพเหมาะสมที่จะเรียนวิชาที่เลือก			
<u>ด้านเกียรติยศชื่อเสียง</u>				
1	ทราบว่าย่านสำเร็จวิชาชีพแล้วจะเป็นกำลังในระดับกลางที่ประเทศกำลังต้องการ			
2	ต้องการประกอบอาชีพที่อาศัยทักษะและเทคนิคต่าง ๆ เฉพาะตัวแต่ละบุคคล			
3	ต้องการประกอบอาชีพที่เลือก เพราะเคยเห็นผู้ประกอบการที่มีความเจริญรุ่งเรือง มีชื่อเสียงในชุมชน			
4	ต้องการประกอบอาชีพที่สังคมนิยมและประเทศชาติกำลังต้องการแต่ละบุคคล			
5	ต้องการประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้ความสามารถพิเศษเฉพาะตัวที่มีความเจริญรุ่งเรือง มีชื่อเสียงในชุมชน			
4	ต้องการประกอบอาชีพที่สังคมนิยมและประเทศชาติกำลังต้องการ			
5	ต้องการประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้ความสามารถพิเศษเฉพาะตัว			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	เหตุผลที่ทำให้เลือกศึกษาต่อ	มาก	ปานกลาง	น้อย
6	ต้องการสืบทอดอาชีพ เจตนาารมณ์ของบรรพบุรุษ			
	<u>ด้านลักษณะของงานและความก้าวหน้า</u>			
1	ต้องการประกอบอาชีพส่วนตัวที่เป็นอิสระ			
2	ต้องการประกอบอาชีพที่แต่งกายตามสบาย ไม่มีพิธีรีตอง			
3	ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง แม้จะต้องเสี่ยงกับอันตราย			
4	ต้องการเรียนวิชาชีพเพื่อหารายได้พิเศษ ในขณะที่กำลังศึกษาอยู่			
5	ต้องการประกอบอาชีพที่มีรายได้สูง แม้จะต้องใช้กำลังกาย			
6	ต้องการประกอบอาชีพที่ไม่มีการปลดเกษียณอายุ			
7	ต้องการสร้างธุรกิจอาชีพใหม่			
	<u>ด้านความจำเป็น</u>			
1	เรียนสายนี้เพื่อรับช่วงงานในตระกูล			
2	มีความตั้งใจในอาชีพด้านนี้			
3	มีสถานประกอบการรับรอง			
4	มีทุนการศึกษาจำกัด			
5	มีความประสงค์เรียนใกล้บ้าน			
6	วิชาชีพด้านนี้เรียนง่าย			
7	ร่างกายเรียนวิชาชีพด้านอื่นไม่ได้			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	เหตุผลที่ทำให้เลือกศึกษาต่อ	มาก	ปานกลาง	น้อย
8	เพื่อรักษาชื่อเสียงวงศ์ตระกูล			
9	ต้องการมีความรู้ระดับตัว			
10	เรียนสายวิชาชีพด้านนี้ศึกษาต่อได้ดีกว่า			
11	ต้องการศึกษาวิชาชีพเป็นระดับชั้นตอน			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3

แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะสาขาวิชาที่นักเรียนเลือก

ศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะสาขาวิชาที่นักเรียนเลือกศึกษาต่อ และประกอบอาชีพเพียงใด ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความรู้และความเข้าใจของข้อความแต่ละข้อที่เตรียมไว้ต่อไป

ข้อ	องค์ประกอบเกี่ยวกับลักษณะวิชาชั้น	ความรู้และความเข้าใจในลักษณะสาขาวิชาชั้นและอาชีพ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
1	วิชาชั้นที่นักเรียนเลือกไว้ นั้น นักเรียนรู้และเข้าใจว่าเมื่อเรียนจบแล้วมีงานทำ			
2	นักเรียนรู้และเข้าใจถึงคุณสมบัติด้านสติปัญญา ความรู้ บุคลิกที่จะเรียนและประกอบอาชีพตามวิชาที่เลือกไว้เป็นอันดับหนึ่ง			
3	วิชาชั้นที่นักเรียนเลือกไว้ นั้น นักเรียนรู้และเข้าใจว่า เมื่อเรียนจบแล้วประกอบอาชีพมีรายได้ดี			
4	วิชาชั้นที่นักเรียนเลือกไว้ นั้น นักเรียนรู้และเข้าใจว่าเมื่อเรียนจบแล้วประกอบอาชีพมีโอกาสก้าวหน้า			
5	วิชาชั้นที่นักเรียนเลือกไว้ นั้น นักเรียนรู้และเข้าใจว่าต้องใช้อุปกรณ์ใดบ้างในการเรียนและประกอบอาชีพ			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	องค์ประกอบเกี่ยวกับลักษณะวิชาชีพ	ความรู้และความเข้าใจใน ลักษณะสาขาวิชาชีพและอาชีพ		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
6	วิชาชีพที่นักเรียนเลือกไว้ นั้น นักเรียนรู้และเข้าใจ ว่ามีกฎหมายควบคุม			
7	วิชาชีพที่นักเรียนเลือกไว้ นั้น นักเรียนรู้และเข้าใจ ว่ามีความสำคัญต่อชุมชน			
8	วิชาชีพที่นักเรียนเลือกไว้ นั้น นักเรียนรู้และเข้าใจ ว่าผู้ประกอบการยึดมั่นปณิธานให้เรียนจนสำเร็จ			

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล	นายประยูร มัยโกคา
วัน เดือน ปีเกิด	31 สิงหาคม 2493
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2512 ปวช. (พาณิชย์กรรม) โรงเรียนดุสิตพัฒนศึกษา พ.ศ.2514 ปวส. (บริหารธุรกิจ) วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ สงขลา พ.ศ.2518 ปมธ. วิทยาลัยพัฒนศึกษาพระนคร พ.ศ.2523 คบ. (สังคม) วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง	- นักวิชาการศึกษาระดับ 7 หัวหน้าฝ่ายอุดหนุน กองโรงเรียนโยนบายพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน - ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนชุมชนบริหารธุรกิจ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร